

MẠC NGÔN

bach miền hoa

vh

nha xuat ban VAN HOC

Mạc NGÔN

bach miên hoa

TRẦN TRUNG HÝ *dịch*

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

“白棉花”越南文版由中国莫言作家授权方南文化公司出版

DỊCH THEO BẢN TIẾNG TRUNG “BẠCH MIỀN HOA”
NXB DÂN TỘC, 2004.

SÁCH ĐƯỢC NHÀ VĂN TRUNG QUỐC MẠC NGÔN
CHUYỂN GIAO BẢN QUYỀN CHO
CÔNG TY VĂN HÓA PHƯƠNG NAM

*Một thiền truyền gần gũi với “Cao lương đỗ”.
Chưa có bất kỳ ai viết về bông trắng nhu thế này.
Một thiền sử thi đầy máu và nước mắt
trên con đường tiến lên công nghiệp hóa...*

Phần đêm Nhàn đàm về cây bông

Trong lịch sử nhân loại, trồng bông xuất hiện đã rất lâu đời, nghe đâu cũng đã có đến hàng vạn năm. Tôi thì nghĩ rằng, có thể không chỉ dừng lại ở vạn năm, cũng có thể không đến vạn năm, vấn đề này không đáng bàn cãi. Cây bông có vị trí quan trọng trong đời sống con người, là bạc vàng châu báu, có quan hệ đến quốc kế dân sinh, liên kết nghìn nhà vạn hộ, là một loại vật tư do nhà nước quản lý, nghiêm cấm mua bán ở chợ đen. Đây mới là vấn đề đáng quan tâm. Bạn có biết thuốc nổ không? Đống Tồn Thụy đã từng dùng một loại thuốc nổ để phá thành, trong loại thuốc nổ ấy có một loại phôi liệu vô cùng quan trọng được luyện từ bên trong cây bông mà ra.

Ở Trung Quốc, huyện Cao Mật chúng tôi cũng có chút thanh danh về chuyện trồng bông, chủ yếu là nhờ vào lời biểu dương của Thủ tướng Quốc vụ viện Chu Ân Lai. Tương truyền, có một năm nào đó lãnh đạo Triều Tiên muốn mua bông của Trung Quốc, Thủ tướng đã gọi điện cho huyện trưởng Cao Mật, bảo, huyện Cao Mật của anh gắng tìm một ít bông chi viện cho nhân dân Triều Tiên. Huyện Cao Mật bèn thu gom toàn bộ bông trên toàn huyện lại ùn ùn chở sang Triều Tiên. Mới chuyển đi được một nửa, bên ấy đã kêu rầm trời rằng đã đủ rồi, dừng chuyến nữa, chuyển thêm là không còn đủ kho để chứa nữa. Thủ tướng Chu rất vui, bảo huyện Cao Mật quá tốt, nhân dân Cao Mật từ đó đến nay vẫn còn rất tự hào về chuyện này.

Tôi tự nhận mình gần như là chuyên gia về cây bông, những kiến thức trong quá trình từ trồng đến thu hoạch và gia công, tôi đều rất rõ, bởi tôi đã từng trực tiếp trồng, thu hoạch và gia công bông, không những thế lại còn khá lâu dài, mong mọi người hãy cho phép tôi bàn luận về nó một tí.

Trung tuần tháng ba âm lịch, bởi mặt trời bắt đầu tiếp cận con người nên nhiệt độ dưới mặt đất bắt đầu tăng, băng trên sông bắt đầu tan, người nông dân đã cuộn tròn trong những ngày đông bước ra từ những chỗ ẩn nấp, vươn tay thẳng lưng, hình như ai cũng cao thêm được vài phân. Bò ngựa với thân thể đầy những sợi lông chết cũng được dắt từ trong chuồng ra, lông đuôi và mông dính đầy cứt rái, những chiếc sống lưng sắc như lưỡi dao bắt đầu vận động một cách lười biếng và nặng nhọc để kéo những chiếc cày chiếc bừa ra cánh đồng mênh mông bát ngát. Cánh đồng mùa xuân vô cùng rực rỡ và đầy sức sống. Trên đầu là bầu trời xanh ngăn ngắt, dưới

chân là đất đen như mun; chüm chóc kêu vang giữa đất trời, chồn cáo dựng bộ lông như cỏ khô vẫn chưa tinh hắn giấc ngủ đông, đang đi tìm cái ăn là những con côn trùng hoặc tìm kiếm ái tình bên những bờ mương, rắn mối đang bò lổn ngắn trên đất. Cóc nhái đã tiêu hết mỡ đang ngồi bên bờ nước kêu vang, tiếng kêu thì khàn đục, thân hình thì gầy nhẳng và loang lổ. Chúng tôi cùng đồng hành với trâu bò, la ngựa trên những con đường đất, đất bụi trên đường đã bị những trận gió mùa đông lạnh lẽo cuốn sạch. Đất trồng bông đã được cày xới vào mùa thu năm ngoái, nầm yên suốt cả mùa đông, lúc này đang chuyển mình ca vang rền, đất mùa xuân như hoa như gấm. Dưới sự giúp đỡ của trâu bò, chúng tôi phải bữa vỡ đất cục và san phẳng những đám đất này để bao đảm lượng nước luôn phủ trên bề mặt ruộng, chuẩn bị gieo hạt. Khi chúng tôi đứng trên bữa, chiếc roi điều khiển dài khoảng ba mét được đặt lên vai, một tay nắm chặt chiếc dây xỏ mũi trâu, thân hình lắc lư theo sự chao đảo của chiếc bữa sắt, lòng tràn trề hy vọng, rất muốn ngẩng cao đầu mà hát vang lên. Chúng tôi đang hòa mình vào bầu trời bát ngát và đất đai mênh mông. Cho đến nay, từ đáy sâu tâm hồn, tôi vẫn chưa thể chấp nhận một sự thực rằng quả đất này hình tròn và nó đang xoay quanh mặt trời, thảm tâm tôi vẫn nghĩ là trời tròn đất vuông. Bao nhiêu là câu ca thuở bé tôi đã thuộc, nào là "Vòm trời xanh xanh, che phủ tứ phương", nào là "Trời xanh xanh, đất mênh mông. Gió thổi cỏ rạp thấy bò dê"... Trái đất hình vuông, vũ trụ là hữu hạn, con người sống trên thế gian mới có ý nghĩa. Cho dù trái đất đúng là hình vuông, vũ trụ đúng là hữu hạn, con người sống cũng chẳng dễ dàng gì. Trong những lúc nghỉ giải lao giữa đồng, tôi thường ngắm những con trâu đang mệt mỏi nhai cỏ. Một nhúm cỏ từ trong cổ họng chúng trào lên, buộc mồm của chúng phải vận động để nhai lại. Nếu trâu bò mà không

---

nhai lại, rõ ràng là chúng có dấu hiệu bất bình thường, lúc ấy ông Quách sẽ bảo tôi lấy một ít nước tiểu còn dang nóng phun vào mũi chúng, kích thích chúng nhai lại. Cách làm này có lúc cũng công hiệu, nhưng thường là không có kết quả, khi đó ông Quách sẽ bảo tôi dùng một thanh gỗ nhỏ gõ vào sừng để đánh thức ý thức nhai lại của chúng. Cách này sao mà giống một trong những công án tu tập của các thiền sư thuộc dòng thiền Lâm Tế là dùng gậy đập vào đầu! Cách này cũng thế, có lúc công hiệu, có lúc chẳng thu được kết quả gì. Nếu cuối cùng mà chúng không nhai lại, có nghĩa là chúng đã bị bệnh, không thể bắt chúng tiếp tục làm việc nữa. Tôi thường nghĩ, nếu có con trâu nào bản tính giảo hoạt sẽ không thèm nhai lại, chắc chắn con trâu đó sẽ được nghỉ ngơi. Rất may là chẳng có con trâu nào hư hỏng như tôi, nếu không thì lịch sử con người sử dụng sức lao động của trâu bò đã kết thúc từ lâu rồi.

Khi chiếc bừa sắt chòng chành đi qua, dấu chân trâu được khóa lấp, đất mềm được xới tung lên, tươi rói. Mặt đất như được phủ một tấm thảm lông với những nét hoa văn hình con sóng rất đều đặn và rất đẹp. Lão Quách thường nói, làm đất cũng giống như thêu hoa trên vải. Khi đang làm việc trong xưởng gia công bông, tôi thường đứng trên những đống bông cao hàng mấy chục mét, phóng tầm mắt nhìn ra xa với hy vọng là có thể thu vào tầm mắt mình năm châu bốn biển. Năm châu bốn biển thì không thấy nhưng mặt đất như những thảm thảm thêu hình con sóng lại ùa vào trong mắt tôi. Xưởng gia công tách biệt với bên ngoài bằng một bức tường vây quanh cao khoảng hai mét, khi ở trong xưởng, tôi luôn có cảm giác hạnh phúc như được ở trong một chiếc lồng vĩ đại. Con người không phải lúc nào cũng ước mơ được bay nhảy trong trời đất vô cùng. Tôi trông thấy những người nông dân vô cùng thân thuộc đang đi lại lại,

nhỏ xíu trên những đám đất vô cùng thán thuộc. Tôi biết người nông dân rất vất vả, nhưng dưới cặp mắt của những tao nhán mặc khách, tất cả đều là thơ, là họa... Đúng là những người này chưa hề sinh con cho nên không thể biết đau bụng đẻ là thế nào! Sau khi lá bông đã bị sương làm rụng gần hết, quả bông đã chín và bắt đầu nở, những mầm trắng tinh khiết từ từ bung ra, từng cụm từng cụm hoa trắng như những đám mây trắng bồng bềnh trên trời xanh. Hình như nước sông không hề chảy, những căn nhà thấp thoáng xa xa như những món đồ chơi bé xíu. Đó là trạng thái tinh thần của tôi mỗi lần lên cao nhìn xa, thảo nào người xưa nói, càng ở trên cao thì càng nhìn được xa! Bên trong là những đống màu trắng toát, ngoài kia là những mảng màu xanh rờn. Lá tử đằng xanh biếc, lá đậu vàng ươm, những hàng cây dương liễu đứng uy nghi bên những con mương... Không khí mùa thu thấm vào tâm can con người. Đứng trên núi bông nhìn đất trồng bông sao mà thú vị, nhưng tôi vẫn sợ nhất là phải ra đồng trồng bông!

Mùa xuân, khi chúng tôi dắt trâu ra đồng làm đất thì những cô gái trong làng lại quây quần bên những kho bông của đội sản xuất để sàng chọn hạt bông. Những hạt chín, tròn trịa được bỏ vào sọt lớn; hạt lép, chưa chín bỏ vào sọt nhỏ. Đây là một công việc vô cùng lý thú, có thể xem là một kiểu lao động nhàn nhã bởi cường độ lao động không cao; lại toàn là những phụ nữ đã có chồng ngồi lại với nhau cho nên trong những câu chuyện phiếm, họ chẳng hề ngại ngần gì khi đề cập đến cái vật nằm giữa hai đùi, tiếng cười tiếng nói làm rung chuyển cả bốn vách tường.

Có một ngày, lão Quách bụng bự sai tôi đi tìm tay coi kho nhận vài cân day để bện một dây thừng mắc vào ách trâu.

Tôi phải đến kho để tìm. Đến đó, đầu óc của tôi được bồi bổ không ít kiến thức.

- Thím à, cho tôi mượn đồ nhà của thím dùng một thời gian.

- Thế đồ nhà của cô đâu rồi?

- Đồ nhà của tôi đã mòn hết rồi!

- Thế sao? Đồ nhà của cô lại tệ đến như thế à?

- Thích thật. Đồ nhà của thím sao mà to thế!

- Lúc này mà tay coi kho vào đây thì tuyệt biết mấy!

Tiếng cười vang động cả một góc trời!

Những tính từ như: cứng, mềm, to, nhỏ, thô, dài, ngắn, vểnh, chúc... đều trở thành những khái niệm, những ẩn ngữ có liên quan đến tính dục. Nghe nói có một bà trung niên họ Lý rất phóng dãng, tất cả đàn ông đều cho là khả năng tính dục bà ta rất mạnh mẽ, mỗi khi nói về chuyện ấy là bà ta nói rất hoang rồi cười rất to, cười đến nỗi đáy ra quần ướt đầm. Mấy năm sau, khi vào làm việc trong xưởng gia công tôi mới phát hiện ra các cô gái trẻ khi ngồi quây quần bên nhau, những câu chuyện hoang xung quanh vấn đề ấy của họ so ra cũng chẳng kém gì so với lớp bà cô bà chị của họ, có điều nó hàm súc ý vị hơn so với vẻ trần truồng tục tĩu của lớp trước.

Hạt bông tốt sau khi được chọn sẽ được phun nước ấm và vun thành từng đống ủ cho nóng để cho vỏ mềm ra và mầm cây bắt đầu nhú thì đem gieo. Chờ đến khi mầm cây nứt miệng và nhô ra khỏi vỏ, chúng tôi lại dùng thuốc độc hiệu 3911 phun khắp mặt đất để giết chết côn trùng. Mầm cây bông rất thích hợp với các loài côn trùng, nào là nha trùng, nhện nhện, sâu

vòi voi... nói chung là rất nhiều loại côn trùng, cho nên mầm cây vừa nhú khỏi mặt đất là phải bắt đầu phun thuốc cho đến tháng tám. Thanh niên nam nữ trong làng đảm nhận công việc này dưới sự chỉ đạo của một kỹ thuật viên, ngày ngày mang bình phun nặng trịch trên lưng đi rải trên cánh đồng, phun liền trong ba tháng. Việc phun thuốc này tôi làm thường xuyên. Khi mới bắt đầu công việc, mũi tôi vẫn còn nhận ra mùi hôi nồng của thuốc, nhưng qua mấy ngày là chẳng còn nhận ra bất cứ mùi vị nào nữa. Những năm sáu mươi là thời cực kỳ hưng thịnh của thuốc trừ sâu nông nghiệp, người phun thuốc phải mặc đồ bảo hiểm chống độc, deo khẩu trang, găng tay, quần áo dài, không để lộ bất cứ chút da thịt nào. Chị tôi và các cô gái khác đều làm như vậy. Sau đó đến thế hệ chúng tôi tiếp thu công việc phun thuốc này, tất cả những loại thuốc cấm đều được đem ra dùng, ngay cả những loại thuốc hữu cơ kịch độc như 1059, 1065... chúng tôi đều dùng tuốt. Các cô gái luôn ý thức được bộ ngực của mình là vô cùng quý giá nên mặc áo lót bảo hộ dày đến mấy lớp nhưng tuyệt đối không mang khẩu trang, ai mang khẩu trang là bị chế giễu ngay; găng tay lại càng không mang bởi đội sản xuất không có tiền để mua trang bị cho xã viên, ai đó có tiền tự mua một đôi găng tay thì xem đó là vật quý giá cho nên giấu tiệt, chẳng nỡ đem ra dùng. Bọn con trai chúng tôi thì đơn giản hơn các cô gái nhiều. Chẳng có gì bí mật phải che giấu thì mặc áo lót làm gì nhỉ? Nói thực lòng, nông dân chúng tôi thời ấy chẳng có ai nghĩ đến chuyện mặc áo lót, thậm chí là chẳng biết áo lót là gì. Mùa đông chúng tôi có chiếc áo bông, tất cả thời gian còn lại trong năm chỉ độc có chiếc áo mặc ngoài bé tẹo. Áo lót, áo lông, áo may ô... hầu như chẳng có liên quan gì đến nông dân chúng tôi thời ấy. Bây giờ tất nhiên là có liên quan, bởi người nông dân đã giàu lên rồi. Mặc quần áo nhiều lớp, thứ nhất là phiền phức, thứ hai là

---

không tiện cho việc bộc lộ tình cảm một cách thẳng thắn. Nông dân bây giờ bị coi là xảo trá điêu ngoa, phải chăng là do mặc quá nhiều lớp quần áo mà ra? Khi tôi vừa bước chân vào xưởng gia công thì ông bí thư chi bộ xưởng đã huấn thị: Các đồng chí, chúng ta mặc áo bông, áo nhung, áo lót đều là tinh hoa của cây bông. Ý nghĩa của câu nói này thâm vô cùng, đến nay tôi vẫn không dám quên.

Lưng trần, chân không giày dép, chỉ có mỗi chiếc quần cộc đeo bình phun thuốc nặng đến gần năm mươi cân, với chất kịch độc bên mình, chúng tôi chiến đấu với kẻ thù của cây bông, cũng là kẻ thù của chúng tôi.

Những thằng con trai lưng trần chúng tôi được xếp điểm ngang bằng với các cô gái sau mỗi ngày lao động. Các cô không bằng lòng, có ý kiến, bảo rằng những đồ lót của các cô bị chiếc bình phun cọ xát cho nên rất mau hỏng. Chúng tôi đốp chát một cách lưu manh: Thế thì các cô cứ cởi áo ra giống như chúng tôi vậy! Các cô nàng chẳng dám cởi áo. Nghe đâu, trong thời kỳ mà thuốc độc hung thịnh nhất có thể làm hại đến cả ba đời, thì nói một cách cụ thể là, chuột đồng bị trúng độc mà chết, mèo ăn chuột chết thì mèo cũng chết, người ăn thịt mèo thì người cũng chết theo! Người chết vì trúng độc chẳng bị ai ăn thịt nữa. Người nông dân xem xác chết của mình còn quý hơn cả sinh mạng, cho nên đem mai táng thật sâu, nếu không e rằng còn có thể đầu độc chết cả những con chó. Sau đó, thuốc độc không còn công hiệu nữa, bỏ con sâu vào voi vào thuốc kịch độc ngâm nửa tiếng đồng hồ, nó vẫn sống khỏe! Có người nói, không phải là thuốc không độc, mà là vì sức đề kháng với chất độc của sâu bọ và cả con người đã quá mạnh. Cùng với tôi phun thuốc trừ sâu ngày ấy là một cô gái mắt to, miệng nhỏ. Tên

cô ta là Phương Bích Ngọc. Tuy tôi nhỏ hơn cô ta đến bốn tuổi nhưng tôi vẫn cứ mơ ước được lấy cô ta làm vợ. Cô Phương trông rất khỏe mạnh, từ nhỏ đã không còn mèo, lớn lên dưới sự chăm bẵm của bố. Bố cô Phương rất giỏi võ nghệ, từng dùng hai cú đá là đã giết chết một con chó hung dữ. Cô Phương đã học võ nghệ với bố từ thuở nhỏ, hai chân săn sàng tung những cú đá thần sầu quỷ khóc, những cú đá có khi còn cao quá đầu người. Bọn con trai đều rất thèm muốn cô ta¹ nhưng lại rất sợ những cú đấm đá, cho nên chỉ nghiệm ở đầu môi chót lưỡi mà chưa từng có đứa nào dám cả gan động tay động chân. Cho nên, trước khi vào làm công nhân hợp đồng trong xưởng gia công, cô Phương chắc chắn vẫn là một trinh nữ. Khi cùng ở một tổ với tôi trong đội bom thuốc của hợp tác xã, không hiểu có chuyện gì buồn bức mà cô ta đã uống đến nửa chai thuốc Malasolin vẫn không chết, chỉ mê man có mấy ngày, nghe đâu là chỉ thải ra mấy con giun đũa đã chết queo rồi lại mang bình thuốc lên lưng ra đồng. Có người hỏi cô ta vì sao lại ngốc nghếch dại dột thế, cô ta bảo ai là người ngốc nghếch dại dột? Nếu không ngốc nghếch dại dột thì uống thuốc độc làm gì? Tôi muốn giết giun đũa trong bụng thôi! Đúng là hết chõ nói!

Cô gái này để lại ấn tượng sâu sắc cho tôi. Nói một cách chân thành, mười mấy năm nay số mệnh tôi không đến nỗi tôi, gấp cũng không ít cô gái xinh đẹp và đức hạnh, nhưng không ai có thể gây ấn tượng sâu sắc bằng Phương Bích Ngọc. Có thể dùng một câu cực kỳ lưu hành thời nay để nói là: Khí chất của cô ấy không giống người thường, là một kiểu tính cách tự nhiên trời ban. Phương Bích Ngọc có một chiếc cổ dài đến lạ thường, cho nên có một thời chúng tôi đặt cho cô ta một biệt danh là "Ngỗng trắng". Bao nhiêu năm nay, tôi học tập được rất nhiều kiến thức văn hóa, biết so

---

sánh giữa ngỗng trắng và thiên nga, biết thiên nga sặc sỡ hơn, trang nhã hơn, cho nên hối hận rằng tại sao ban đầu không gọi Phương Bích Ngọc là "Thiên nga", nhưng lúc ấy chúng tôi còn biết câu "Cóc hủi muốn ăn thịt thiên nga"! Đúng tôi là đồ ngốc nghếch! Phía dưới chiếc cổ dài nõn nà là đôi khuôn ngực cao ngất, cũng cao hơn rất nhiều cô gái bình thường khác. Con gái nông thôn xem vú to và cao là chuyện đáng xấu hổ, là xấu, cho nên khi thấy vú bắt đầu phát triển là đã dùng vải quấn thật chặt, chặt đến độ ngực gần như trở nên bằng phẳng, chỉ nhô lên chút xíu như một nấm gó trên mặt đất bằng thô. Nói chung, ngực của các cô gái nông thôn bình thường chỉ là một nấm gó, so với họ, ngực của Phương Bích Ngọc chính là dây Hymalaya. Cánh tay, đôi chân của cô ta đều dài, còn những bộ phận khác trên cơ thể cô ấy tôi không có diễm phúc trông thấy, cho nên chỉ dựa vào trí tưởng tượng để bổ sung thêm mà thôi.

Tôi luôn luôn hoài niệm về thời gian ở trong đội sản xuất hai mươi mấy năm trước cùng Phương Bích Ngọc phun thuốc trừ sâu cho mấy nghìn mẫu bông. Thời gian ấy sao mà lặng lẽ! Ôi chao! Chị Phương Bích Ngọc của tôi! Trán chị sáng bóng, như bầu trời cao chẳng có đám mây nào; đôi lông mày cong vút, như vành trăng đầu tháng ở cuối trời tây; chiếc eo thon và mềm, có khác nào cành liễu dung đưa trong gió; đôi khuôn ngực mềm ấm, giống hệt bánh bao vừa mới ra khòi lò; cái rốn thật tròn, chẳng khác nào đồng xu kim loại... Tất cả những cách tả này là tôi học được trong ca từ một khúc điệu dâm đãng có tên là "Thập bát mô", từ đó trở xuống, từ ngữ dần dần càng trở nên dâm đãng, lưu manh hơn. Năm ấy, bông rất tốt tươi, mưa thuận gió hòa, cây bông cao đến hơn mét rưỡi. Sáng sớm, sương giăng dày đặc, một vầng thái dương đỏ

rực từ từ nhô lên trong sương, cả đất trời như một tấm màn nhung màu hồng phấn vô tận, chúng tôi co co rúm rúm đi ra ruộng. Kỹ thuật viên đang đổ nước vào trong một chiếc bồn to tướng rồi đổ thuốc vào, sau đó dùng một chiếc thước đo nồng độ thuốc rồi dùng một chiếc ca to đổ thuốc vào bình phun của chúng tôi. Phương Bích Ngọc ôm lấy đôi vai trần, nói: Sương dày thế này, cành và lá cây bông đều đầy nước, phun thuốc lên chẳng phải là thuốc sẽ cháy ngay xuống đất sao? Kỹ thuật viên là một trung niên, đôi mắt lúc nào cũng dày ghèn, được xem là kẻ giàn rỡ, hay làm rối tung mọi chuyện, ngay cả đội trưởng sản xuất mà gặp lão ta cũng phải sợ vài phần, liếc xéo Phương Bích Ngọc, nói: Cháy xuống thì có đất tiếp nhận, cô lo lắng làm quái gì? Phương Bích Ngọc chẳng dám nói thêm gì, lắc mông và thân hình nhô lên thụp xuống bơm khí vào bình. Hai tay cô ta sao mà khỏe, thân hình cô nhô lên thụp xuống sao mà nhanh. Có lúc tôi đứng trước mặt cô ta, có lúc đứng sau lưng, mãi nhìn cô ta bơm khí mà quên cả chuyện bơm khí vào bình phun của mình. Xem cô ta bơm là chuyện giả, xem thân thể cô ta mới là chuyện thật. Đối với một thanh niên mới biết thế nào là chuyện yêu đương trai gái, những gì trên cơ thể phụ nữ đều là những bí mật đến mê người. Do vậy mà rất nhiều lần, tôi đã bị lão kỹ thuật viên châm chọc và chửi mắng. Nhưng tật xấu khó sửa, chỉ cần trông thấy đôi mông tròn và khuôn ngực đầy đặn khi cô ta cúi người xuống là tôi điên đảo tâm thần, mê man trong khoái cảm. Vẫn biết như thế là đồi bại về đạo đức, nhưng sức mạnh đàn bà đối với tôi mà nói còn hấp dẫn hơn sức mạnh đạo đức rất nhiều lần. Dương nhiên, tất cả đã là chuyện của quá khứ.

Chúng tôi đang đứng trên cánh đồng bông. Cành cây rậm rịt giao thoa nhau che chắn mất lối đi, chỉ cần động nhẹ

---

là muôn vàn giọt sương đọng trên cành đã rơi xuống ào ào, chỉ trong vòng mấy phút, toàn thân đã ướt sũng. Ngay cả những buổi sớm mùa hè, nhiệt độ hạ thấp cũng có thể làm người ta phát run, huống hồ là toàn thân bị sương lạnh thấm ướt trong sáng sớm mùa thu. Nước thuốc được phun lên cành cũng nhanh chóng chảy xuống thân thể chúng tôi. Cho nên nói rằng phun thuốc để diệt côn trùng là không chính xác bằng nói, chúng tôi phun thuốc để diệt chính mình, rất may là chúng tôi đều có sức đề kháng vô cùng mạnh đối với thuốc độc. Có một lần, đầu tóc tôi có cháy, Phương Bích Ngọc nghĩ ra một chiêu cao cường là dùng thuốc độc pha thật đậm đặc phun lên đầu tôi, đúng là cháy bị tiêu diệt đến tận gốc rễ, còn tôi thì安然, chẳng mệnh hệ gì. Trên thân thể chúng tôi, mỗi lỗ chân lông đều là nơi hấp thu chất độc vào trong thân thể, đến nay tôi vẫn nghĩ rằng, máu trong người tôi vẫn còn pha với thuốc kịch độc, mấy mươi năm nay trên người tôi chẳng có loại ký sinh trùng nào trú ngụ, ngay cả muỗi cũng chẳng dám đốt, đại khái là do chúng không thể chịu nổi chất kịch độc trong cơ thể của tôi. Cho nên, khi xã hội kêu gọi mọi công dân hiến máu để cứu người, từ trước đến nay tôi không đủ dũng cảm để đăng ký tên mình, người không hiểu cứ cho rằng tôi là một kẻ giặc ngô vô cùng kém.

Phun xong một bình thuốc, chúng tôi cùng tụ tập trước cái giếng ở dám đất đầu cánh đồng để lão kỹ thuật viên tiếp tục đổ thuốc vào bình. Lúc này, cảnh đẹp của buổi sáng mới thực sự phô bày trước mắt chúng tôi. Vẫn là lúc mặt trời đang xua tan sương sớm, ánh sáng huy hoàng chiếu trên mặt đất, trên những cành lá chưa bị chúng tôi làm cho xao động còn đọng những giọt sương lấp lánh dưới ánh mặt trời như những hạt trân châu, thuần khiết và trong trắng như những

---

trời, như gió tấp mưa sa. Cô ta đã mở miệng chửi ai đó thì chẳng khác nào súng liên thanh được bόp cò liên tục.

Một năm nọ có loài sâu chuông tàn phá cây bόng, hầu như trái bόng nào cũng bị bọn sâu này gặm nhấm. Trái bόng nào bị bọn này ghé miệng đến là nhanh chóng héo tàn và rơi xuống, trái bόng mà rơi thì vụ bόng coi như thất bại hoàn toàn. Đội trưởng sản xuất rất lo lắng, động viên toàn đội kể cả nam phụ lão ấu xách thùng ra đồng bắt sâu, cứ hai trăm con thì tính một công điểm. Những người tinh mắt nhanh tay, chỉ trong một buổi sáng là đã có thể bắt được hai nghìn con. Đội trưởng cho là mình dễ xuất công điểm quá lớn bèn sửa đổi, quy định từ hai trăm con lên thành năm trăm con. Loại sâu này xanh đỏ tím vàng, nói chung là đủ cả màu sắc. Cứ bắt được một hối là mọi người dừng lại để đếm, đội trưởng trông thấy chướng mắt bèn đổi từ đếm thành cân, cứ hai lạng thì được một công. È rằng những con sâu này sẽ bό về chỗ cũ, cũng sợ người ta cân xong thì tìm cách gian lận tư túi nên đội trưởng ra lệnh là được cân nào ngay lập tức phải đem về kho chứa của đội sản xuất để nhân viên thủ kho cân đong. Có người đem những con sâu đã cân xong về nhà cho gà ăn, gà chỉ ăn vào mấy con là đã rướn cổ nôn thóp nôn tháo ra ngoài. Ngay cả gà mà còn trị không nổi, quả là loài sâu ác hiểm ghê gớm!

Cùng chúng tôi bắt sâu có bà Vương có gương mặt rất hiền từ. Thời trẻ, bà là tín đồ Cơ đốc giáo, cứ bắt được một con là miệng lại niệm A Di Đà Phật! Tín đồ Cơ đốc giáo mà lại niệm Phật hiệu, rõ ràng là một chứng cứ sống động về sự hòa hợp đông – tây. Bà ta nói, đây là loại sâu thắn, không thể bắt hết, hãy đến miếu thần thánh làm phép mới xong. Những thanh niên nghe nói thì chê bai bà ta là người mê tín, bà ta

nói, không sợ cái miệng ngang ngạnh của thanh niên tuổi, e rằng đến lúc muốn cầu thần thánh thì chẳng thể tìm ra được cỗng miếu ở đâu.

Thôi thì hãy quay về để nói chuyện trồng bông vây. Đạo trời luân hồi, hết khô hạn rồi lại lụt úng. Những năm sáu mươi lụt lội nước ngập đến nóc nhà, những năm bảy mươi khô hạn đến độ đất khô như ngói. Trồng bông cần có nước, do vậy phải đào giếng, một công việc vô cùng nặng nhọc, lại đào mương, gánh nước đổ vào rãnh, chỉ nghe một tiếng “xèo”, cả thùng nước trong chớp mắt đã ráo khô. Cá mặt đất khô đến nỗi bốc khói xanh. Qua một ngày gánh nước, bả vai sưng lên bằng chiếc bánh bao; chân trần, nếu có cột có đau thì dùng giẻ mà bó lại, tiết kiệm giày. Phương Bích Ngọc lót một lớp vải bố dày cộp hình chiếc lá sen màu lục trên vai, chiếc cổ đã dài trông như dài hơn, giống một cuống sen vươn lên khỏi chiếc lá. Cũng nhờ đã từng luyện tập võ nghệ, lại sức khỏe hơn người, cho nên chuyện gánh nước này được cô ta xem như một trò biểu diễn. Cô ta gánh hai thùng nước mà vẫn chạy như sao xẹt, chiếc đòn gánh dẹp nhún nhảy, đôi thùng chao qua đảo lại, trông cô ta giống hệt một con nhạn đang sải cánh. Có lẽ đang mê Phương Bích Ngọc nên tất cả những gì liên quan đến cô ta đều làm cho tôi say đắm. Những chàng trai mới lớn có tình cảm đầu đời với ai đó, nói chung thường lớn hơn họ một ít. Trong thời kỳ lớn cũng chưa đến mà nhỏ cũng không còn, cũng như quả hạnh chưa kịp chín vừa chua vừa ngọt, đứa con trai thường có nhu cầu tình cảm của người mẹ, lại vừa có tình yêu trai gái đối với một người con gái nào đó. Do vậy người con gái lớn hơn mấy tuổi có thể đắm đương cả hai thứ tình cảm này.

Tôi còn quên một điều chưa kể. Khi phun thuốc 3911 cho mầm cây bông, thời tiết lúc này thường có gió đông nam,

---

rất ẩm thấp. Gió đông nam nhẹ nhè mang mùi hôi nồng nặc của thuốc độc 3911 đến với từng hộ gia đình, ăn cơm không còn cảm giác ngon miệng, ngủ không yên giấc, nhưng trong lòng ai ai cũng cảm thấy hưng phấn, một cảm giác hưng phấn rất đỗi lạ lùng. Trong đêm tối như mực, trong mùi thuốc độc đặc quánh, tôi thường có cảm giác bất an, lo buồn không yên, trong hạnh phúc có một nỗi sợ hãi. Mùi thuốc độc đã thúc giục tình cảm của tôi. Ban đầu là thoa một ít nước hoa hiệu Hoa quỳ lên mặt, là nước hoa lấy trộm của chị tôi. Chị tôi phát hiện ra, chửi nhau một trận. Chị ấy chửi: Đồ không biết xấu hổ, con nít ranh mà bày đặt làm dáng. Khi chị ấy đang chửi, bố tôi dùng ánh mắt không mấy cảm tình, thậm chí có chút độc ác nhìn tôi. Ăn cơm tối xong, tôi phóng vù ra cổng, chạy như một con chó đực trên con đường đất bụi trắng xóa, miệng lẩm nhẩm một đoạn đối thoại trong vở kịch cách mạng. Đang trong thời kỳ vỡ tiếng nên giọng tôi khàn đặc, âm cao nói chẳng ra khỏi cuống họng, trong lòng cảm thấy không vui vì chuyện này. Chạy một đỗi là tôi đã đứng trước cổng nhà Phương Bích Ngọc mà hồi hộp. Trước cổng nhà cô ta là một khoảnh đất rộng, trên đó mọc đầy cỏ dại và một ít cây bông, một vài luống ngô. Một con chó đực đang lầm lũi xiêu vẹo trong đám cỏ cao ráo, không biết nó đang muốn làm trò quái quỷ gì. Lúc ấy tôi ăn mặc vô cùng sơ sài nhưng đứng giữa trời vào lúc nửa đêm vẫn không cảm thấy lạnh, nếu có lạnh cũng nhất định không chịu trở gót. Tôi đứng đó để mà ảo tưởng sẽ có một kỳ tích xuất hiện: Phương Bích Ngọc sẽ đồng thanh tương ứng, đồng khí tương cầu, thoa nước hoa hiệu Hoa quỳ thơm ngát, mặc áo lót màu hồng bó sát người, áo sơ mi màu tương ớt, áo lông khoác ngoài màu đỏ rực, quần lót màu hoa hồng, váy nhung màu tương ớt,

trên ống chân thon deo vớ nylon hoa, đi giày nhựa, lúu lo như chim hót và bay vù đến đậu bên cạnh tôi. Thực tế là chẳng bao giờ có chuyện xảy ra đúng như tâm nguyện của tôi, mặc dù cô ta dường như đã cảm nhận ra cảm tình của tôi dành cho mình, nhưng cô ta chẳng hề muốn quan tâm đến nó, đó là một sự thật.

Ngoài những vấn đề trên, chúng tôi lại phải cắt cành bệnh, bấm đọt, đào gốc bón phân, phun thuốc thúc cho quả bông mau chín, sau trung thu là phải nhổ bỏ gốc cây...

Hái trái bông cũng không phải là một công việc nhẹ nhàng gì. Những cô gái hái chè tuyệt đối không thể có chuyện lâng mạn như trong bộ phim "Lưu Tam Thư" đã từng thể hiện. Đau lưng mỗi cổ lầm! Liên quan đến chuyện hái bông có vô khối chuyện để kể. Cũng có một bài hát có tên là "Bài ca hái bông", tác giả là ai tôi không biết, về giai điệu tôi không thể biểu hiện ra đây, còn ca từ thì thế này:

*Tháng tám đến rồi, tháng tám đến rồi,
Nào chị em ơi, ra đồng hái bông!
Trước mắt ta, một biển bông trắng xóa,
Trước sau phải trái, hái hái hái...*

Tôi là loại lao động chân tay có năng lực nên đội trưởng giao cho công việc hái bông cùng với chị em. Lúc ấy tôi có chút uất ức, nhưng bây giờ nghĩ lại thì đó là công việc vô cùng lâng mạn. Tùy theo trọng lượng bông hái được mà tính công điểm, cho nên tất cả mọi người đều ra sức hái. Tất nhiên Phương Bích Ngọc cũng là một cao thủ trong công việc này. Nhờ có Phương Bích Ngọc mà lưng mỏi, tay đau... tôi đều vượt qua, tất cả đều bị tôi vứt thẳng lên chín tầng mây xanh.

Thời kỳ hái bông trùng với vụ thu hoạch khoai tía, dầm dây tử đằng, thu hoạch hành, làm tương đậu... Để tranh thủ hái, chúng tôi thường ăn cơm trưa ngay tại ruộng bông.

Bông hái xong thì được đưa về kho của đội sản xuất, những lao động quá tuổi, chủ yếu là các bà già sẽ lượm sạch cỏ lá trộn lẫn trong ấy rồi trải đều trên những tấm phên bện bằng thân cây cao lương để phơi khô, sau đó thì dồn vào bao. Những thanh niên khỏe mạnh sẽ chất tất cả lên xe lớn xe nhỏ kéo đến bán cho xưởng gia công. Lúc ấy, công việc của xưởng gia công mới thực sự bắt đầu.

Năm 1973, tôi cùng với Phương Bích Ngọc đến xưởng gia công cách nhà chúng tôi khoảng hai mươi dặm để làm hợp đồng theo mùa vụ. Khoảng thời gian làm việc này vô cùng thú vị. Tôi đến được xưởng gia công làm hợp đồng là nhờ vào ông chú làm kế toán ở đây, còn Phương Bích Ngọc được đến đây là nhờ vào vai vế của người chồng chưa cưới có vết sẹo ở mắt Quốc Trung Lương, con trai bí thư chi bộ đương nhiệm của đội sản xuất.

1 • Năm ấy tôi mười bảy tuổi, Phương Bích Ngọc hai mươi hai. Chúng tôi mang theo giấy xác nhận của đại đội sản xuất, lưng đeo túi vải, rời khỏi làng – nơi chúng tôi chưa hề rời xa lần nào để bước trên con đường hướng về huyện lỵ, nơi có xưởng gia công bông. Con trai bí thư chi bộ Quốc có vết sẹo nơi mắt Quốc Trung Lương léo dẽo theo sau chúng tôi. Anh ta hoàn toàn có lý do để theo sau chúng tôi, bởi Phương Bích Ngọc đã đính hôn với anh ta. Ở chỗ chúng tôi, giấy đăng ký kết hôn xem ra còn quan trọng hơn rất nhiều lần so với giấy chứng nhận có đóng con dấu đỏ của chính quyền địa phương. Tôi không thể xác định được một cách chính xác tuổi tác của Quốc Trung Lương, chỉ đoán chừng khoảng ba mươi. Tôi ghét thằng cha này, thậm chí còn xem anh ta là tình địch của mình. Đương nhiên, khái niệm “tình địch” này không chỉ có ở nơi tôi mà còn có cả nơi anh ta. Tôi liếc nhìn cái thân thể cao to ấy, nghiêm nhiên đã trở thành một vị thái tử sừng sững như một ngọn tháp được đúc bằng sắt ở quê tôi bằng ánh mắt thù hận. Răng anh ta hệt như răng ngựa, mồm hổ, mũi sư tử, hai con mắt to tướng hơi ngờ nghêch cách nhau rất xa, da mặt đầy

---

những nốt sần và một vài vết sẹo màu đỏ sậm, nghe đâu đó là hậu quả của bệnh mọc nhọt độc từ thuở bé. Cách làng khoảng độ năm dặm, anh ta vẫn chưa hề có ý định dừng chân để quay về. Phương Bích Ngọc đột nhiên dừng bước quay mặt lại phía sau, mắt nhìn về những hàng cây liễu đầy sâu dại bên đường, người cứng đơ như khúc gỗ và nói bằng thứ ngôn ngữ của một khúc gỗ:

- Anh không cần phải tiễn nữa!

Máu huyết của Quốc Trung Lương hình như đã dồn lên cả trên mặt nên nó chuyển sang màu đỏ tía, những nốt sần và vết sẹo trông như những quả dâu be bé. Hai bàn tay to bự như hai chiếc quạt nan, một cách vô thức vuốt vuốt bộ quần áo đồng phục màu xám mặc trên người, môi mấp máy phát ra những âm thanh lộn xộn chẳng thành câu cú gì cả.

- Anh về đi! - Phương Bích Ngọc lại nói.

- Tôi... bố tôi... mẹ tôi... bảo phải tiễn em đi xa xa một tí...

- Trở về nói với bố mẹ anh rằng, họ hãy yên tâm!

- Vừa nói, Phương Bích Ngọc vừa tiếp tục rảo bước về phía trước.

Tôi có một chút thông cảm với Quốc Trung Lương đang đứng vuốt quần áo, nhìn anh ta một chập rồi nón gót đi theo Phương Bích Ngọc, thậm chí còn quay lại nói một câu rất không đáng mặt tí nào:

- Chú Trung Lương à, chị Bích Ngọc đã bảo thế thì chú cứ về đi!

Chuyện tối qua như những cánh bướm chập chờn xuất hiện trước mắt tôi. Con gà trống Lư Hoa nhà chúng tôi lại bắt

chước tiếng kêu của gà mái, vận may đã đến. Vận may của tôi lớn đến nỗi ngay cả loài gia cầm cũng nhận ra và biến đổi giới tính! Bố tôi nói:

- Cuối cùng thì bí thư chi bộ cũng già ân để cho mày đến làm việc ở xưởng gia công. Ăn tối xong, mày hãy đến nhà ông ấy, nói năng phải giữ ý giữ tứ, chờ để ông ấy giận. Dũng thôi, ông ấy có mời ngồi mày cũng đừng ngồi, nghe rõ chưa?

Tôi nhớ kỹ những lời bố dặn, trong túi áo là mười quả trứng gà mà mẹ đã chuẩn bị sẵn, hồi hộp lo lắng đến nhà bí thư chi bộ. Mười quả trứng gà khiến lòng tôi đau nhói. Con chó đen nhà bí thư hung dữ nhảy bổ vào tôi nhe răng khiến tôi một phen hồn xiêu phách lạc, chỉ còn biết đứng tựa lưng vào tường. Chính Quốc Trung Lương là người ra đuổi con chó và dẫn tôi vào trong nhà. Đèn chùm pha lê bật sáng trưng, bí thư ngồi xếp bằng tròn trên giường trông giống như bức tượng Phật tôn nghiêm và thẫn bí. Cổ họng tôi như bị nghẹn, nói không nổi câu nào cho ra hồn. Bí thư mở mắt, nhìn tôi bằng con mắt Ước lượng và khinh bỉ khiến bụng tôi như muốn sa xuống, muốn ngồi bệt xuống trước giường: - Bố cháu... bảo... chú cho gọi...

- Tôi thều thào và nhìn đôi tay xua xua của bí thư - Cậu ngồi xuống - Quả nhiên giọng nói rất vang, rất cao chằng khác tiếng chuông đồng. Người ta thường nói, những người có phúc lớn tiếng nói như chuông đồng. Tôi quên mất lời dặn của bố, rụt rè ngồi xuống chiếc ghế gỗ trong góc phòng. Bí thư nói: Cậu nhóc à, tôi nể mặt ông chú của cậu mới nới tay cho cậu đấy!

- Tôi cảm kích bội phần, gật đầu liên tục. Bí thư nói tiếp - Gia đình cậu vốn thuộc tầng lớp trung nông, trong cải cách ruộng đất, nhà cậu đã từng bị niêm phong, cậu có biết không? Chú ruột của cậu đã chạy sang Đài Loan năm bốn mươi bảy, cậu có biết không? Tôi sợ đến nỗi mồ hôi lạnh túa ra dầm dề. Bí

---

thư tiếp tục nói: Tôi có thể cho cậu đi thì cũng đủ quyền để bắt cậu về, cậu đừng quên mình mang họ gì! Tôi gật đầu một cách vô thức. Bí thư nói: Phương Bích Ngọc cùng đi với cậu. Nó là người thế nào, cậu có biết không? Tôi lại gật đầu lia lịa. Biết là tốt. Cậu trông nom nó cho tôi, có chuyện gì xảy ra ngay lập tức phải về đây báo cáo với tôi, nó mà có chuyện gì thì tôi sẽ tìm cậu đấy!

Tôi cúp đuôi quay về nhà, đung quẩn ướt đẫm, túi áo nhầy nhụa vì mười quả trứng gà đã vỡ nát. Mẹ tôi chửi toáng lên rồi dùng que cời lửa đập túi bụi vào đầu tôi. Bố thì có vẻ khoan hồng đại lượng hơn, nói: Được rồi, đừng đánh nữa. Ngày mai nó phải đi đến xưởng gia công rồi!

Tôi lại trở thành kẻ theo dõi bí mật bên cạnh Phương Bích Ngọc cho bí thư Quốc. Đúng là ti tiện! Thật là nực cười! Ông ta làm sao biết được tôi đã mê Phương Bích Ngọc từ lâu. Mẹ kiếp!

Một con châu chấu xanh đậu trên quần của Quốc Trung Lương. Cái quần cũng rất mới. Gã đàn ông cao lớn và ăn mặc sang trọng này mặt như muốn khóc cứ lò dò đi sau chúng tôi. Khoảng cách giữa tôi và Phương Bích Ngọc là năm mét, rất gần; khoảng cách giữa tôi và anh ta là năm mét, rất xa. Khoảng cách giữa tôi và Phương Bích Ngọc rất gần; khoảng cách giữa anh ta và Phương Bích Ngọc rất xa. Tôi ngầm tự đắc vì mình là sự ngăn cách khó vượt qua của đôi vợ chồng đã dính hôn này. Hai bên đường toàn là những khoảnh ruộng bông mènh mông bát ngát, lá bông đang bị sương giá trở nên đỏ sậm, thi thoảng đã có những trái bông đã nứt vỏ để năm cánh bông hé lộ ra ngoài, cứng cáp và trăng nõn. Mùa thu hoạch bông mới đã chuẩn bị bắt đầu, tôi không còn phải vặn lưng, rướn người,

khom lưng hái bông nữa. Phương Bích Ngọc cũng thế. Cô ấy đang mặc một bộ đồng phục màu lam giống như của học sinh, thảnh thơi sao mà thanh thoát, xinh đẹp, chẳng khác nào một thanh niên trí thức, chỉ đáng tiếc là trên túi áo không cài một cây bút máy thôi.

Chúng tôi cùng đi thêm một quãng đường nữa và khoảng cách vẫn được giữ một cách nghiêm chỉnh như thế. Một lần nữa, Phương Bích Ngọc đứng lại, chờ cho đến khi tôi và Quốc Trung Lương tiến đến bên cạnh mới nói:

- Anh về hỏi bố mẹ anh, nếu không yên tâm thì cứ bảo tôi quay về!

Mặt Quốc Trung Lương thay đổi giống hệt như lần trước, tay chân luống cuống trông đến tội nghiệp, cuối cùng thì cũng nói được một câu đứt quãng:

- Thế thì... em cứ đi đi... Bố tôi nói, em... đã bị ông nắm chắc trong tay, ông đã có thể cho em đi thì... cũng có thể... kéo em trở về...

Tôi chăm chú nhìn gương mặt đang bị kích động của Phương Bích Ngọc. Cô ta chẳng nói thêm lấy một lời, quay phắt người bước đi. Quả nhiên là một cô gái từ nhỏ đã luyện tập võ công, bước chân thoăn thoắt, động tác linh hoạt, dường như toàn thân cô ấy có lắp rất nhiều lò xo vậy.

Tôi ba chân bốn cẳng chạy theo Phương Bích Ngọc, mệt muối đứt hơi, toàn thân ướt đẫm mồ hôi. Đi một đỗi khá xa, tôi ngoái đầu nhìn lại, vẫn thấy Quốc Trung Lương đang đứng đó, hai tay ôm lấy vai trông theo chúng tôi. Ánh nắng mặt trời chiếu rọi khiến toàn thân anh ta như phát sáng,

---

trông anh ta lúc ấy giống như một chiếc lọ tráng men vừa mới xuất khỏi lò.

Vì sao một cô gái có đầy đủ những điều kiện tốt nhất như Phương Bích Ngọc lại dính hôn với gã mặt sẹo Quốc Trung Lương? Về chuyện này, người trong thôn bàn tán xôn xao. Có người nói, bố cô ta muốn mượn con gái để treo cao; có người cho rằng Phương Bích Ngọc chủ động tìm cơ hội để rời khỏi xóm làng; có người ác miệng hơn nói rằng, Phương Bích Ngọc đã từng ngủ với bí thư chi bộ từ rất sớm. Cũng có người cho là vì con trai mà bí thư chi bộ đã quá vất vả với cô ta, thôi thì đủ chuyện. Những lời đàm tiếu ấy không thể tin cũng không thể không tin. Đối với tôi, chuyện Phương Bích Ngọc dính hôn cùng với con trai bí thư chi bộ vừa là một đòn đánh đau, vừa chẳng là gì cả. Tôi đang chìm đắm trong hạnh phúc được rời khỏi xóm làng để đến với công xưởng, cho dù chỉ là công nhân hợp đồng ngắn hạn, là công nhân mùa vụ mà thôi.

2. Chiếc cổng của xưởng gia công bông to lớn và
đuờng bệ quá chừng, hai cánh cổng sắt có trang trí
hoa văn chạy trên những bánh xe cũng bằng sắt. Bên cạnh
cổng, trên khoảnh đất trống là một tấm bảng viết rất nhiều
dòng chữ thật to bằng sơn đỏ, nào là những từ chẳng liên
quan gì đến chính trị như "Cấm lửa", cũng có những câu khẩu
hiệu rất chính trị như "Nghiêm chỉnh đề phòng kẻ thù giai cấp
phá hoại". Bên trong cổng là hai trạm bảo vệ nằm ở hai bên.
Một người đàn ông gầy đét mặc bộ đồ quân nhân cũ nát đang
ôm khẩu súng trường loại 79 loang lổ những vết cău bẩn ngồi
trên một chiếc ghế bên cạnh cổng ngủ gà ngủ gật, thi thoảng
lại trừng trừng đôi mắt sáng quắc như điện xẹt chăm chú nhìn
những người qua lại trên con đường trước xưởng. Khi tôi cùng
Phương Bích Ngọc đi đến bên cổng, người gác cổng vẫn ôm
chặt báng súng tra hỏi chúng tôi, trong khi bị tra, hỏi tôi phát
hiện ra đôi mắt lão ta nhìn một cách soi mói vào thân hình của
Phương Bích Ngọc. Tôi có cảm giác đôi mắt của lão ta chẳng
khác nào đôi bàn tay thô lậu và bỉ ổi đang lột dần từng lớp
từng lớp đến độ sạch quang quần áo trên người của Phương

Bích Ngọc, còn tôi hình như trong mắt lão ta chẳng là cái thá gì cả. Chiếc cổ của lão ta cứ ngoeo bên này ngoeo bên kia theo bước di chuyển của Phương Bích Ngọc. Trình độ nói tiếng phổ thông của lão khiến người nghe nổi da gà, sau này chúng tôi mới biết lão canh cổng đã nhìn Phương Bích Ngọc như hổ thấy mồi này là bộ đội phục viên, là nhân viên biên chế ăn lương nhà nước, là ủy viên chi bộ xưởng gia công, tổ trưởng tổ bảo vệ xưởng, họ Tôn tên Hòa Đấu, đã có vợ nhưng vợ lão vẫn còn ở dưới quê. Tổ trưởng Tôn gầy một cách kỳ lạ nhưng đôi mắt thì gian tà vô cùng.

Bước vào cổng, dãy nhà gấp đầu tiên là nơi làm việc của bộ phận quản lý xưởng, trước cổng có treo biển hiệu. Cả tôi và Phương Bích Ngọc đều nhận ra được những chữ này nên mạnh dạn đi thẳng vào trong. Khi đối đáp với lão gác cổng, những điều phiền muộn trong lòng Phương Bích Ngọc chất chứa từ làng đến đây dường như đã tiêu tan, tinh thần trở nên thư thái, gương mặt rạng rõ hơn, dường như cô ấy đã hoàn toàn biến thành một con người khác.

Trong phòng làm việc có sáu chiếc ghế, trên mỗi chiếc đều đã có một hoặc hai người ngồi. Sau đó chúng tôi mới biết trong số đó có hai người đàn ông mập mạp đang đánh cờ với nhau, một người là xưởng trưởng, một người là bí thư. Cả hai vừa đánh cờ vừa đấu khẩu, luôn mồm kêu khổ van khóc, những lời hay ho nhả ngọc phun chau múa nối vào nhau tuôn ra liên tục. Bên cạnh bàn cờ còn đặt hai chiếc điện thoại di động nặng trịch đời cũ, trông thật là oai phong.

- Đồng chí cho hỏi, ai là người quản lý phần đăng ký?
- Tất nhiên đây là câu hỏi của Phương Bích Ngọc.

Tôi đã trông thấy ông chú mình đang ngồi trên một chiếc ghế đang cúi đầu tính toán gì đó, trong lòng

bỗng nhiên dậy lên một niềm tự hào. Tôi cảm nhận rằng, điều kiện của mình so với Phương Bích Ngọc là hơn hẳn.

Chú tôi ngược đầu lên và đã nhận ra chúng tôi. Ông chẳng chú ý gì đến tôi mà chỉ hướng về Phương Bích Ngọc chào hỏi một cách rất nhiệt thành. Ông giới thiệu chúng tôi với xưởng trưởng và bí thư, họ chỉ ừ hử lấy lệ vài lời cựu ngắn rồi tiếp tục cúi đầu đánh cờ. Tất cả những người còn lại trong phòng đều bị Phương Bích Ngọc hấp hồn, mắt nhìn ngơ ngẩn. Mặt Phương Bích Ngọc thoáng ửng đỏ. Một người đàn ông khoảng hơn bốn mươi tuổi bảo:

- Đi qua bên này để đăng ký!

Chúng tôi đưa giấy chứng nhận của đại đội sản xuất cho người đàn ông, sau này chúng tôi biết lão ta họ Sài. Nghe đâu rằng, dáng ra lão ta đã trở thành công nhân biên chế, mọi giấy tờ đều đã hoàn tất nhưng cuối cùng thì bị người ta tố cáo rằng vợ ông ta bị bệnh thần kinh! Tay thu mua Chu Minh miệng toàn nói ra những lời tục tĩu nói: Ông Sài ơi, oan uổng cho ông quá! Chuyển biên chế chính thức cho ông chứ nào phải cho bà vợ nhà ông đâu? Vợ ông bị thần kinh thì cần trở ông vào biên chế cục cút gì? Sao lúc ấy ông lại không lên huyện mà tìm việc, biết đâu rằng chẳng tìm được một chiếc bát sắt, cả đời chẳng phải lo nghĩ gì nữa. Ông thực thà đến hóa dại, ông Sài ơi là ông Sài!

Lão Sài đưa cho chúng tôi một cuốn sổ và một cây bút chì, bảo cứ theo những mục ghi trong đó mà viết. Nào là họ tên, ngày sinh, giới tính, quê quán, đảng đoàn, thành phần gia đình, quan hệ xã hội... Trang trọng quá, nghiêm túc quá! Chỉ cần đứng một bên giao cấp công nhân thì mình đã khác hoàn toàn. Vì quá xúc động, quá hưng phấn, cả tôi và Phương Bích

---

Ngọc đều cầm cây bút chì mà mấy ngón tay cứ run bắn lên, mồ hôi túa ra đầy lòng bàn tay.

- Lão Nhị à, con mā của ông đã nhảy đến đây từ lúc nào vậy? - Người có thân hình to cao nói.

- Con mā của lão Nhị tôi đã nambi phục sẵn ở đây lâu rồi để chờ ông đấy! Đi đi! Đi để cho tôi xem ông còn chiêu nào cao siêu hơn không? - Người đàn ông có thân hình mập mạp nói, cầm một quân cờ trên tay đập lên đầu một quân cờ của đối phương.

- Đồng chí, tôi có cần phải ghi tuổi thật hay là tuổi mụ?
- Phương Bích Ngọc hỏi.

- Tuổi khai sinh của chị bao nhiêu, tuổi mụ bao nhiêu?
- Lão Sài hỏi.

- Tuổi thật hai hai, tuổi mụ hai ba, cầm tinh con rồng.
- Cứ ghi tuổi thật vào. – Lão Sài bảo.

Điền xong biểu mẫu, chúng tôi đưa cuốn sổ cho lão Sài. Lão chỉ một thanh niêm cụt tay, nói:

- Chuyện ăn uống của hai người, cứ hỏi cậu ta.

Người thanh niên này có gương mặt trắng trẻo, mặt mũi trông rất thanh tú, không hiểu vì sao lại mất một cánh tay. Người ta cười đùa ầm ī, riêng anh ta thì thần sắc có vẻ uất cứ nhìn chăm chăm vào tường, ngay sau đó tôi biết tên anh ta là Tần Sơn, sau khi có ai đó thích đặt biệt danh cho người khác gọi anh ta là Thái Sơn, người ta bèn gọi anh ta là Thái Sơn. Cánh tay của anh ta bị răng cửa của máy cắt tiện đứt, cũng xem là tai nạn nghề nghiệp nên xương rất chiếu cố giao cho anh ta làm kế toán nhà ăn, một công việc rất đẹp, vô

cùng nhẹ nhàng nhưng thu nhập chẳng tồi. Một ống tay áo được anh ta thả phất phơ, thoạt trông có vẻ khó chịu, nhưng quen dần thì chẳng còn cảm giác là thân thể anh ta thiếu đi một bộ phận nào nữa. Một cách lạnh nhạt, anh ta bảo chúng tôi rằng, chỉ cần các người đem lương thực đến nhà ăn thì ngay lập tức có thể đổi được phiếu cơm, nếu muốn có thức ăn thì cứ mang tiền đến mà mua thẻ thức ăn, một đồng đổi lấy thẻ một đồng, một hào đổi lấy thẻ một hào.

Sau mười mấy phút, những thủ tục cần thiết đã hoàn tất. Một người đàn ông đầu hói từ nãy giờ đứng yên lặng xem đánh cờ bỗng nói to:

- Mao! Dẫn họ về ký túc xá!

Người hói đầu này là phó xưởng trưởng. Mao là một công nhân biên chế đang làm công việc tạp vụ ở văn phòng xưởng, mái tóc bóng mượt, mang một đôi giày vừa bóng vừa đen nhánh, lại thường cố ý vén ống tay áo lên xem đồng hồ. Thời ấy, người có đồng hồ đeo tay vô cùng hiếm. Tôi không thích thằng cha có cái tên Mao Hồng Đăng thật kêu này. Đúng là một cái tên rất cách mạng.

Đúng vào lúc chúng tôi định dợm bước thì ngoài cổng có tiếng chuông xe đạp vang lên. Một người đàn ông cao lớn cười ha hả rất sảng khoái đi vào, theo sau là một cô gái có khuôn mặt lém dầy tàn nhang, thấp lùn. Tôi nhận ra ngay người đàn ông này vì đã gặp ông ta trên công trường thủy lợi. Đó chính là bí thư đoàn ủy công xã, có quan hệ rất mật thiết với cô Ba Lưu ở xóm tôi. Cô con gái thứ hai của cô Ba Lưu đã từng đầu ấp tay gối với ông ta. Hai người đàn ông mập mạp đang đánh cờ vôi vã vứt quân cờ trên tay, đứng dậy bắt tay người đàn ông. Tiếng cười nói vang dội. Bí thư đoàn ủy nói: Đây là em

---

gái tôi, - rồi quay sang nói với em gái. - Đây là bí thư Kim, còn đây là xưởng trưởng Vu. Ông ta còn giới thiệu thêm mấy người nữa. Tôi cảm thấy bức mình. Bí thư Kim bảo: Mao Hồng Đăng, đi tìm mấy chiếc ghế về đây! Gã họ Mao ngay lập tức chạy ra khỏi cửa, để chúng tôi đứng phơi mặt ngay cửa ra vào. Xưởng trưởng Vu cười tít mắt hỏi cô gái: Em tên gì? Cô gái cố làm ra vẻ duyên dáng đưa đôi bím tóc, thỏ thẻ, nũng nịu: Tôn Hồng Hoa! Xưởng trưởng hét toáng lên: Quá hay! Tên quá hay, quá nhiều ý nghĩa. Cưới ngựa phải cưới ngựa thiên lý, thường thức hoa phải chọn hoa hồng! Ở nhà làm gì mà lại đến đây? Giọng Tôn Hồng Hoa nhẹ và ngọt lịm: Ở nhà em chuyên trị sâu bọ - Sâu gì? Ôi chao! Nhiều lắm, nhưng chủ yếu là sâu chuông hại bông! Xì, không phải là đeo bình phun thuốc trên lưng sao, còn bày đặt nói là trị sâu bọ. Tôi liếc nhìn Phương Bích Ngọc, vẻ mặt cô ấy hầu như chẳng biểu lộ một chút cảm xúc gì. Lúc ấy, Mao Hồng Đăng đã mang hai chiếc ghế bước vào, trông thấy chúng tôi vẫn đứng bên cửa ra vào, bèn nói: Hai người tự đi đi, ở đây nhà đăng kia!

Đó là một dãy nhà ngôi rất to có đến mười mấy gian phòng chia làm hai cổng, trên mỗi cổng đều có tấm bảng viết "Ký túc xá nam", "Ký túc xá nữ" bằng sơn đỏ. Chữ rất to và nguệch ngoạc như cua bò, rất có thể là bút tích của anh chàng Mao Hồng Đăng kia. Tôi đưa Phương Bích Ngọc vào ký túc xá nữ trước.

Có lẽ đây là một khu ký túc xá nữ độc nhất vô nhị trên toàn cõi Trung Quốc thời ấy. Mỗi gian rộng khoảng sáu mét, có hai dãy lán nhiều tầng dựng ép vào tường. Người ta dùng cọc gỗ đóng xuống đất và dùng nhiều thanh gỗ bắc ngang dọc lại với nhau, trên đó dùng thân cây cao lương bện lại rồi trải chiếu lau lên trên. Lán có ba tầng, tầng trên cùng đã cao đến

tận xà nhà, cách mặt đất đến ba mét, mỗi dãy có một chiếc thang gỗ vô cùng sơ sài để leo lên leo xuống. Giữa hai dãy lán là lối đi lồi lõm. Tôi thấy nấm mọc rất nhiều dưới nền lán, lại còn có cả mấy chiếc quần rách bẩn thỉu nữa. Nhất định những chiếc quần này là của các cô công nhân hợp đồng theo mùa vụ nấm ngoại để lại.

Trong nhà đã có mấy chục cô gái, người thì bận bịu gì đó, người thì đang ngồi trầm tư. Có đẹp có xấu, nhưng quần áo thì gần như thống nhất về màu sắc và chất liệu - một loại vải thô màu lam, cá biệt mới có cô mặc áo sơ mi hoa. Đây là lần đầu tiên tôi được ngửi cái mùi do đám đông đàn bà phát tiết, chẳng lấy gì làm thơm tho cho lắm nhưng lại có sức mê hoặc. Tôi không thể phân biệt được giữa cô này và cô kia tiết ra mùi vị như thế nào, cũng giống như một con mèo đang đứng trước cả một đồng cá, khó nhận được mùi tanh của từng con. Đúng rồi, trong khu ký túc xá nữ này có một mùi dễ nhận ra nhất, phổ biến nhất - mùi cá ươn.

Một cô gái gầy và đen đứng dậy chào hỏi làm quen với Phương Bích Ngọc. Tôi mang máng nhớ rằng, tôi đã từng gặp cô ta ở thôn bên cạnh, đại loại cũng là con gái hoặc con dâu của bí thư gì đó.

- Phương Bích Ngọc, chị đến rồi à? - Cô ta vô cùng phấn khởi reo lên.

- Tống Kim Ngu? - Phương Bích Ngọc bước đến nắm lấy tay cô gái. - Em cũng đến rồi à?

- Đến làm công nhân vài ngày cho đỡ nghiện thôi, - Cô gái nói. - Bố em nói mỗi tháng kiếm được hơn ba mươi đồng, nộp cho đội sản xuất một nửa, còn lại mười mấy đồng. Có tiền

---

rồi, không cần mua gì nhiều, chỉ mua mấy mét vải hoa để may lấy cái váy mà mặc cho tử tế.

Cô gái này còn trẻ lắm, chỉ khoảng mươi tám, những tai mắt mũi miệng, kể cả vóc dáng còn thể hiện nét trẻ con, chưa kịp lớn. Tôi đang mê đắm nhìn gương mặt trẻ con ấy thì bị cô ta trừng mắt gắt:

- Mày trừng mắt nhìn tao làm gì? Phải chăng mày đến đây cũng để kiểm ít tiền mua vải may váy?

Câu này nghe ra chẳng có gì đáng cười nhưng lại làm cho mấy chục cô gái cười ầm lên.

- Phương Bích Ngọc, chị ở tầng trên hay tầng dưới? - Cô ta hỏi.

- Em thì sao? - Phương Bích Ngọc hỏi lại.

- Em đang đắn đo đây. Ngủ ở tầng trên thì quá cao, bò lên bò xuống mãi e trở thành khỉ mất thôi. Khi ngủ em hay ngọ ngoạy, lỡ rơi từ trên cao xuống thì gây lóng mất. Còn ngủ tầng dưới thì chẳng hay ho gì, lỡ có ai ở tầng trên dái dầm chảy xuống mặt mình thì sao?

- Thế thì em ngủ tầng giữa vậy, - Phương Bích Ngọc bảo.

- Được rồi, em nghe chị, ngủ tầng giữa, còn chị?

- Chị ngủ tầng trên.

Đúng lúc ấy, Mao Hồng Đăng ôm tấm vải hoa trải giường của Tôn Hồng Hoa dấn anh em bí thư đoàn ủy đang đi về ký túc xá nữ.

- Mã Thành Công, cậu về ký túc xá mà tìm chỗ ngủ đi, tôi có thể tự lo liệu cho mình, - Phương Bích Ngọc nói với tôi,

một tay xách cuộn vải trải giường, một tay bám vào những bậc ngang của chiếc thang, nhanh nhẹn trèo lên tầng trên cùng. Toàn dãy lán vang lên những tiếng kẽo cà kẽo kẹt.

Tôi trở về lán dành cho nam giới ở sát ngay bên cạnh, nhận ra bên trong cũng bố trí giống hệt như phía bên nữ, chỗ khác nhau duy nhất là bẩn thỉu hơn.

Mấy chục người đàn ông, chủ yếu là thanh niên đang vây quanh một anh chàng miệng mồm lạnh lợi, trông rất nho nhã đứng đắn, sau này tôi biết tên anh ta là Lý Chí Cao, biết làm thơ, biết hát Lữ kịch - một loại kịch thuộc vùng Sơn Đông, đặc biệt hát đoạn "Lý Nhị tẩu nước mắt ngắn dài đóng cửa phòng, trước đèn dầu nghĩ chuyện đã qua mà đau xót" trong vở kịch "Lý Nhị tẩu cải giá" rất tuyệt. Anh ta đang bốc phết về chuyện Thủ tướng Chu Ân Lai giao cho huyện Cao Mật nhiệm vụ chi viện bông đến Triều Tiên như thế nào, huyện Cao Mật làm thế nào để hoàn thành nhiệm vụ, chuyện huyện Cao Mật được biểu dương... Nói dọc nhưng lại có bài có bản, có căn có cứ, do vậy nghe ra cũng có nhiều điều thú vị.

Tôi nghĩ, mình cũng phải ngủ trên độ cao giống như Phương Bích Ngọc, tôi bèn bò lên tầng trên cùng. Ở trên này, chỉ cần giơ tay là sờ được ruột mè trên mái. Chỉ cách nhau một lớp ngói, chim sẻ đang ca hát trên đầu tôi, tôi còn có thể nghe được tiếng động từ những bước nhảy rất nhẹ của chúng. Nhưng lúc ấy tôi chẳng lâng phí thời gian vì những con chim sẻ, những điều cần phải lắng nghe, phải quan sát, phải học hỏi ở cái thế giới mới rất náo nhiệt này quá nhiều, thêm nữa, tôi biết Phương Bích Ngọc chỉ cách tôi có một bức tường mười phân, trên đó đầy rẫy những lời lẽ và hình vẽ cực kỳ thô tục,

---

dâm dêng. Rõ ràng đây là những kiệt tác của những công nhân ngắn hạn nhiều năm trước để lại. Tôi nghe thấy tiếng cọt kẹt của chiếc lán phía bên kia bức vách, tôi biết Phương Bích Ngọc đang trải tấm đệm của mình. Tuy cách nhau một bức tường lạnh lẽo, nhưng tôi vẫn cảm nhận rõ ràng hơi thở cô ấy đang mơn man trên má tôi.

3 • Hơn ba trăm công nhân ngắn hạn lục tục kéo đến đăng ký vào làm trong xưởng. Cả ba tầng của ký túc xá nam lẫn nữ đều đã đầy ắp người. Chung quanh giếng nước người ta chen chúc nhau, kẻ nửa mặt, người đánh rǎng, người giặt quần áo, nhiều người xách nước về ký túc xá để rửa ráy giặt giũ, mặt đất sinh lầy, ngập ngụa trong nước. Đêm, tiếng ngày, tiếng ho, tiếng nói mê, tiếng thở phì phò, tiếng đánh rǎm... giao tiếp với nhau tạo thành một khúc nhạc hỗn loạn đầy khí thế, đầy sức mạnh. Tất cả nằm ken dày bên nhau, ôm lấy nhau. Nằm trên cao, tôi lo là căn phòng sẽ bị nổ tung, lo là những thanh gỗ làm lán không chịu nổi sức nặng quá độ nên đổ sụp... Tôi cảm thấy sợ, may mà đã có Phương Bích Ngọc đang ở bên cạnh tôi. Cách một bức tường, tôi vẫn cảm nhận được sự ấm áp tỏa ra từ thân thể cô.

Công việc đầu tiên sau khi đến xưởng là chúng tôi phải làm sạch cổ đại trong phạm vi xưởng dưới sự quản lý của một công nhân biên chế có biệt danh là Búa Sắt Tử, chờ đến khi thu mua được bông mới chính thức vào công việc. Cỏ được vun thành những đống nhỏ. Búa Sắt Tử có đôi chân vòng kiềng, lưng gù, đôi mắt lúc nào cũng lão liên, dáng đi

---

trông rất giống một con vịt bầu, giọng nói thì khàn khàn như vịt đực. Không phải là tôi cố tình nói xấu, nhưng quả thực là hắn chẳng có chỗ nào để khen. Lý Chí Cao bức bối nói:

- Để cho thằng cha như thế trở thành công nhân biên chế, đúng là lãnh đạo đã đui hết cả rồi! Giai cấp công nhân lãnh đạo toàn diện à? Phì! Cứ như lão ta thì lãnh đạo cái con c!

Quách Hải là tên thật của hắn. Đằng sau cái biệt danh Búa Sắt mà thêm một chữ Tử nữa quả là một điều đại bất kính đối với cổ nhân. Quách Hải là tổ trưởng tổ xếp dỡ, luôn có mấy kẻ thân tín bên cạnh, một gã có biệt danh là Nhúm Lông, một gã được gọi là Điêu Núi, tiền hô hậu ủng, thần khí hiên ngang vô cùng.

Xưởng gia công bông chiếm diện tích đến năm trăm mẫu, cách xa xóm làng, chung quanh có tường xây bằng gạch lấy ở các phần mộ. Những năm ấy than đá vô cùng khan hiếm nên những lò nung gạch không thể hoạt động được, ngay cả những công trình xây dựng nhà nước cũng phải dùng gạch xây mỏ để xây. Theo chủ trương bài trừ mê tín, cuộc sống lại khó khăn, mọi người đua nhau phá mồ mả tổ tiên để lấy gạch bán, tổ tiên gặp đại nạn. Có nhiều anh em ruột tranh nhau một phần mỏ, đánh nhau đến vỡ đầu. Chúng tôi rãy cỏ, san đất, lượm đá cuội, nhặt vỏ trái bông, lau lách khô vun thành một đống cao ngất ngưởng. Đây là thời kỳ chưa thu mua được trái bông, trên những mảnh đất trống chúng tôi tia một vài khoảnh đậu lạc, ngô... nhưng nói chung chúng chẳng chịu phát triển. Khi thu hoạch đậu lạc, bên nam bên nữ thi nhau ăn, ăn nhiều đến độ nước dãi màu trắng đục dùn chảy cả ra ngoài miệng, không ít người đau bụng đi ngoài đến mấy ngày liền.

Trong quá trình chờ đợi thu mua bông, tôi hiểu ra được nhiều chuyện:

1. Xưởng gia công bông có tên chính xác là Xưởng gia công dầu bông, trực thuộc cục thương nghiệp huyện, phụ trách việc thu mua bông của nông dân, làm công việc tách hạt bông ra rồi đem bông đóng kiện chuyển đi nơi khác. Hạt bông được cho vào máy bóc vỏ cứng lắn vỏ lụa, sau đó được đưa đến phân xưởng ép dầu để ép lấy dầu bông bán ra thị trường. Ban đầu, loại dầu đen sì đặc quánh này chưa hề được xử lý bằng những biện pháp kỹ thuật nào đã đến tay người tiêu dùng, từ đó sinh ra những chứng bệnh cực kỳ lạ lùng. Để đảm bảo sức khỏe cho nhân dân, Đảng và chính phủ bèn chủ trương trộn chất kẽm vào trong dầu rồi cho vào nồi nấu, để lắng lại rồi chiết ra thành một thứ dầu vệ sinh màu xanh xanh đem bán cho nông dân ăn, những chứng bệnh lạ cũng biến mất. Nghe đâu rằng vỏ lụa trái bông là nguyên liệu cơ bản để chế tạo thuốc nổ, quý giá vô cùng, nghiêm cấm việc xuất khẩu ra các nước để quốc phản động để tránh việc chúng dùng sản phẩm vỏ lụa trái bông để sản sinh từ Trung Quốc, chế tạo ra thuốc nổ để đem giết người Trung Quốc. Vỏ cứng trái bông có thể cho trâu bò ăn, bánh hạt bông cũng có thể cho bò ăn, cho dù ăn xong thì chúng có thể ỉa ra máu nhưng người ta vẫn cứ cho ăn và trâu bò cứ thế mà ăn. Cho nên có thể nói, toàn bộ bộ phận nào trên cây bông đều là bạc vàng châu báu. "Công xã nhân dân nhất định phải trồng thật nhiều bông" là chỉ thị tối cao. Khi Búa Sắt Tử huấn thị chúng tôi, lão ta đã nói một cách nghiêm trang như thế. Khi lên lớp, tần suất láo liên của đôi mắt càng lớn. Có một cô gái thường được mọi người gọi là Mạch Điện không nhịn được cười phá lên. Búa Sắt Tử nói: Không cho phép cười, nghiêm túc lại! Nhưng Mạch Điện vẫn cứ cười. Có

---

người nói, Mạch Điện là con gái của phó bí thư Đảng ủy công xã, rõ ràng là con em của cán bộ cao cấp, ai dám gây khó dễ, Búa Sắt Tử là cái thá gì?

2. Xưởng gia công bông có một phân xưởng tách hạt bông (phân xưởng chính), một phân xưởng đóng gói (đem bông đã được gia công ở phân xưởng bì cốt đóng kiện), một phân xưởng sửa chữa, một phân xưởng ép dầu, một tổ tài vụ, một tổ nghiệp vụ (phụ trách việc vun trái bông mới thu mua lại thành đống rồi dùng lau lách và vải bạt đậy kín lại), một tổ nhà bếp, một tổ bảo vệ, một tổ cơ khí (thợ máy và thợ điện), đại khái là có như thế.

Xưởng gia công không có nước máy, chỉ có một cái giếng to tướng với mấy cái máy bơm tay. Chung quanh giếng có treo mười mấy chiếc thùng sơn màu đỏ và mười mấy bình chữa lửa. Sau khi vào xưởng khoảng một tuần, chúng tôi đã gây náo loạn một trận ra trò ở bên giếng. Nguyên nhân ban đầu là vợ lão Sài - người suýt nữa đã có chiếc bát sắt đâm bảo cho sự sống, đến tìm lão ta. Ngày ấy có chợ phiên, vợ lão ta từ chợ trở về, trên vai đeo hai chiếc giỏ, bên trong có mấy quả dưa chuột. Bà ta khoảng hơn bốn mươi tuổi, mái tóc thắt thành hình chiếc phi cơ, đôi mắt ươn ướt lóng la lóng liêng trông rất đa tình. Tôn Hòa Đấu chặn bà ta lại, hỏi: Tìm ai? Bà ta đáp: Tìm bố thằng cu! Kỳ thực thì Tôn Hòa Đấu đã biết bà ta là vợ lão Sài nhưng lại cố ý gọi to lên: Ông Sài, vợ ông đến thăm ông nè! Người đàn bà chẳng hề nói gì, chỉ đưa tay che miệng cười. Lão Sài cuống cuồng chạy ra, có vẻ không bằng lòng, hỏi: Bà đến đây làm gì? Bà ta đáp: Đến thăm ông! Lão Sài nhăn nhó: Tôi có sao đâu, thăm viếng gì? Bà ta cong cớn: Đến để xem ông có chim được cô gái tơ nào không? Hòa Đấu chen vào: Lão Sài cứ đêm nào cũng ôm một cô gái mà ngủ! Người đàn bà gào lên: Đồ

chết bầm! Búa nay tôi quyết không tha cho ông! Vừa nói, bà ta vừa nhảy bổ tới, tay phải rất thành thục và chuẩn xác chụp ngay lấy "của quý" lão Sài bóp mạnh, miệng gầm lên: Bà này cho ông biến thành hòa thượng để bỏ cái tật thèm gái! Lão Sài rú lên thảm thiết, cong người gục đầu, tay chân co quắp, mặt vàng như đất. Hòa Đấu vội vàng nhảy đến kéo bà ta ra. Người đàn bà nằm lăn lộn trên đất kêu gào làm kinh động đến xưởng trưởng. Ông ta đang ngâm chiếc tăm xỉa răng xuất hiện trước phòng làm việc, quát: Làm loạn gì thế? Đây là công xưởng, sao lại làm loạn được chứ? Lão Sài thấy vợ mình đã làm cho xưởng trưởng cău giận thì dien tiết vô cùng, máu nóng xông lên tận đỉnh đầu, bắt kẽ hậu quả ra sao, chụp lấy khẩu súng trên vai Tôn Hòa Đấu, mở chốt an toàn, gào lên: Cả cuộc đời tao đã bị hủy hoại dưới tay mày, búa nay tao sẽ giết mày! Nói xong thì bóp cò. Khẩu súng già nua đã từng bắn nhau với bọn quỷ Nhật Bản vẫn còn hoạt động. Một tiếng nổ kinh thiên động địa vang lên và không biết đầu đạn bay đi phương nào. Người đàn bà rú lên một tiếng kinh hoàng, không lăn lộn nữa, cũng không dien nữa, bò dậy ôm lấy đầu, vừa chạy vừa gào: Cứu tôi với! Cứu tôi với! Thằng phản cách mạng giết người! Lão Sài ôm súng đuổi theo. Xưởng trưởng đã từng là dân quân từ năm bốn mươi bảy, cũng có chút can đảm, quát to lên: Mau lên, bắt nó lại, trước tiên là phải đoạt lấy súng! Tôn Hòa Đấu cũng có được mấy ngày làm lính nên có chút ít kinh nghiệm chiến đấu, bước thấp bước cao chạy theo lão Sài. Lúc ấy chúng tôi đang dọn cổ đại thì nghe ở ngoài cổng có tiếng súng rồi lại thấy một đám đông chạy ùa tới. Búa Sắt Tử cực kỳ hung phấn kêu lên the thé. Người đàn bà thấy lão Sài dien cuồng đuổi theo thì sợ đến độ rái ra quần và đâm đầu xuống giếng. Lão Sài chạy đến bên thành giếng khóc gào thảm thiết: Mẹ mấy đứa nhỏ ơi, tôi có sống thì cũng chẳng còn chỗ nào mà chui đầu nữa rồi, thôi

---

thì tôi đi theo con đường của bà vậy! Nói xong, lão vứt khẩu súng xuống nền giếng, đứng thẳng người và nhảy xuống giếng theo thế đâu ở trên chân ở dưới. Mọi người nhốn nháo vây quanh miệng giếng nhìn vợ chồng lão Sài đang quay dạp dữ dội dưới giếng, nếu không ra tay cứu ắt là sẽ chết. Mọi người hét nhau khiêng một chiếc thang bằng tre dài ngoẵng thả xuống theo thành giếng. Ai cũng muốn xuống giếng cứu người, Hòa Đầu hùng hổ hét lớn: Tránh ra, tránh ra! Tôi là quân nhân xuất ngũ, để cho tôi xuống! Dành phải để lão ta xuống thôi. Lại tìm được một sợi dây thừng to tướng và thế là buộc chặt vợ chồng lão Sài lại rồi hét nhau kéo lên. Cả hai đều chưa uống nước bao nhiêu, xốc vài cái là nước trong bụng đã nôn ra hết, tốt rồi. Một đàn ông một đàn bà giống như hai con gà bị rơi xuống nước, mở mắt nhìn chung quanh một loạt rồi lại ôm mặt khóc ngon lành. Xưởng trưởng diên tiết chửi: Đồ thằng Sài ngu ngốc kia, ông mà không nể tình là người đồng thôn với mày, ông đuổi mày ngay lập tức! Lão Sài và xưởng trưởng vốn là người đồng thôn. Đúng lúc đó, tay tổ trưởng nhà bếp là Giang Đại Diên đến gánh nước, Búa Sắt Tử nói: Hay quá! Bữa nay ta ăn canh nấu với huyết tươi của vợ lão Sài! Xưởng trưởng nói: Ông Sài! Phật ông và vợ ông phải múc cho cạn nước trong giếng! Vợ lão Sài nước mắt lưng tròng nói: Bác ơi! Để cho vợ chồng em nói với nhau vài câu rồi chúng em sẽ múc, được không ạ? Xưởng trưởng nhổ một bâi nước bọt rồi bỏ đi. Đi được hai bước lại quay đầu chửi Tôn Hòa Đầu: Tôn Hòa Đầu! Cậu chẳng phải là một quân nhân! Chẳng qua là một đống phế vật! Tôn Hòa Đầu bất mãn nói: Chú dựa vào đâu mà bảo tôi không phải là quân nhân? Xưởng trưởng nói: Là quân nhân thì phải xem vũ khí là sinh mệnh thứ hai, thế mà cậu lại để cho thằng Sài cướp súng. Mẹ kiếp! Cậu là quân nhân cái đέch gì? Tôn Hòa Đầu có vẻ bất phục, nói: Có ai ngờ là thằng diên ấy lại cướp súng! Rồi quay

sang lão Sài, Tôn Hòa Đấu nói tiếp: Lão Sài kia, bữa nay mà lão bắn chết vợ mình, lão đây cũng bị xui xéo theo. Mẹ kiếp! Cái thằng ỉu xiu ba cú đá chẳng văng nổi một cục cứt chó như lão khi cầm lấy cây súng, sao mà lạnh lẽo thế kia chứ!

Tôn Hòa Đấu dẫn theo mấy gã choai choai biểu diễn cho chúng tôi xem cách sử dụng bình chữa cháy như thế nào. Lão ấn vào chiếc cần, một luồng bong bóng xốp bay ra khỏi bình xa đến khoảng chục mét, rơi xuống đất trong chảng khác nào một đống bông. Trong quá trình giảng giải và biểu diễn thực tế, đôi mắt Tôn Hòa Đấu vẫn nhìn Phương Bích Ngọc như bị thôi miên, chẳng qua chỉ có tôi phát hiện điều này, người khác không nhận ra.

Đúng rồi, ngoài ra vẫn còn có một tổ kiểm nghiệm phân loại bông, một công việc hết sức trọng yếu. Tổ trưởng là một công nhân biên chế có nước da trắng nõn, đầu tóc bóng mượt, tên anh ta là Triệu Hổ. Cũng nên nói một tí về anh chàng tổ trưởng tổ nhà ăn Giang Đại Điện, một thanh niên trông có vẻ rất trí thức gốc Thanh Đảo, thân hình cao gầy, hàm răng sáng bóng, mày rậm mắt to. Anh ta được xem là người đẹp trai nhất trong xưởng gia công. Khi anh ta đến giếng gánh nước thường gặp các cô gái đang rửa ráy giặt giũ ở đấy, các cô thường nhìn anh ta như bị thôi miên. Anh ta thường lấy làm đắc ý về chuyện này và bằng chất giọng Thanh Đảo rất du dương tán tỉnh các cô gái xinh đẹp. Búa Sắt Tử cảnh cáo các cô một cách ghen tức: Các cô phải cẩn thận, phải bỏ qua hiện tượng mà xem bản chất. Những thằng đàn ông đẹp trai chả có đứa nào tốt lành cả đâu! Chẳng có cô gái nào quan tâm đến lời hắn, cô nào cũng biết cái gã đàn ông hơn ba mươi tuổi này chưa bao giờ biết thế nào là đàn bà nên đang rất thèm, thèm đến độ phát cuồng.

Khi công việc thu mua bông bắt đầu thì phân xưởng máy tách hạt bông cũng bắt đầu làm việc. Nhờ cái bóng của ông chú nên tôi nhận một công việc tương đối dễ chịu: Cân bông. Phương Bích Ngọc bị phân trông coi máy cán bông. Trước mắt cô ấy, hạt bông và tơ bông bị hai chiếc trực máy đè và nhào trộn nên bị tách làm hai.

4

Sau trung thu một ngày, một chiếc xe ngựa chở đầy bông mới hái xuất hiện trước cổng xưởng. Tổng cộng có mươi bao. Bao bông dài hai mét, to bằng hai vòng tay người ôm. Đánh xe là một ông già, theo sau là mấy người đàn bà trung niên. Dưới sự chỉ huy của Tôn Hòa Đấu, tay bảo vệ nói cả lăm họ Phùng thu giữ toàn bộ diêm quẹt, tẩu và thuốc lá của ông già và đưa cho ông ta một chiếc thẻ, khi rời khỏi xưởng sẽ trả lại. Những bao bông trắng tinh sáng rực dưới ánh nắng. Cô nhân viên tổ kiểm nghiệm Triệu Nhất Bình mở từng bao và cắm ống lấy mẫu vào để lấy mẫu. Gia đình của tay gác cổng Phùng rất nghèo, nghèo đến độ hầu như họ không hề ăn tối. Cậu của anh ta là Ủy viên tổ chức Đảng ủy công xã, dựa vào đấy anh ta mới nhận được một công việc nhàn nhã như thế. Triệu Nhất Bình rất xinh đẹp, bên khoe miệng lại có một nốt ruồi, trên đó mọc ba sợi lông dài nên mới có biệt danh Nhúm Lông. Ở tổ nghiệp vụ cũng có một tay tên gọi Nhúm Lông, là đàn em thân tín của Tôn Hòa Đấu. Gã Nhúm Lông này là con của cục trưởng Cục thủy lợi huyện, do vậy mới được ưu đãi.

Có bông mới nhập xưởng, tôi vô cùng phấn khởi vì đã có thể làm công việc chính thức, không còn phải theo lão Búa Sắt Tử làm chuyện vặt nưa. Phương Bích Ngọc nói với tôi rằng, cô ấy rất ghét lão Búa Sắt Tử này vì đôi mắt của lão ta trông gớm chiếc vô cùng, rõ ràng là một con quỷ dâm dục.

Một đám đông tụ tập trước cổng để ngắm nghĩa bông mới nhập. Những người đem bông đến đây đều là người trong thôn tôi, ông già đánh xe là Vương Cửu, người cùng đội; người đi theo là Thôi Nguyệt Quế, thím họ của Quốc Trung Lương.

- Đây là người cùng thôn với tôi! - Tôi phấn khởi nói với mọi người.

Vương Cửu trầm giọng nói:

- Mã Thành Công đã thành công nhân rồi, bánh quá nhỉ!
Chiêu dãi chú Vương của mày một chầu rượu nóng đi!
- Vẫn chưa nhận lương đâu, - Tôi nói.
- Coi kia, cứ coi như là nhận lương ăn lương rồi mà.
- Vương Cửu nói với giọng không mấy thân thiện.

Tôi biết, rất nhiều người trong thôn ghen ghét đố kỵ vì tôi được đến làm trong xưởng gia công nên tôi đành im lặng. Vương Cửu là một bần nông, chấp nhận làm gì.

Phương Bích Ngọc chào hỏi người đàn bà đi theo xe. Thím họ Quốc Trung Lương cười nói:

- Bích Ngọc ăn cơm công nhân được hai ngày, da trắng hơn nhiều rồi đó!
- Trắng cái cục cít! Có lột đi một lớp da, tôi vẫn cứ đen.
- Phương Bích Ngọc chẳng mấy thiện cảm nói.

Bà thím lấy ra một chiếc túi căng phồng từ dưới chỗ ngồi, nói:

- Đây là chồng cháu nhỡ thím đưa cho cháu.

Phương Bích Ngọc lặng người, mặt đỏ rần lên, bước đến nhận chiếc túi mà dáng vẻ tỏ ra khốn khổ vô cùng.

Tôi liếc nhìn chung quanh. Mọi ánh mắt đều đổ dồn lên mặt Phương Bích Ngọc, trong đó có ánh mắt của tổ trưởng bảo vệ Tôn Hòa Đấu, có ánh mắt của tổ trưởng nghiệp vụ Búa Sắt Tử, có ánh mắt của tay thanh niên kiệt xuất Lý Chí Cao... Với gã họ Lý này, sau một thời gian tiếp xúc, tôi thấy anh ta vừa hiểu biết vừa biết tán phết, tôi rất phục anh ta.

Có ai đó trong phòng làm việc bước ra giải tỏa tình thế khó xử này:

- Tụ tập ở đây làm gì? Chưa thấy bông bao giờ à? Rồi sẽ có lúc các người nhìn đến phát chán cho mà xem.

Tổ trưởng nghiệp vụ Búa Sắt Tử cất tiếng khàn khàn như vịt đực kêu:

- Đi! Đi! Đi! Đi làm! Muốn ăn trứng gà thì hãy đi tìm một thằng đàn ông.

Mọi người tản mác dần. Phương Bích Ngọc xách chiếc túi đi về ký túc xá, dáng điệu thẫn thờ. Búa Sắt Tử nhăn nhở trờ tró, nói:

- Tiểu Phương! Cho tôi một quả trứng gà nào!

Chẳng suy nghĩ gì cả, Phương Bích Ngọc cầm chiếc túi đưa tới trước mặt lão ta, lạnh lùng nói:

- Đây, cứ cầm lấy hết mà ăn!

Búa Sắt Tử hơi lặng người, chưa kịp phản ứng gì thì Phương Bích Ngọc đã vất cái túi vào trong lòng lão. Lão ngập ngừng khó xử:

- Thế này là thế nào, không tiện...?

Những người đứng chung quanh cười rộ lên, ai đó buông lời chế nhạo sắc lạnh:

- Búa Sắt Tử à, đúng là quá hay, tự nhiên lại gặp phúc dày. Ăn đi. Đồ ăn ngon khó tiêu hóa, coi chừng nghẹn mà chết đấy.

- Tiểu Phương! Tôi không cần đâu, chẳng qua là buột miệng nói dùa thôi mà! - Búa Sắt Tử phân bua.

Phương Bích Ngọc đã đi đến bên cạnh đống rác, cầm lấy chiếc chổi quét đất bụi và cỏ vương vãi chung quanh. Tôn Hòe Đầu lò dò đến, nói:

- Búa Sắt Tử, cẩn thận một tí, người ta là gái có chồng...

Búa Sắt Tử châm chích lại:

- Đồ chó giữ cửa, đồ mắt rỗi à? - Nói xong, lão ta đột ngột hỏi tôi:

- Mã Thành Công, chồng của Phương Bích Ngọc làm gì vậy?

- Tham mưu trưởng sư đoàn quân giải phóng! - Tôi độc ác nói.

- Ôi trời, mẹ ơi! - Búa Sắt Tử kêu khổ, nói - Đồ quân dụng là loại vật tư hạng nhất, không được dụng vào! - Nói xong lão đưa chiếc túi cho tôi, nói - Mã Thành Công, cậu là người cùng thôn, mong cậu giúp tôi đưa chiếc túi này lại cho cô ấy.

- Tôi không quan tâm chuyện này!

- Tôi van cậu đấy, người anh em!

- Cho ông ăn thì ông cứ ăn đi!

- Không phải tôi không muốn ăn, nhưng tôi là lãnh đạo, là công nhân biên chế. Giai cấp lãnh đạo sao lại tùy tiện ăn thức ăn của công nhân ngắn hạn, ăn một miếng ảnh hưởng rất lớn, tôi van cậu đấy.

Tôi nghĩ đến cái công việc cân đong sấp tời - một công việc do lão ta trực tiếp quản lý của mình, tôi không dám gây chuyện với lão ta nữa, bèn cầm lấy chiếc túi.

Tôn Hòa Đấu đang vui vẻ huýt một khúc sáo mồm ngoài cổng...

5. Ăn cơm tối xong thì mặt trời màu đỏ cũng đã lặn ở phía tây. Trên danh nghĩa là “tản bộ”, nam nữ công nhân rủ nhau rời khỏi ký túc xá. Lần đầu tiên theo mọi người “tản bộ”, trông thấy hai bên đường, nông dân vẫn đang cặm cụi làm việc, lòng tôi có chút gì bất nhẫn không yên, cảm thấy mình đang phạm một lỗi lầm nào đó. Nhưng rồi tản bộ mãi đến sau trung thu, ý nghĩ phạm lỗi ban đầu đã biến mất, lòng tôi yên ổn trở lại, có khi còn cảm thấy có một chút tự hào. Cuối cùng thì tôi đã hơn nhiều người một bậc, cho dù chỉ là tạm thời.

Có một lần Lý Chí Cao rủ tôi đi dạo khiến tôi cảm kích muôn phần. Chúng tôi trèo lên bờ đê phóng tầm mắt nhìn cánh đồng bông trắng xóa, nhìn những phụ nữ và trẻ con đang cắm cuí hái bông, nhìn xuống gia công bông đang chìm trong ánh ráng chiều đó như lửa và những xóm làng mập mờ phía xa xa. Đi được một quãng, Lý Chí Cao móc túi lấy hộp thuốc lá, mở nắp lấy ra một điếu mời tôi. Những cử chỉ rất lịch thiệp của anh ta khiến tôi thêm cảm kích. Anh ta cũng đốt cho mình một điếu, rất thành thực nhả ra mấy vòng khói tròn tròn. Những động tác đơn giản ấy của anh ta cũng làm tôi bái phục, vừa

---

muốn bắt chước nhưng cũng vừa có chút không vui. Anh ta đứng tựa lưng vào một cây liễu, lặng lẽ ngắm nhìn dòng nước trong vắt trước mặt, nói:

- Tiểu Mã, cậu có muốn nghe những điều tôi đã trải nghiệm và những ước mơ trong đầu tôi không?

- Có, anh nói đi!

Anh ta lắc mạnh đầu rồi bằng một động tác rất điệu nghệ vuốt ngược mái tóc đen nhánh lòa xòa trước trán lên đỉnh đầu, nói:

- Tôi vốn thông minh từ nhỏ, năm tuổi đã thuộc lâu "Đường thi tam bách thủ". Khi học tiểu học, tôi đã từng dự thi học sinh giỏi văn tiểu học toàn tỉnh và đoạt giải nhất. Tôi biết kéo đàn nhị, biết thổi sáo, chơi phong cầm, hiểu nhạc lý, hát hay. Tôi đã từng công tác trong đội tuyên truyền tư tưởng Mao Trạch Đông huyện. Ôi, đó là thời kỳ lãng mạn vô cùng, đầy ắp khí thế và rất nhiều ảo tưởng...

Ráng chiếu chiếu trên mặt làm đôi mắt anh ta nhấp nháy như hai vì sao. Tôi cảm thấy mình đã bị anh ta làm cho kích động, lửa đang cháy hừng hực trong lòng, tôi muốn dang đôi cánh bay lên không trung. Nhưng giọng kể của anh ta đã thay đổi, trầm lắng hơn và cũng nghiêm túc hơn:

- Nhưng, tôi mang trong mình một bụng tài hoa mà chẳng có cơ hội nào để thể hiện. Tôi là một kẻ hoài tài bất ngộ. "Từ xưa đến nay thánh hiền đều bị quên lãng, Chỉ có kẻ uống rượu được lưu danh". Chờ đến khi nhận được lương, anh em ta sẽ đến quán rượu uống một trận ra trò, mượn giọt rượu trong cốc tươi lên những uất ức trong lòng. Người xưa gọi đó

là “Rút dao chém nước, nước vẫn chảy. Nâng chén tiêu sâu, sâu càng sâu”.

Anh ta dừng trong giây lát, đốt thuốc lá. Trăng đã lên, ánh sáng chiếu rọi vũ trụ, dòng sông như được giát bạc. Tôi nhìn gương mặt vừa được ráng chiều chiếu rọi rực rỡ nhưng lúc này, rất nhanh chóng chùm trong mông lung trước mặt, cảm thấy toàn thân mình lạnh冷, rắng đánh vào nhau lập cập. Tôi biết chuyện này xảy ra không phải nguyên nhân từ thời tiết. Nói thực lòng, những lời của anh ta vừa nói tôi không hiểu cặn kẽ lắm nhưng cũng đủ làm cho tim tôi đập một cách thất thường. Đột nhiên anh ta cao giọng:

- Cậu em à, cứ chờ đấy mà xem. Lý Chí Cao tôi đây là rồng phượng trong thế giới loài người, chẳng phải hạng phàm phu tục tử. “Trời sinh thân ta ắt có chỗ dùng”. Cái xưởng gia công bé tẹo này làm sao dung nổi thân tôi. Tôi là kẻ “gắng vào hang cọp tạm gởi thân”, rồi sẽ có một ngày “nói lời anh hùng kinh tiếu nhân”. Búa Sắt Tử, Tôn Hòa Đầu là cái thá gì, là một lũ cặn bã của xã hội, chẳng qua là dựa vào vận may, hoặc là có cửa sau, chỉ cần trở thành công nhân biên chế là thần khí đã dương dương, chỉ tay năm ngón, nghiêm nhiên đứng trên đầu mọi người. Cứt chó! Tôi đây nhìn bọn chúng chẳng ra gì. Còn nữa, nào là Mạch Điện, Tôn Hồng Hoa, Triệu Nhất Bình là một bọn cáo mượn oai hùm, chỉ dựa vào chức tước của cha anh. Tôi chẳng bao giờ so đo với bọn này, loại đàn bà như vậy đưa đến tận tay, tôi cũng chẳng thèm.

- Anh Lý, anh thật vĩ đại! - Tôi nói.

- Chẳng dám nói là vĩ đại, nhưng nhất định không thể là nhỏ bé! - Anh ta nói rất tự tin.

- Anh vĩ đại vô cùng. Nếu có ngày nào đó anh đạt đến vinh quang, chớ quên thằng em này.

- "Mai này phú quý, xin đừng quên nhau!" - Anh ta nói rất kiên định - Nhưng từ nay về sau, cậu phải nghe theo sự điều khiển của đại ca này.

- Yên tâm đi, đại ca. Từ nay về sau, anh muốn em đi về đông, em chẳng dám đi về tây, anh muốn em đánh chó, em quyết chẳng dụng đến gà!

- Tốt lắm, tiểu đệ! - Anh ta vỗ vai tôi nói. - Quân tử nhất ngôn, tử mã nan truy!

- Tử mã nan truy!

- Tôi hỏi cậu, - Anh ta hả giọng, - Phương Bích Ngọc đã có chồng thật à?

- Anh Lý, anh hỏi cô ta để làm gì? - Tôi lo lắng hỏi.

- Hỏi để mà hỏi thế thôi.

- Đúng là đã có chồng. Trước khi đến xưởng gia công, cô ấy đã đính hôn.

- Vừa mới đính hôn à?

- Đúng thế!

- Chồng cô ấy có thật là tham mưu trưởng sư đoàn không?

- Cút chó! Đây là em dọa thằng cha Búa Sắt Tử thôi,

- Tôi cảm thấy khó chịu nói. - Chồng cô ta là con trai của bí thư chi bộ thôn, bị tật ở mắt.

- Quá tốt!

- Tốt cái gì kia chứ, anh Lý! - Tôi nói – Phương Bích Ngọc bị gả cho thằng cha này chẳng khác nào hoa nhài cẩm bâi cút trâu thôi.

- Thế cậu kể tất cả những chuyện có liên quan đến Phương Bích Ngọc cho tôi nghe đi.

- Anh muốn biết để làm gì?

- Cậu đừng quan tâm, cứ kể cho tôi nghe!

Tôi bắt đầu kể về Phương Bích Ngọc. Không hiểu vì sao, trong khi kể tôi lại cực kỳ tán dương khả năng về võ nghệ của cô ta, nhiều khi có phần cường điệu. Có lẽ nào tôi vẫn hy vọng một cách mơ hồ rằng sẽ có một ngày, Phương Bích Ngọc sẽ đánh ai đó một trận ra trò?

Chúng tôi vừa trò chuyện vừa quay về ký túc xá. Gió đêm mát rượi, ánh trăng như gương, nước sông rì rào, tiếng côn trùng rí rả. Chúng tôi đang đi trong thơ ca nhạc họa. Những cảm giác lâng mạn về cuộc sống lâu nay đã bị sự gian khổ và những lo toan đời thường đè nén đã được phục hồi trong đêm trăng ấy. Tôi cảm thấy mình có phần nào đó giống với Lý Chí Cao, cũng sinh không gấp thời, cũng hoài tài bất ngờ... Rồi sẽ có một lúc nào đó tôi sẽ như Lý Chí Cao, nương theo gió mà vượt lên hàng trăm nghìn con sóng dữ, làm nên những kỳ tích kinh thiên động địa với đời...

Nhưng rồi những cô gái xuất thân từ những gia đình quan chức như Mạch Điện, Tôn Hồng Hoa, Triệu Nhất Bình đang kéo nhau tản bộ trên đường đã làm tan vỡ những tưởng tượng của tôi. Họ đi thành hàng ngang trên mặt đê, trông như những nữ tặc ngày xưa đòi người đi đường phải nộp tiền mãi lộ.

-
- Lý Chí Cao, anh đi dạo với ai thế?
  - Ăn tối xong là chúng em đi tìm anh ngay.
  - Tại sao anh không đi dạo với bọn em?
  - Thằng bé thò lò mũi xanh này là ai thế?
  - Mã Thành Công, cùng đến đây với Phương Bích Ngọc
dấy!
  - Phương Bích Ngọc? Ha ha ha! Phải đưa đã tặng cho
Búa Sắt Tử một túi trứng gà không?
  - Nếu mà chồng nó biết thì thế nào nhỉ... Hi hi hi...
  - Lý Chí Cao, anh chưa thể về được, anh còn phải dẫn
bọn em đi dạo.
  - Được rồi, các vị tiểu muội – Anh ta đưa đẩy nịnh
nợt – Tôi sẽ phục vụ các cô. Mã Thành Công, cậu tự về
trước đi!
- Trong vòng vây của các cô gái, anh ta quay trở lại, còn
tôi một mình đi thẳng về phía trước, đi được hai bước, tôi quay
người nhìn theo những chiếc bóng dần dần mờ trong trăng,
lắng nghe tiếng cười nói của họ, đột nhiên tôi cảm thấy một
nỗi sỉ nhục dâng lên.
- Đồ gái thối, chờ dó mà xem! - Tôi đá mạnh vào gốc
liễu, mũi chiếc giày nhựa vỡ toác. Ôi chao, đôi giày của
tôi phải mất một tháng trời đi hái lá bạc hà mới đổi được!
Tôi xách chiếc giày lên và mơ hồ nhận ra được rằng, cuộc
sống lảng mạn cần phải phung phí rất nhiều tiền và nhiều
sức lực!

Trở về xưởng gia công, tôi trèo lên “lầu dài” ở giữa không trung của mình, nghe bên kia vách có tiếng động. Tôi vỗ mạnh vào tường, nói nhỏ:

- Phương Bích Ngọc, túi xách và trứng gà của chị đang ở chỗ tôi.

Tôi nghe Phương Bích Ngọc thở dài, nói:

- Cậu ăn đi!

6. Sau trung thu, trời nổi gió mây ngày liên tục, trời rất cao và không khí rất trong lành. Bóng cuồn cuộn ùa về xưởng như sóng trào, thời kỳ thu mua bận rộn đã bắt đầu. Đồng thời với việc thu mua, sáu mươi chiếc máy tách hạt cũng đồng loạt hoạt động. Tiếng nổ vang trời của chiếc máy dầu 135 mã lực làm rung chuyển không gian trong xưởng. Công nhân nữ được phân làm hai ca, mỗi ca làm liên tục mười tiếng đồng hồ. Rất khó lòng gấp được Phương Bích Ngọc. Dưới tay của tổ trưởng tổ nghiệp vụ chỉ còn lại hơn ba mươi người, lại là những con người thừa thãi.

Suốt cả ngày tôi ngồi bên chiếc cân bàn, công cụ làm việc là một cây bút chì và một bàn tính. Bóng được chất lên cân, ghi số lượng, sau đó bóng được xổ ra, cân lại bao bì để trữ. Thường nhầm lẫn, thường cộng sai, thường bị kế toán trưởng và tổ trưởng tổ cân đong phê bình. Tôi biết, nếu không nể mặt ông chú, tôi đã bị họ đẩy ra làm công việc vác sọt rồi.

Chỉ một ngày mà đã dồn được một đống bóng to tướng cao khoảng mươi mét, trắng toát. Từ trước đến nay

---

tôi chưa hề nghĩ rằng, người ta có thể làm ra được nhiều bông đến như thế, có thể dồn được những nút bông cao đến vậy. Xem ra, tin đồn rằng chỉ riêng bông của huyện Cao Mật đã có thể cung cấp đủ nhu cầu của đất nước Triều Tiên không phải là chuyện nói phịa, những lời của Lý Chí Cao đều là thật cả.

Những ngày ấy, con đường dẫn đến xưởng gia công ùn ùn xe cộ, ngoài xe cơ giới ra còn đủ các loại xe, tình trạng ách tắc giao thông là thường xuyên. Từ sáng tinh mơ cho đến chạng vạng tối, tiếng xe, tiếng súc vật, tiếng người huyên náo, ầm ĩ. Phân trâu, phân ngựa, phân lửa bị dâm văng tứ tung, nhèo nhõe. Ngồi suốt cả ngày, toàn thân tôi tê cứng, đầu óc choáng váng. Có một ngày, vì xếp nhầm thứ tự một tấm phiếu nhập bông mà tôi ăn một cái bạt tai, thực ra đó không phải là trách nhiệm của tôi mà là của tay nhân viên chuyển phiếu. Búa Sắt Tử không đánh tôi, nhưng lão lại đứng về phía người đánh tôi, bởi người ấy là chú ruột của lão. Người này thân hình cao lớn, cánh tay còn to hơn cả đầu tôi, do vậy mà tôi không dám đánh trả. Tôi chạy về ký túc xá, trèo lên lán, nằm khóc. Phương Bích Ngọc đang ngủ để làm ca đêm nghe thấy tiếng khóc của tôi, từ bên kia bức vách, cô ấy hỏi vọng sang:

- Sao lại khóc?
- Chú của Búa Sắt Tử... đánh tôi...
- Sao lại đánh cậu?
- Lão ta cho rằng tôi cố ý làm nhầm lần thứ tự phiếu...

- Là do cậu nhầm à?

- Không phải tôi...

- Thế là lão ta đánh cậu à?

- ...

- Cậu không đánh trả chú?

- Tôi đánh không lại... Lão ta cao đến hai mét...

- Búa Sắt Tử không bảo vệ cậu à?

- Lão đứng về phía chú mình, nói tôi bị đánh là đáng...

Tôi nghe thấy cô ta ngồi dậy rồi nói:

- Đi, đi xem thử thằng cha ấy là người như thế nào!

- Chị Bích Ngọc à, thôi đừng đi nữa. Lão ấy to khỏe lắm.

- Vớ vẩn! Đi mau, chờ tôi ở trước cổng!

7 • Tôi tin rằng những ai đã chứng kiến trận quyết đấu siêu đẳng ấy thì suốt đời không thể quên được. Có thể xem đây là một cuộc đại náo thứ hai sau chuyện vợ chồng lão Sài nhảy giếng.

Tôi nghe thấy tiếng chân nhảy từ tầng ba xuống của Phương Bích Ngọc, nhất định đó là một động tác vô cùng tinh luyện đẹp mắt. Tôi vội vàng, run rẩy từ tầng ba bò xuống, chạy ra. Phương Bích Ngọc đang đứng đợi tôi ở cổng ký túc xá nam.

- Đi! - Cô ấy nắm tay tôi lôi đi.
- Chị Bích Ngọc à, bỏ qua đi... đẳng nào cũng bị đánh rồi..., có đòi lại được đâu... - Tôi lắp bắp nói.
- Đồ khiếp nhược! - Cô ấy nói. - Chúng mình đến đây làm công, không phải đến đây để nhận sự khinh bỉ!

Tôi dẫn cô ấy đến chỗ tôi ngồi cân.

Búa Sắt Tử nheo mắt nhìn tôi, chửi:

- Dì mẹ, mày làm ăn kiểu gì thế? Bỏ công việc chạy đi đâu? Bao nhiêu là bông đang chờ mày. Hay là mày làm việc như thế là đủ rồi?

- Tôi bị đánh... - Tôi uất ức khóc òa lên.

- Đáng đời cho mày! Bị đánh là do mày tự tìm đến, đánh thế là còn nhẹ đấy!

Phương Bích Ngọc lạnh lùng nhìn Búa Sắt Tử rồi hỏi tôi:

- Thằng nào đã đánh cậu?

Một gã lực lưỡng trông như một con gấu đang xốc một bao bông khoảng trăm ký từ trên cân lên vai đi về phía đống bông cao ngất. Đôi chân của gã không hề rung, lưng rất thẳng, đúng là một đại hán lưng hổ vai gấu.

- Chính là thằng cha ấy! - Tôi chỉ vào gã, nói. Phương Bích Ngọc chẳng nói chẳng rằng, khoanh tay đứng nhìn.

Gã đại hán trèo lên đỉnh đống bông. Bông lún xuống che đến đầu gối gã. Gã hất bao bông trên vai xuống, nắm lấy một đầu bao nhấc lên để cho bông trong bao xổ ra, kẹp lấy chiếc bao vào trong chỗ khuỷu tay, mặt ngẩng lên, từ từ bước xuống đống bông. Gương mặt hình vuông đầy góc cạnh như một khối sắt.

Phương Bích Ngọc chẳng nói chẳng rằng, khoanh tay đứng đợi. Khi gã đại hán bước xuống khỏi đống bông, nhanh như một tia chớp, cô ấy lao tới và giáng liền vào mặt gã hai cú tát như trời giáng, một cú bên phải, một cú bên trái. Hai tiếng chát chát vang lên và truyền đi rất xa. Những người có mặt tại hiện trường đều ngây người đứng nhìn.

Gã đại hán rống lên một tiếng quái dị, vất chiếc bao xuồng đất, đưa hai tay ôm lấy mặt. Đây chính là ngón võ gia truyền tuyệt kỹ của nhà họ Phương - tuyệt chiêu “phản chính oa thiếp”. Người bình thường chưa bao giờ thấy được những cao thủ võ lâm có khả năng ra đòn nhanh đến độ kinh hoàng như thế. Hai cú “oa thiếp” – “dán nồi” vừa nhanh vừa mạnh, hai bên má của gã đại hán đỏ lựng rồi sưng vù lên.

- Đi! - Phương Bích Ngọc ra lệnh cho tôi.

- Đàn bà thối! Đi được sao? Lão đây xưa nay chỉ biết đánh người mà chưa hề bị người đánh. Bữa nay đùa một trận xem sao!

Nói xong, gã vung quyền, nhẹ nhàng múa vuốt xông tới.

Chỉ cần lắc người, thân hình Phương Bích Ngọc đã lách sang một bên. Cú đấm hung mãnh nặng ngàn cân của gã đại hán tung vào hư không. Không chờ cho gã kịp quay người lại, Phương Bích Ngọc đã tung người lên cao. Khi thân thể còn dang lơ lửng trong không gian, cô đã tung ra hai cú đá như điện xẹt, một cú nhắm ngay cầm, một cú nhắm vào bụng. Rú lên một tiếng thê thảm, gã đại hán ngã ngồi dưới đất, hai tay ôm lấy bụng, đầu gục xuống, và những tiếng kêu là lạ vang lên, hình như là gã đang khóc.

Tất cả công nhân ngắn hạn có mặt ở đó đều vỗ tay hoan hô rầm trời.

Tôn Hòa Đầu xách khẩu súng nát bươm chạy vọt tới, vừa kéo quy lát roàm roạt, vừa quát lớn:

- Không cho phép đấu võ, chỉ cho phép đấu văn!

Búa Sắt Tử nạt những công nhân ngắn hạn dưới quyền lão:

- Reo hò cái gì? Xem cái con mèo gì ở đây? Mau về chỗ làm việc đi!

Tôn Hòa Đấu ngạc hỏi:

- Ai đánh ai? Sao không đánh nữa? Búa Sắt Tử, thế này là thế nào?

- Thế nào cái con mèo mày! - Búa Sắt Tử chửi.

- Sao mày lại dám chửi người? - Tôn Hòa Đấu hỏi. - Mày chửi ai thế?

- Chửi mày! - Búa Sắt Tử đanh giọng.

- Mày dám chửi tao? Tôn Hòa Đấu nhúc nhích khẩu súng trên tay - Tao bắn bỏ cái mạng chuột nhắt của mày!

- Nào, thì bắn đi! - Búa Sắt Tử vỗ vỗ vào ngực - Có bản lĩnh thì cứ nhắm thẳng vào đây!

Tôn Hòa Đấu giơ súng lên:

- Mày tưởng tao không dám bắn à? Khi còn ở ngoài đảo Trân Bảo, tao đã bắn chết một thằng trong tổ, lẽ nào không dám lấy cái mạng lừa của mày hay sao?

- Tôn Hòa Đấu! Cậu định làm gì thế? - Xưởng trưởng cấp tốc lăn cái thân hình tròn như một chiếc vò đèn, thở hào hển.

- Cậu định hành hung giết người à?

- Tôi chỉ muốn dọa cái thằng chó chết ấy thôi - Tôn Hòa Đấu kéo quy loát roàn roạt - Súng chẳng có viên đạn nào đâu.

Xưởng trưởng nói:

- Không có đạn cũng không cho phép làm như vậy, mũi súng mà đâm vào người cũng có thể gây sát thương. Lại nữa, họng súng tại sao lại nhắm vào đồng chí cách mạng của mình?

Tôn Hòa Đấu ngượng ngùng vác khẩu súng lên vai, nói:

- Thằng này chỉ là một loại phản cách mạng, là phần tử 16 tháng 5!

- Xảy ra chuyện gì thế? - Xưởng trưởng hỏi.

Búa Sắt Tử chỉ vào tôi và Phương Bích Ngọc, nói:

- Hỏi hai đứa nó thì biết! Tự ý bỏ việc, đánh người vô cớ.

Xưởng trưởng nói:

- Có phải là hai người đã làm đủ rồi không? Làm đủ rồi thì hãy về đi. Ở đây chúng tôi cái gì cũng thiếu, có điều không hề thiếu người.

Phương Bích Ngọc nói:

- Về thì về, có lẽ nào rời khỏi cổng của các ông, chúng tôi sẽ chết đói sao?

Tôi lại thì thầm:

- Chỉ tại tôi không tốt...

8. Sau chuyện đánh nhau, Phương Bích Ngọc trở thành một nhân vật được truyền tụng không ngớt. Người được trực tiếp chứng kiến cuộc đánh nhau kể lại cho người khác nghe, trong khi kể tất nhiên cũng thêm dẫu tra mờ vào cho thêm phần ly kỳ. Trong những câu chuyện của họ, Phương Bích Ngọc được miêu tả chẳng khác nào vị anh hùng hiệp nữ Thập Tam Muội.

Nói không ngoa rằng hai cú tát và hai cú đá ấy là những chiêu tuyệt kỹ, được thể hiện quá đẹp, quá siêu đẳng. Hai cú tát chính là chiêu thức “Phản chính oa thiếp”, hai cú đá là chiêu “Uyên ương cước” hay còn gọi là “Nhị thích cước”. Bố Phương Bích Ngọc đã từng dùng chiêu “Nhị thích cước” này đá gục một con chó hung dữ, còn Phương Bích Ngọc thì lại đá gục một gã đàn ông to khỏe và dũng mãnh.

Phương Bích Ngọc được tất cả mọi người kính nể, cho dù là lúc sắp hàng nhận cơm trong nhà ăn hay đánh răng rửa mặt ngoài giếng, ai ai cũng nhìn cô ấy bằng cặp mắt kính sợ. Cô không thể che giấu được bản sắc anh hùng của mình, mà

---

thực ra cô ấy cũng chẳng nhất thiết phải che giấu. Cô ấy đã hoàn toàn khôi phục lại phong độ vốn có của mình như khi cùng ở trong đội phun thuốc trừ sâu với tôi. Cô ấy đã có thể ngẩng đầu ưỡn ngực với người, toàn thân cô như vừa được gắn rất nhiều chiếc lò xo có sức bật cực lớn.

Mấy ngày sau, hội nghị toàn xưởng được triệu tập, công nhân biên chế, công nhân hợp đồng đều tham gia. Hội nghị ngoài trời, địa điểm là dưới chiếc bóng đèn cao áp tại phân xưởng đóng bao bì. Phân xưởng này là một tòa nhà hai tầng, chiếc đèn cao áp được gắn trên mái nhà. Đây là chiếc đèn sáng nhất, cao nhất mà tôi thấy cho đến lúc ấy, ánh sáng chiếu rọi toàn xưởng, thậm chí còn lan ra đến tận ruộng đất của nông dân quanh xưởng. Ánh sáng màu xanh xanh chiếu lên mặt người khiến mặt người cũng có màu xanh xanh. Mấy trăm gương mặt xanh tụ tập bên nhau, sao mà giống một bầy quỷ sống!

Trước tiên là bí thư chi bộ đọc một bài xã luận trong “Nhân Dân nhật báo”, nội dung là phê bình phái phản đối sự đầu hàng của anh em Lương Sơn Bạc trong “Thủy hử”. Tiếp theo là những lời phát biểu của xưởng trưởng. Ông ta phê bình có người tiểu tiện đại tiện lung tung ở chỗ những đống bông, phê bình có người dùng bông lau máu. Ông ta nhận định rằng, chuyện này chẳng có liên quan gì đến nam công nhân, chỉ do nữ công nhân làm. Hầu hết nữ công nhân cúi đầu im lặng. Con gái của bí thư Đảng ủy Công xã Mạch Điện nói to:

- Không có liên quan gì đến phụ nữ chúng tôi cả. Chúng tôi có dụng cụ chuyên dùng để cứu khổn phò nguy!

Tất cả công nhân cười rộ lên.

- Phòng lũ tiêu úng! - Một nam công nhân nào đó hé tê lén.

Mạch Điện nói tiếp:

- Là do nữ công nhân từ nông thôn đến làm khiến chúng tôi phải mang tiếng xấu lây.

Phương Bích Ngọc đứng dậy, lạnh lùng nói:

- Chị nói như vậy liệu có chứng cứ gì không? Là ai trong số những nữ công nhân đến từ nông thôn này? Đừng có hòng chỉ cần thả một mẻ lưới mà bắt hết cá dưới sông. Lời nhận định của Xưởng trưởng cũng chưa hoàn toàn chính xác. Nhiều nam công nhân bị sướt da chảy máu hoặc bị nhiệt nên chảy máu cam lại không hề dùng bông để lau sao?

Xưởng trưởng nỗi giận dùng dùng:

- Phương Bích Ngọc! Tôi đang định nói về cô thì cô đã tự xuất đầu lộ diện. Cô dám đánh nông dân bán bông, phá hoại liên minh công nông, náo loạn trật tự trị an, trong mắt cô không còn có lãnh đạo nữa. Xưởng quyết định khai trừ cô! Ngày mai cô đi tìm kế toán mà thanh toán, cuộn chăn màn mà về nhà ăn cơm do bố mẹ cô nấu đi. Võ công của cô rất cao, nhưng chúng tôi đây không phải là Ngõa Cương Trại!

Công nhân hợp đồng ngồi im thin thít chẳng dám thở mạnh, còn công nhân chính thức, mẹ kiếp, cũng chẳng dám đánh rầm. Mấy con thiêu thân đâm đầu vào bóng đèn cao áp, rơi lá tả. Cả đám người lại càng giống một bầy quỷ đang ngồi trong miếu.

Mấy mươi năm sau nghĩ lại, lúc ấy tôi cần phải đứng lên, vỗ ngực nói:

- Việc này không thể trách Phương Bích Ngọc, trách tôi, muốn khai trừ thì hãy khai trừ tôi mới đúng!

Nhưng tôi không hề làm thế, trên thực tế, tôi vĩnh viễn vẫn là một thằng đàn ông hèn nhát, vĩnh viễn vẫn là một kẻ tiểu nhân suy tính hơn thiệt.

Phương Bích Ngọc đứng dậy, rất bình tĩnh nói:

- Tôi có thể cuộn chăn xếp gối để rời khỏi nơi này, nhưng tôi phải nói rõ chuyện này. Xưởng trưởng không thể không phân biệt được tráng đèn phải trái mà nói những lời phiến diện. Suy cho cùng chúng tôi cũng chỉ là nông dân, bám riết lấy mục tiêu đến đây để được làm công nhân ngắn hạn hòng kiếm ít tiền với hy vọng mua được mét vải may bộ quần áo mới. Tôi không có nhận thức cao, làm gì hiểu được cái gọi là liên minh công nông của các người. Tôi đánh con gấu đèn kia chẳng qua cũng là một nữ nông dân đánh một nam nông dân, việc này quá bình thường đến nỗi công an chẳng thèm quan tâm nữa. Giữa đường gặp chuyện bất bình thì ai cũng có thể ra tay. Mā Thành Công cùng đến đây với tôi, cậu ta bị làm nhục, người khác có thể khoanh tay đứng nhìn trò vui nhưng tôi thì không thể. Còn nữa, thưa xưởng trưởng, công nhân chính thức cũng không phải là do tổ tông truyền lại cho các người, con cái nhà cán bộ cũng không hề có bốn lỗ mũi! Xưởng gia công bông này là của Đảng Cộng sản, không phải là gia nghiệp tổ tông của các người. Tôi cầm giấy giới thiệu đến đây rồi, một câu nói của ông không đuổi được tôi đâu. Ông bảo tôi về, tôi không về; ông không đuổi tôi về, có khi tôi lại tự về!

Lý Chí Cao đứng dậy, mặt trăng bệch, có thể là do bị kích động, cũng có thể là hồi hộp và sợ hãi nên giọng anh ta vừa nhỏ vừa run:

- Phương Bích Ngọc không thể đi... Cô ấy đánh quá đẹp, quá đúng! Đánh để tỏ rõ uy thế của công nhân hợp đồng. Công nhân hợp đồng ngần hận nào có phải là củ khoai trong nồi của các vị đầu, muốn nặn thành hình gì thì thành hình đấy! Tôi nói xong rồi đấy!

Có ai đó gào lên một câu ngắn giống như trên sân khấu kịch:

- Phương Bích Ngọc không thể về!

Rất nhiều người đồng thanh họa theo:

- Phương Bích Ngọc không thể về!

Tôi cũng gào lên:

- Phương Bích Ngọc không thể về!

Xưởng trưởng giận đến độ các thớt thịt trên mặt run run, hai tay đập vào mông thét lớn:

- Các người làm loạn rồi! Các người làm loạn rồi!

- Chúng tôi không làm nữa, coi thường chúng tôi quá, không coi chúng tôi là người nữa! - Ai đó lên tiếng kích động.

Bí thư chi bộ xem tình thế không xong, vội vàng dấu diu:

- Phương Bích Ngọc là người chính trực nghĩa khí, không sợ kẻ địch khỏe hơn mình, dám đấu tranh và đã thắng lợi, dạy cho bọn kiêu dân một bài học nhớ đời để làm rõ uy phong của xưởng chúng ta, về cơ bản mà nói đây là chuyện tốt. Xưởng trưởng nói khai trừ cô là dùa vui, là dọa cô về sau đừng đánh nhau với đàn ông nữa vì sợ cô gặp họa thê. Công nhân chính thức, công nhân hợp đồng hay con em cán bộ cũng đều là người cùng giai cấp từ năm châu bốn biển về đây vì mục tiêu

---

cách mạng cả thôi. Phải đoàn kết lại, không được chia rẽ; cần quang minh chính đại, không chấp nhận âm mưu quỷ kế. Cuộc hội nghị hôm nay kết thúc tại đây. Phương Bích Ngọc không nên suy nghĩ bậy bạ, cần phải tập trung làm việc, xưởng không bao giờ dãi bạc với cô. Giải tán!

Phương Bích Ngọc cúi người trước bí thư chi bộ, nói:

- Trời cao đất dày nhưng không cao không dày bằng tấm thịnh tình của ông. Xin cảm ơn!

Chú tôi kể lại rằng, sau khi về đến văn phòng, bí thư đã giáo huấn xưởng trưởng một trận ra trò, nói suýt chút nữa thì ông đã gây ra đại loạn, lúc này mà xảy ra chuyện đình công thì chúng ta đều hỏng bét cả. Xưởng trưởng nói cô Phương Bích Ngọc này quả không phải là chiếc đèn cạn dầu.

Chú còn chửi tôi là đồ không ra hồn ra dáng gì cả, là chó đái không với tới tường, là mèo chết không leo được cây...

Hai ngày sau, Búa Sắt Tử nói với tôi:

- Mã Thành Công, không cần cậu ở đây nữa, đến phân xưởng tách hạt mà tìm chủ nhiệm Quách. Bắt đầu từ nay, ông ta sẽ quản lý cậu.

Chủ nhiệm Quách là một lão mặt rõ, là công nhân chính thức. Lão biết hát kinh kịch, hát vở "Tô Tam khởi giải" rất hay, lại còn biết gõ thanh la, gõ trống. Chủ nhiệm Quách Mặt Rõ nói với tôi:

- Cậu nhóc, phụ trách việc khiêng sọt nhé!

9. Nghe đâu bây giờ xưởng gia công đã được lắp đặt hệ thống hút gió, chỉ cần đặt chiếc ống đồng to tương vào đống bông, bông sẽ bị hút liên tục và theo ống đồng đổ vào trong xưởng, không cần phải vác sọt để chuyển bông nữa.

Sọt được đan bằng tre, hình chữ nhật, rộng khoảng một mét rưỡi, dài ba mét, cao một mét hai, chính giữa có bắc ngang một chiếc đòn gỗ. Nhìn thấy cái sọt, tim tôi đã giật thót lên. Khiêng một ngày bông được nhận một đồng ba hào năm xu.

Tôi tự oán mình không kềm chế được tình cảm mà đắc tội với Búa Sắt Tử, có khi còn đắc tội với cả xưởng trưởng, tự vứt đi một công việc rất tốt để biến từ một kẻ lao động trí óc chuyển sang lao động thể lực. May mà tôi vốn xuất thân cùng khổ, lao động nặng đã quen. Cùng một lúc bị đẩy xuống khiêng sọt với tôi là Lý Chí Cao. Không còn nghi ngờ gì nữa, trong hội nghị, anh ta đã biện hộ cho Phương Bích Ngọc mà mất cái công việc rất tốt là trông coi mấy chiếc máy tách hạt trong xưởng duy tu.

Anh ta nói với tôi những lời thật sâu sắc:

- Tiểu Mã à, cậu có nhận ra không? Đây là một cuộc đấu tranh vô cùng phức tạp, là cuộc đấu tranh giữa chính nghĩa với gian tà, là cuộc đấu tranh giữa chân lý với sự sai lầm.

Tôi cảm động vô cùng, nói:

- Anh Lý, em đã nhận ra rồi!

- Cậu thật sự là đã nhận ra chứ? - Anh ta hoài nghi hỏi.

- Thật sự nhận ra, - Tôi vội vàng nói. - Đi theo anh, càng ngày em càng tiến bộ.

- Tốt quá, tốt quá! - Anh ta nói - Cuộc đấu tranh chỉ mới bắt đầu, nếu phản đấu thì phải chấp nhận hy sinh, cậu có sợ không?

- Không sợ! - Tôi nói.

Anh ta vỗ vai tôi, nói:

- Rất khai! Cậu là người tốt!

- Anh mới là người tốt! - Tôi nói.

Ông trời có mắt – có lẽ là lão Quách Mặt Rõ cố ý bố trí nên chúng tôi và Phương Bích Ngọc cùng làm một ca. Thời gian làm việc của chúng tôi là từ chín giờ đêm cho đến sáu giờ sáng hôm sau, giữa ca có nghỉ giải lao nửa tiếng, trong nhà ăn có bán cháo nóng, miến, ngô ...

Tôi không biết tâm trạng Lý Chí Cao như thế nào, riêng tôi thì phản khởi vô cùng.

Đêm nào cũng thế, tôi phải khiêng những chiếc sọt đầy bông to đùng. Cho dù khi đang đứng cân và ghi sổ sách tôi đã nhiều lần nhìn thấy những chiếc sọt đầy bông ngất ngưởng như một ngọn núi đè nặng trên vai của hai công nhân khỏe mạnh, nặng đến nỗi họ lảo đảo xiêu vẹo giống hệt hai con chó say rượu, tôi biết kiểm được bát cơm ăn là rất khó, tôi biết đây là một trong những công việc nặng nhọc nhất thế gian. Nhưng cứ nghĩ đến việc lúc nào tôi cũng có thể trông thấy Phương Bích Ngọc là những khát vọng của tôi lại bùng lên.

Tôi không thể ngủ ngon giấc. Tôi biết Phương Bích Ngọc chỉ cách tôi có mười phân. Tôi nghe rõ tiếng thở đều đều của cô ấy. Phương Bích Ngọc đang ngủ để chuẩn bị cho ca đêm.

Lý Chí Cao cũng không hề ngủ. Dưới ánh sáng của chiếc bóng đèn ngày cũng như đêm sáng liên tục - một thứ ánh sáng như bầu trời lúc hoàng hôn - treo trên trần nhà, tôi thấy anh ta đang nằm úp trong cái ổ của mình, chỉ có cái đầu nhô lên, một cuốn vở được đặt trên chiếc gối. Anh ta đang viết gì nhỉ? Đại ca Lý quyết không phải là người khuất phục trước người khác, anh ta là người sâu sắc, có suy nghĩ, cái đầu của anh ta mới tròn trịa làm sao...! Được kết nghĩa anh em với anh ta, khẳng định là tôi sẽ có lúc gặt hái vinh quang...

Trong mơ mơ màng màng, tôi ngủ thiếp đi...

Tay bảo vệ Phùng Cà Lăm tay cầm khẩu súng cũ nát, mặc áo đại cán màu đen đầy cửa bước vào, nói to:

- Dậy đi... dậy... mau... phải... phải đổi... ca rồi!

Tay bảo vệ phụ trách gọi mọi người dậy để làm ca đêm
đã gọi trước đến ba mươi phút.

Dùng mũi súng thúc cỗm cộp vào cửa của các phòng ký
túc xá nữ, Phùng Cà Lăm gọi to:

- Dậy đi... dậy mau... đổi ca rồi!

10. Mười một năm sau, tôi và Phùng Cà Lăm – Phùng Phi Dương tình cờ gặp nhau ở ga tàu hỏa. Lúc này anh ta đã trở thành một đầu bếp cấp một. Anh ta vừa mập vừa trắng, mặc bộ đồng phục bằng vải nỉ, cổ tay đeo chiếc đồng hồ to tướng có khi nặng đến cả vài ba lạng.

Qua những câu trao đổi ngắn gọn, tôi được biết rằng, sau đó anh ta được người cậu thu xếp đã đến làm việc tại khu khai thác dầu mỏ Tân Hải, được biên chế chính thức, ban đầu làm công việc cấp dưỡng, sau đó được đi học trường kỹ thuật nấu ăn, đã từng đến Hong Kong, Singapore, trở về được bầu là đầu bếp cấp một, cưới con gái bí thư Đảng ủy, đã có một đứa con trai. Chủ đề cuộc trò chuyện rất tự nhiên chuyển sang xưởng gia công bông ngày nào. Anh ta nói:

- Những ngày ấy chúng ta sống không bằng con chó. Nghĩ đến quá khứ rồi xem xét hiện tại, tôi thấy mình “tri túc chí túc”. Cậu không biết lúc ấy nhà tôi nghèo như thế nào đâu. Người ta còn có thể mang từ nhà đến nộp cho nhà ăn một ít ngô hoặc bột mì để nhận được tấm phiếu ăn mà có được chiếc

---

bánh bao nhét vào dạ dày. Ngay cả củ khoai nhà tôi cũng không có mà ăn. Cả nhà chỉ có thể ăn một rổ rau, uống một bát nước nóng là đã coi như xong một bữa ăn. Thấy những công nhân chính thức ăn bánh bao trắng, tôi thèm đến nhỏ dãi. Mẹ kiếp! Nước mắt nước mũi nước dãi cứ thế mà chảy. Chẳng giấu gì cậu, có một lần vì quá đói, tôi đã lén đến xưởng ép dầu mắm một muỗng to uống. Bụng tôi chịu không nổi và hậu môn cũng không thể giữ nổi dầu lại trong bụng, cho nên cứ thế, dầu bông cùng với nước lâ đưa nhau chảy ra...

Cả hai chúng tôi đều cười vang.

Lúc này, đầu tóc anh ta đen nhánh và bóng mượt như được bôi một lớp dầu nhơn. Chúng tôi miên man trong những hồi tưởng về thời kỳ cơ cực và cũng rất tự nhiên, câu chuyện lại hướng về Phương Bích Ngọc.

- Cô ấy chết thê thảm lắm... - Tôi nói. - Người tốt như thế lại rơi vào thảm cảnh thịt nát xương tan...

- Cậu cho rằng Phương Bích Ngọc đã chết sao? - Phùng Cà Lăm hỏi.

- Sao? Có lẽ nào cô ấy chưa chết? - Tôi kinh ngạc hỏi lại.

- Cô ấy chết lúc nào, cậu còn nhớ không?

- Vĩnh viễn không thể nào quên - Tôi khẳng định - Cô ấy chết trong năm ấy, ngày mười lăm tháng một, đúng ngày hai ba tháng chạp âm lịch, ngày đưa ông táo về trời.

- Tôi thì cho rằng Phương Bích Ngọc không chết - Phùng nói.

- Xác cô ấy bị máy làm sạch bông băm nát nhừ, anh còn nói cô ấy không chết được sao?

- Cô ấy không chết! Người như cô ấy không bao giờ tự sát đâu!

- Đừng nói những lời mê ngủ ấy nữa!

- Cậu còn nhớ cô công nhân bị máy tách hạt kẹp chết hay không?

- Nhớ.

- Vấn đề chính là ở chỗ ấy đấy.

11

Đêm khuya mùa thu! Rét kinh khủng. Tôi cảm thấy toàn thân mình đang run lập cập.

Đứng ở giữa xưởng, Quách Mắt Rỗ đưa tay chỉ một dây mây tách hạt, nói với tôi và Lý Chí Cao:

- Hai người có trách nhiệm cung cấp đủ bông cho ba mươi chiếc máy này, chậm là tôi trừ lương!

Chiếc máy dầu rống lên ầm ầm. Dưới hầm máy, lão thợ máy họ Tôn đang nhe mấy chiếc răng đồng cầm que sắt để gắn dây cu roa vào trực chuyển lực chính. Mười mấy cô công nhân mặc tạp dề trắng, đội mũ trắng, đeo khẩu trang đang đứng bên cạnh máy của mình. Tôi dễ dàng nhận ra Phương Bích Ngọc. Đèn trong xưởng sáng hơn cả ban ngày. Trang phục màu trắng và bông trắng chung quanh càng tôn thêm đôi mắt đen láy của cô ấy. Đôi mắt đang lấp lánh những tia sáng màu lam chắng khác nào mắt loài cáo. Cô ấy đang chăm chú nhìn tôi và Lý Chí Cao. Tôi cho rằng cô ấy đang biểu thị sự thông cảm và quan tâm đến chúng tôi, đang động viên chúng tôi. Cô ấy đang hưng phấn vì đã có cơ hội cùng làm một ca với chúng tôi. Phương

---

Bích Ngọc, sự phẫn khởi của cô cũng chính là của chính tôi
– Câu nói ấy như muốn bật ra từ trong lòng tôi.

Chiếc dây cu roa đã được mắc vào trong trục truyền lực, tiếng ma sát rít rít. Máy chục chiếc máy tách hạt cũng bắt đầu hoạt động, chiếc lá thép tách hạt đánh về trước, kéo về sau liên tục, đủ loại âm thanh vang lên trong xưởng. Các cô gái ôm bông bỏ bên cạnh máy rồi dùng tay vốc từng nhúm to cùi người nhét vào máy. Động tác của Phương Bích Ngọc nhanh nhất, chuẩn xác nhất và cũng đẹp nhất.

- Sao không đi khiêng bông? - Quách Mặt Rõ quát lên khi thấy chúng tôi ngây người đứng nhìn.

Tiếng máy nổ như truyền sự hưng phấn cho người, tôi và Lý Chí Cao một trước một sau nhấc chiếc sọt lên vai chạy ra những đống bông bên ngoài.

Cùng vận chuyển bông với chúng tôi còn có hai ông già. Họ đang nhìn chúng tôi cười, nói với nhau:

- Hai thằng bé này chẳng qua cũng chỉ là cháu cháu trên chảo nóng, nhảy chẳng được bao lăm nữa đâu.

Họ cười quá có lý, lời của họ sao mà chuẩn xác!

Tôi không thể ngờ được rằng, bông được chất lên với nhau thành đống thì trở nên cứng vô cùng. Hết được bông từ trong đống để bỏ vào sọt là một việc chẳng dễ dàng chút nào. Bông nằm ép vào nhau, dính chặt vào nhau, tách được chúng ra chẳng khác nào tách những miếng keo nhựa, ngón tay đau buốt. Để cho bông tách rời nhau trước tiên là phải dùng chĩa ba bối chúng lên, rồi ngồi trên đindh, lựa chỗ thuận tiện, dùng hai gót chân đẩy từng lớp bông xuống dưới. Đây là kinh nghiệm mà những công nhân trước chúng tôi đã rút ra trong quá trình

mồ mảm gian khổ khi làm công việc vận chuyển bông. Có khi chúng tôi đang cắn răng méo mặt với những tảng bông như thế thì trong xưởng lại hết bông, sot chưa kịp đầy là chúng tôi đã phải ba chân bốn cẳng khiêng chạy vào xưởng, thở chảng ra hơi, mồ hôi mồ kê túa ra đầy người.

- Hai thằng này, chúng mày định kéo dài công việc phải không? - Quách Mặt Rõ chạy ra chỗ đống bông chửi. - Mấy chục chiếc máy đang chờ bông. Chúng mày không biết là hai ca đang thi đua với nhau à?

- Chủ nhiệm ơi, không phải là chúng tôi không ra sức, nhưng không kéo nổi bông ra khỏi đống thôi! - Lý Chí Cao kêu lên.

- Đồ ngu! Dùng chĩa ba móc lên rồi dùng chân đẩy xuống! - Quách Mặt Rõ nói.

Chúng tôi bò lên làm thử, quả nhiên hữu hiệu vô cùng, sot đầy rất nhanh, nhắc lên, không nổi; nhắc lên lần nữa, được rồi! Lý Chí Cao phía sau, tôi phía trước, gần nhau mà không nhìn thấy nhau. Chiếc đòn trên vai oằn xuống, chân run run, không giữ được thăng bằng nên suốt đoạn đường cứ chao đảo nghiêng qua nghiêng lại. Không nói nổi câu nào nhưng bên tai thì lúc nào cũng vang lên lời của chủ nhiệm Quách Mặt Rõ:

- Nhóc con, thường thức tí mùi lao động nặng nhé. Chúng mày tưởng kiếm được một đồng ba hào rưỡi mỗi ngày là dễ à?

Bước vào xưởng, bông dưới mặt đất quấn lấy bước chân, đang chỉnh chiếc đòn cho đỡ đau vai thì đã nghe đằng sau sụp xuống. Không hô lấy một tiếng mà Lý Chí Cao đã hất đòn

---

khiêng ra khỏi vai, xương cốt toàn thân tôi kêu lên răng rắc, bốn vỏ chỏng lén trời, mông rơi đánh bịch xuống đất, may mà có lớp bông dày đỡ lấy, nếu không thì vỡ xương mông. Các cô cười lên hí hí chế nhạo hai gã tú tài vất vả. Tôi không hiểu vì sao mình lại được công nhận là tú tài trước mắt họ. Đứng dậy, chẳng dám kêu lấy một lời oán trách, cả hai hè nhau đổ bông ra, quên khuấy chuyện phải rút đòn khiêng nên bông cứ nằm lì trong sọt chẳng chịu rời ra, phải lật trở lại để rút đòn khiêng rồi lật úp, chẳng khác nào bọ hung ủi cứt, ê chề nhục nhã. Đang lúc muối đứng thở vài hơi, Quách Mặt Rõ lại gào lên: Đi khiêng mau lên! Đ. mẹ tổ tông nhà chúng mày, không thấy mấy đang chạy không à? Chẳng kịp nghĩ là Quách Mặt Rõ đòi làm chuyện ấy với bà cô bà dì nào của tổ tông nhà mình, chúng tôi khiêng sọt chạy vụt đi, lúc này thì Lý Chí Cao phía trước, tôi phía sau, chạy đến nỗi sọt va vào chân đau điếng. Chạy đến đống bông thì tay đào chân đạp, chẳng kể sống chết, chất đầy một sọt, tốc độ khá nhanh. Lại khiêng lên vai, lại chạy, trong khi chạy mới nghĩ đến chuyện lấy thăng bằng, trong thực tiễn rút ra bản chất sự vật. Quách Mặt Rõ gật gù:

- Như thế là tạm được!

Một tiếng đồng hồ chạy đến mười vòng như thế, khiêng được mười sọt, mồ hôi cũng đã chảy hết, toàn thân đau nhức, mềm oặt, muối nghỉ một chút nhưng biết ngồi xuống là vĩnh viễn không đứng lên được nữa. Nằm trên bông, không muốn gì nữa, chỉ muốn chết. Có lẽ nằm chưa đầy một phút, tiếng quát tháo thiếu bông từ trong xưởng đã vang ra, Quách Mặt Rõ cầm chiếc roi tre quất vào mông tôi, những lời lẽ thô tục, nhớp nhúa dính chùm vào nhau như những chùm nho của người Thổ Phiên mặc sức tuôn ra. Chẳng có cách nào khác,

gắng gượng bò dậy, làm đến chết, nhắm tới cái chết mà làm thôi. Một ca làm tưởng như dài bằng cả một thế kỷ, đêm sao mà dài thế? Anh Lý ơi, mấy giờ rồi? Lý Chí Cao lấy đồng hồ từ trong thắt lưng ra, đưa đến tận mũi nhìn, chưa đến một giờ. Ôi mẹ ơi! Lúc nào thì mới tan ca đây? Tiếng máy gầm rú từ trong xưởng như muốn xé toang trái đất này ra, mấy chục chiếc máy tách hạt chẳng khác nào những con mảnh thú đang ngoác cái mồm rộng hoác tham lam bần tiện ăn bông chẳng bao giờ biết no, ăn hết bông thì chúng quay sang ăn luôn cả xương thịt chúng tôi... Trong xưởng, hình như có mây mù lớn vờn, những bụi bông li ti đan dà dày đặc trong không gian, những chiếc bóng đèn tròn được bọc trong một lớp bụi mỏng trông giống như những chiếc nấm trắng đầu khỉ. Bụi và phấn bông đã làm cho bộ dạng của Phương Bích Ngọc và các nữ công nhân biến đổi. Quần áo lao động và khẩu trang của họ trở nên dày cộp, lông mày lông mi biến thành màu trắng, chẳng khác nào những cành cây mùa đông nặng trĩu bông tuyết. Dưới sự đốc thúc của chiếc roi tre trong tay Quách Mặt Rõ, họ chỉ làm đi làm lại một động tác. Quách Mặt Rõ dường như không bao giờ bằng lòng nên chiếc roi trên tay lão cứ đen đét quất vào mông các cô, miệng thì lúc nào cũng ngoác lên nói đi nói lại: Nhanh lên, nhanh lên! Đều tay một tí! Tống Xuân Hoa, mày ngủ rồi à? Con họ Trâu béo núc kia, mày định phá máy sao?... Ngoài xưởng bầu trời đầy sao, trong xưởng bụi bông mù mịt. Ban đầu tôi thấy mũi mình ngứa ngáy vô cùng, hắt xì liên tục nhưng đến lúc này, tôi chẳng còn sức để hắt xì nữa. Nghĩ gì thì nghĩ nhưng chân tay vẫn không ngừng hoạt động, vả lại mọi việc thay đổi thù các trạng thái tình cảm, cảm giác của con người cũng thay đổi theo. Không hiểu bắt đầu từ khi nào, sự đau đớn và mỏi mệt của thân xác tôi đã biến mất, cảm xúc mất hẳn sự nhạy bén, một trạng thái ngày độn lớn lao bắt đầu. Lúc

---

này, tư duy của con người trở nên hạn chế vô cùng. Không biết anh Lý của tôi như thế nào, tôi chỉ biết trong não của tôi chỉ có một đốm sáng bằng hạt đậu, còn lại tất cả các bộ phận đều hỗn độn, mơ hồ trong trạng thái nửa thức nửa ngủ. Trong cái đốm sáng bằng hạt đậu ấy, hình tượng cơ bản là chiếc sọt tre là tồn tại cơ bản, kế đến là chiếc đòn khiêng và cuối cùng là những lớp bông vô tình quấn chặt lấy nhau như những con rắn độc vừa trắng vừa cứng vừa lạnh nhưng cũng không trắng không cứng không lạnh. Đến mười mấy năm sau, hễ mỗi lần nhớ đến bông là cái ngày hôm ấy lại hiện ra và một cảm giác vừa trắng vừa cứng vừa lạnh nhưng lại không trắng không cứng không lạnh như một con rắn bò vào trong đầu óc tôi, và bất chợt tôi lại run bắn lên kinh sợ.

Khi tiếng còi tan ca của Quách Mặt Rõ vang lên, bầu trời đã rực rõ một màu hồng, lão Tôn tắt chiếc máy dầu, trời đất trở nên yên tĩnh một cách lạ lùng. Sự yên tĩnh này đã sản sinh ra một sức ép cực lớn trùm lên thân thể, thậm chí lên linh hồn của tất cả mọi người. Tai tôi kêu lên ơng ơng, đột nhiên cảm thấy tất cả trước mắt mình đều mất hẳn những hình dáng ban đầu. Hứng đong sao lại có màu sắc lạ lùng như thế? Gió sớm sao lại có mùi vị như thế? Những viên đá trên đường sao lại có hình dáng như thế?...

Hai đứa chúng tôi vất chiếc sọt khỏi vai, chui đầu xuống đồng bông lạnh lẽo và nham nhở. Tôi nghĩ là mình nên nói một câu: Các đồng chí, vĩnh biệt nhé! Rồi thật bi tráng khép chặt đôi mắt lại.

Phương Bích Ngọc chẳng khách sáo gì mà đá vào mông tôi:

- Mã Thành Công! Dậy đi! Ngủ ở đây là ốm đấy!

-
- Lý Chí Cao, anh Lý! Dậy đi! Ngủ ở đây là ốm đấy!
  - Mã Thành Công, Lý Chí Cao, dậy đi! Về ký túc xá mà ngủ!

Cả hai chúng tôi dựa vào sự thôi thúc của tình yêu, gắng chút sức cuối cùng lao đảo về ký túc xá, trèo lên chiếc ống ở tầng ba mà có cảm giác mình đang trèo lên đỉnh Hymalaya!

12. Ngày nhận lương đã đến, bấm đót ngón tay, tôi đến xưởng gia công đã được ba tháng. Nghe đâu công nhân chính thức mỗi tháng sẽ được nhận lương một lần, công nhân hợp đồng ba tháng nhận một lần, nhận gộp cả ba tháng. Thế nào thì được gọi là hạng người thương đẳng? Hạng người thương đẳng mỗi tháng được phát lương một lần. Chúng tôi ba tháng được phát một lần, có thể được xem là loại người nằm giữa loại thương đẳng và hạ đẳng, tạm xem là trung đẳng. Loại người hạ đẳng vĩnh viễn không bao giờ biết nhận lương!

Tôi vẫn nhớ đến cái ngày bầu trời cao và trong suốt ấy, mặt trời tỏa sáng. Bên ngoài xưởng, dương liễu đã trút lá, những cành mềm buông lơi, đứng im lặng sững sững thành hàng như những anh hùng cách mạng. Thời kỳ thu mua bông đinh cao đã qua, cánh đồng bông chỉ còn thân cây với những cành xác xơ cùng những vỏ trái bông năm cánh gắt gượng bám trên cành để chờ hy sinh một cách nhẹ nhàng nhưng bi tráng. Chiếc máy dầu trong xưởng đã bị một thằng nhóc họ Trương phá hỏng, cần phải đại tu, công nhân tạm nghỉ. Chúng tôi chuẩn bị nhận lương rồi về thăm gia đình.

Hai trăm người đang chen lấn nhau trước cửa phòng tài vụ, nữ nhiều nam ít. Các cô gái đều mặc những bộ quần áo dẹp nhất của mình, mặt có điểm chút phấn son, mái tóc có vẩy một chút nước hoa. Tôi không có áo mới để mặc, cũng chẳng có thứ gì để bôi lên mặt. Nhưng tôi chẳng cam tâm vì chuyện mình không đẹp như mọi người bèn ăn trộm kem đánh răng hiệu Bạch ngọc của Lý Chí Cao bôi lên mặt khiến mặt tôi vừa rát vừa ngứa, gió thổi qua là thấy mát rượi. Tôi còn dùng nước nóng gội đầu, rửa cổ rửa tay, dùng một mảnh kính vỡ cạo hàm răng vàng khè, cạo kỹ đến độ lợi tóc máu, chảy ra đầy miệng. Lý Chí Cao trang điểm thật phong độ, mái tóc đen nhánh trên đầu thật phù hợp với đôi giày đánh xi bóng lộn dưới chân, đen như than hầm và bóng đến độ phát sáng. Đương nhiên tôi nhận ra ánh mắt ngưỡng mộ của các cô gái đối với anh ta. Tôn Hồng Hoa cố tình làm duyên trước mặt Lý Chí Cao, thi thoảng lại cười rất khiêu gợi. Kiểu cười của cô ta làm tôi ác cảm, đồng thời lại产生 sinh trong lòng những suy nghĩ cực kỳ lưu manh. Tôi nhớ đến những kinh nghiệm của những bà sồn sồn ở quê tôi: Gái cười lảng, mèo kêu đêm, lửa chép miệng, chó cùp đuôi. Thông qua quan sát, tôi xác nhận đó là chân lý! Thế thì, Tôn Hồng Hoa đưa đẩy với đại ca Lý của tôi, chứng tỏ cô ấy nhất định có ý đồ gì đó. Chỉ cần Lý Chí Cao cần, cô ta sẵn sàng cởi bỏ tất cả quần áo. Nghĩ đến đó, toàn thân tôi nóng ran lên, như một kẻ phạm tội, tôi len lén nhìn tất cả những người đang đứng xếp hàng cùng với tôi, lo lắng rằng họ đã nhìn thấy những suy nghĩ không hề tốt đẹp ẩn chứa trong lòng tôi, đặc biệt là không thể để cho Phương Bích Ngọc nhìn thấy. Cô ấy đang đứng kia, sắc mặt chẳng biểu lộ một trạng thái tình cảm gì, cũng chẳng nói chuyện với ai, trông cô ấy giống như một loại cây nào đó màu đen.

Phụ trách phát lương chính là lão Sài có gương mặt đầy những nếp nhăn ngang dọc. Từ khi cướp súng rồi nhảy xuống giếng đến giờ, trông lão như già thêm đến mươi tuổi. Lão đang rướn chiếc cổ dài ngoằng lên và căn cứ vào danh sách gọi tên từng người.

Cuối cùng thì tên tôi cũng đã được xướng lên. Tôi rẽ đám đông chen vào phòng tài vụ, hồi hộp đến độ chân tay luống cuống. Xưởng trưởng, bí thư cùng với những công nhân chính thức có chức có quyền đều đang ở cả bên trong và đang giương mắt nhìn tôi, tất nhiên là nhìn tất cả công nhân hợp đồng đến nhận lương. Bỗng nhiên lòng tôi trở nên trống vắng, hình như tôi đến đây không phải để nhận những đồng bạc mồ hôi nước mắt của mình mà nhận của bố thí của họ.

Xưởng trưởng nói thật nghiêm khắc:

- Mã Thành Công, nhận được tiền rồi thì hãy cố gắng mà suy nghĩ. Đảng cấp cho cậu số tiền này, cậu phải biểu thị một hành động gì đó để cảm tạ ân tình của Đảng.

- Tôi phấn đấu lao động, cố sống cố chết để khiêng được nhiều sọt bông! - Tôi lí nhí.

Xưởng trưởng và bí thư nhìn nhau. Bí thư gật đầu, nói:

- Phát cho nó đi!

Xưởng trưởng nói với lão Sài:

- Phát cho nó đi!

Lão Sài nói:

- Đến đây, đến đây! Đến trước mặt ấy!

Tôi nhìn cuốn sổ và lẩm nhẩm đọc: "Mã Thành Công, thực công: 85 ngày; Ngày công: 1 đồng 3 hào 5 xu; Tổng cộng nhận được: 114 đồng 7 hào 5 xu. Khấu trừ tiền điện nước, tiền ký túc xá: 8 đồng 5 xu. Còn nhận 106 đồng hai hào năm xu".

Lão Sài đẩy một đống tiền đến trước mặt tôi, nói:

- Trong này có cả tiền nộp cho đội sản xuất, trên nguyên tắc là phải nộp một nửa. Họ đã ghi đủ công lao động và tiền của cậu rồi, còn cụ thể phải nộp bao nhiêu, cậu về mà thương lượng với đội sản xuất.

Tôi ôm chặt mớ tiền trước bụng, rời khỏi phòng tài vụ. Lần đầu tiên cầm được nhiều tiền như vậy, lòng tôi tràn ngập một cảm giác hạnh phúc. Cho dù có nộp cho đội một nửa, vẫn còn hơn năm mươi ba đồng là của tôi. Tôi nghĩ, mình phải đi mua một chiếc áo đại cán ka ki quân phục màu lam, một chiếc quần màu tro, lại còn một đôi giày da không giây để trắng và một đôi vớ nylon. Cũng nên mua một gói thuốc lá, loại cao cấp một tí, có thể là loại Kim Diệp hoặc Ngọc Diệp, mỗi gói hai hào chín, không nên mua loại Cần Kiệm hoặc Quỳ Hoa nữa vì chúng quá rẻ, mỗi gói chỉ có chín xu. Còn nữa, nên mua một chiếc bàn chải đánh răng, một hộp kem Bạch Ngọc hoặc Phấn Ngoại Hương. Tôi cũng cần phải đánh răng giống như Lý đại ca vậy. Chỉ cần cho một ít kem vào bàn chải là bọt trắng đã đầy miệng, nói chuyện mạnh miệng, biểu lộ phong độ cực kỳ có văn hóa, có địa vị, có thân phận. Đã mua bàn chải và kem thì cũng nên mua một hộp xà phòng thơm màu hồng cao cấp hiệu La Oa, gắn liền với nó là một chiếc khăn bông. Khi rửa mặt nhất định phải dùng khăn bông để lau giống như những vị cán bộ trong phim vậy. Tất cả những chuyện nhỏ ấy hoàn tất, tôi sẽ

mua một chiếc xe đạp hiệu Kim Lộc, một chiếc đồng hồ đeo tay mười chín chân kính do Thượng Hải sản xuất với hai dây đeo, một dây bằng sắt mạ và một dây da. Mùa hè dùng dây sắt, mùa đông dùng dây da. Ngày ấy, tôi nhất định trở thành một công nhân chính thức, cưỡi chiếc xe đạp mới toanh, đeo đồng hồ sáng lấp lánh, mặc áo dài cán vén ống tay, chiếc áo sơ mi bên trong nhất định phải bỏ vào trong quần, không được bỏ xòe bên ngoài như một chiếc dù theo kiểu nông dân. Còn quần, nhất định là phải màu thâm, chất liệu phải là vải nỉ, viền vải phải được may cẩn thận. Nếu không có bàn là thì dùng nước sôi đổ vào trong chai thủy tinh để thay thế. Kiên quyết phải mua cho được đôi giày da bò, nhất định không mua giày da lợn. Da lợn gốc chân lông rất to, đánh không láng. Còn gì nữa nhỉ? Đủ rồi, chẳng cần gì nữa. Lúc ấy, tôi đã có thể tháng tháng nhận lương vào các ngày chủ nhật tuần cuối. À quên, còn một chuyện trọng đại nữa: phải tìm người yêu! Phương Bích Ngọc! Phương Bích Ngọc còn cần thiết không nhỉ? Không cần! Kiên quyết không cần! Cần phải tìm một cô thật xinh đẹp, lại có văn hóa và nhất là phải đến tháng là nhận lương, ăn cơm nhà nước, lại phải biết hát, nhất là những bài hát trữ tình, chẳng hạn: *Nước sông xanh biếc uốn lượn quanh làng, Kênh mương đầy ắp nước tràn menh mông...* Sau đó là: *Giải phóng quân về làng giúp dân gặt lúa tiếng cười ngân vang...* Nếu không biết hát thì biết nhảy múa cũng được. Nhận bay về phương nam như vẫy tay mời gọi tôi bay theo... Lúc ấy, Mã Thành Công - công nhân chính thức, một chàng thanh niên phong lưu anh tuấn cùng nàng tay trong tay, ngẩng cao đầu, ưỡn thẳng ngực, rẽ hoa vén liễu thả bộ men theo con đè đầu làng. Miệng anh ngâm nga những bài thơ Đường, từ Tống, tay cầm quạt phe phẩy cùng sóng đôi với người đẹp đi giữa muôn

---

người, chẳng khác gì lạc đà giữa bầy dê, hac tiên giữa bầy gà. Những cô gái đang cẩm cúi trên những khoảnh ruộng bông ven đê đều thẳng người lên, đứng bần thần nhìn theo, miệng lẩm bẩm những câu than thở: Xem người ta kìa, trai tài gái sắc, đẹp như tài tử giai nhân. Đúng là một dội trời sinh đất dường. Về nhà thái rau, con dao chặt xuống thớt lòng thầm mơ ước: Sinh con sao cho được như Mã Thành Công! Chúng tôi tay trong tay đi vào ruộng bông. Nàng mặc chiếc váy màu đỏ rộng, gió đồng xào xạc thổi qua người, chiếc váy tung bay như lá cờ đỏ dưới ruộng bông, lại vừa giống tiên nữ hạ phàm. Màu trắng tinh khiết của bông càng làm tôn thêm vẻ rực rỡ của chiếc váy đỏ. Da nàng bông mượt, hai lúm đồng tiền hai bên má sao mà xinh! Tính cách nàng lại càng đáng yêu, nhu mì hiền淑, lễ độ với tất cả mọi người. Cô bà chú bác anh chị em như một đàn ong, cũng có thể là một đàn bướm vây lấy nàng vào chính giữa. Một bà lão đưa bàn tay già nua nhăn nheo cầm lấy tay nàng, tán thường luôn mồm: Nhìn dội tay này, trắng khác nào sắn đã bóc vỏ, mượt mà,tron bông, mềm mại, thơm tho...! Các cô gái làng kéo váy nàng đưa lên trước mặt quan sát, có cô còn úp cả mặt vào chiếc váy. Lúc ấy, tôi nên kéo tay bà lão ra, chào hỏi hàn huyên với thái độ hòa nhã thân thiết khiến bà ta cảm động đến nỗi nước mắt rưng rưng, cứ ngỡ tôi là một cán bộ cao cấp nào trên tỉnh trên huyện về, biết đâu họ lại nghĩ tôi là một minh tinh màn bạc về thăm quê... Cuối cùng thì chúng tôi cũng thoát khỏi vòng vây của những người đàn bà, tựa vào nhau sao mà thân thiết và tin tưởng, kính trọng nhau như gặp khách quý và dắt tay nhau bước lên bờ đê. Trong khi cùng nhau leo lên đê, tốt nhất là dội tay ngọc ngà của nàng sẽ bị những lá cỏ sắc như dao cắt cho rướm máu, không cần quá sâu mà cũng không nên quá

cạn. Sâu quá thì đau, cạn quá thì khó lòng biểu hiện tình cảm. Nàng sẽ xuýt xoa kêu đau, tôi sẽ vội vàng cầm lấy tay nàng đưa lên và áp miệng mình vào vết thương. Cảnh này sao mà cảm động, chắc chắn sẽ làm những người đàn bà kia thèm muốn đến chết mất thôi! Tôi biết họ vẫn tròn mắt đứng nhìn theo chúng tôi từ phía sau, nhưng chúng tôi cố ý chẳng ngoại đâu để họ khỏi phải ngỡ ngàng là chúng tôi cố tình biểu diễn cho họ xem. Chúng tôi là một đôi tình nhân trời sinh. Những cử chỉ thân thiết của chúng tôi là xuất phát từ trong cốt tủy, từ trong máu thịt của những mối tình chân chính... Tôi đã hút sạch máu nơi vết thương của nàng, rút từ trong túi quần ra một chiếc khăn tay trắng tinh thêu những đóa hoa lăng tiêu đỏ tươi buộc chặt vết thương lại. Rồi, như nâng niu một con chim nhỏ, tay phải tôi đỡ lấy bờ mông mềm mại, tay trái vòng qua ôm lấy chiếc eo lưng thon thả. Đôi vòng tay nàng ôm chặt lấy cổ tôi, vùi khuôn mặt đỏ rực vào lồng ngực tôi... Suối tóc nàng như một dòng thác thuận theo bờ vai tôi đổ xuống hàng ngàn dặm, lại giống như dải lụa vạn trượng dùng để trói chim bồng. Tay phải tôi như đang ôm Thái Sơn, tay trái như đang bảo bọc một đứa hài nhi, chân nam đá chân chiêu đi trên triền đê, lửa hạnh phúc bùng cháy dữ dội, thiêu đốt tôi đến độ dầu choáng mắt hoa. Chúng tôi quên hết tất cả, ôm chặt lấy nhau. Tôi lần dò tìm kiếm đôi môi đẹp và thơm ngào ngọt như hoa hồng mới hé... Cứ thế, chúng tôi dựa, níu, kéo, ôm, vỗ... nhau mà bước đi về phía trước. Con đường cách mạng gian nan gập ghềnh hình như không có điểm dừng. Bỗng nhiên, dưới chòm thùy liễu có một bóng người xuất hiện, đen và gầy, trông giống như một cây khô mùa đông. Phương Bích Ngọc cuối cùng cũng đã ra mặt. Nếu Phương Bích Ngọc không xuất đầu lộ diện trong câu chuyện

---

của Mã Thành Công thì nó sẽ trở nên vô vị nhạt thêch chẳng khác nào một đầm nước chết. Lúc ấy, tôi - Mã Thành Công, một thanh niên chính nhân quân tử phải giữ phong độ cao sang và lịch sự từ tốn bước đến gần, chủ động đưa cánh tay deo chiếc đồng hồ sáng lấp lánh dưới ráng chiều, bên trong là những chiếc kim vàng đang kêu tích tắc. Bàn tay của tôi nhỏ nhắn, bàn tay cô ta sao mà thô ráp xù xì! Da tôi trắng, da cô ấy đen! Nhưng tôi không hề kiêu ngạo vì chuyện ấy. Tôi nắm tay cô ấy, nắm một cách nhẹ nhàng từ tốn rồi cúi đầu thấp một tí, lấy lẽ mà đối đãi với cô ấy: Chị Phương Bích Ngọc, chào chị! Nhất định mặt cô ấy sẽ biểu lộ sự hổ thẹn. Tôi giới thiệu nàng với cô ấy: Chị Phương, đây là vợ tôi, tên đi học là Lăng Tiêu Hoa, biệt danh là Bà Sơn Hổ! Sau đó tôi sẽ giới thiệu cô ấy với nàng: Bà Sơn Hổ - Đúng, chỉ nên gọi nàng thật thân thương là Tiểu Bà hoặc Tiểu Hổ thôi - Đây là người bạn thời niên thiếu ở nông thôn của anh, Phương Bích Ngọc! Hai người đàn bà sẽ xử trí như thế nào? Chắc rằng cả hai sẽ nhìn nhau ước lượng, sau đó tất nhiên là Phương Bích Ngọc sẽ tự cảm thấy hổ thẹn, còn Bà Sơn Hổ sẽ hờn ghen e ấp! Phương Bích Ngọc! Böyle giờ thì cô hối hận rồi đấy! Tôi đã từng van xin tình yêu của cô, cô lại nhẫn tâm bảo tôi quá bé, cô chê tôi không có đường tiến thân, không có chí khí anh hùng. Böyle giờ thì cô nói gì đi chứ! Dương nhiên Mã Thành Công tôi chẳng phải là hạng tiểu nhân dắc chí quên hình, tôi là người được phú quý không bao giờ quên những ngày bần hàn, ngày đêm tôi vẫn trăn trọc trăn trở nhớ về tình cũ nghĩa xưa. Quá đã về tổ kêu nháo nhác rồi, chúng tôi cũng phải về thôi... Chúng ta ôm nhau lần cuối đi...

- Mã Thành Công!

Tôi nghe có ai đó đang gọi tên mình, đồng thời đập mạnh tay lên vai tôi. Tôi định thần lại, thoát khỏi những ảo

giác mới phát hiện ra mình đang ôm một gốc cây liễu xù xì và đang găm vỏ cây, những dòng nước mắt hạnh phúc vẫn còn đang ròng ròng trên má.

Phương Bích Ngọc đang kinh ngạc đứng nhìn tôi:

- Cậu mất trí rồi phải không?

Xấu hổ đến chết được! Tôi vội vàng chống chế:

- Tôi cố ý làm thế để đùa chị, làm cho chị cười thôi mà!

- Đùa kiểu ấy làm tôi suýt đứng tim, tưởng cậu nhận được mấy đồng đã vui quá hóa điên!

- Nghe chị nói kia, Mã Thành Công tôi có nhận thêm nhiều nữa cũng chẳng thể hiện quá mức như thế đâu!

- Được rồi, được rồi! Chúng ta cùng về nhà chứ?

- Tôi đứng đây là để chờ chị đấy!

- Đi thôi!

Tôi đá mạnh vào mấy viên đá nằm trên đường, cùng cô ấy đi thẳng.

- Chị Bích Ngọc, mỗi ngày chị được bao nhiêu?

- Một đồng hai hào năm xu. Còn cậu?

- Một đồng ba hào năm xu.

- Cậu khiêng bông, công việc nặng hơn tôi nhiều.

- Kiếm tiền nhiều không cần bỏ sức, bỏ sức nhiều không kiếm được tiền!

- Cậu có biết là con em cán bộ như Tôn Hồng Hoa nhận được bao nhiêu không?

-
- Không biết.
  - Một đồng ba hào!
  - Vẫn nhiều hơn chị. Chị là người có tay nghề cao nhất, đúng không?
  - Chuyện ấy thì có ăn nhầm gì.

Chúng tôi nhàn nhã rảo bước. Thực ra thì tâm trí tôi chẳng nhàn nhã tí nào, thứ nhất là dư vị ngọt ngào của những ảo cảnh vừa rồi chưa hoàn toàn bị đẩy ra khỏi suy nghĩ, một nửa con người tôi vẫn còn chìm trong men say của hạnh phúc, nói cách khác, tâm trí tôi vẫn còn phiêu diêu trên tận chín tầng mây, nhưng chân tôi thì đang dập trên mặt đất. Cảm giác hạnh phúc giống như một con chó điên đang đuổi theo tôi mà sửa khiến tôi không thể rút bỏ cái hình bóng Bà Sơn Hổ do mình tưởng tượng ra để mà nói chuyện một cách thực sự cầu thị với Phương Bích Ngọc. Bà Sơn Hổ lại vừa giống như những tia ráng chiều ở phía chân trời từ từ lùi tàn, cuối cùng chỉ còn lại một đốm sáng màu hồng tồn tại trong ý thức của tôi. Ở một phương diện khác, trong túi áo phía trước bụng tôi lúc này là những đồng nhân dân tệ mà tôi kiếm được trong ba tháng lao động, tôi đang cảm nhận sự tồn tại một cách mãnh liệt của chúng, cảm nhận được áp lực nặng nề của chúng lên lục phủ ngũ tạng, thậm chí lên cả hệ thần kinh của mình. Những đồng bạc này làm cho tinh thần của tôi nặng nề nhưng cơ thể tôi lại nhẹ tênh. Với hai góc độ vừa kể trên đã chứng minh được rằng, trong giai đoạn đồng hành đầu tiên giữa tôi và Phương Bích Ngọc, tôi là một kẻ nhị nguyên luận luôn tồn tại sự phân liệt giữa tinh thần và nhục thể.

Ráng chiều đã nhuộm hồng bầu trời theo những bước chân của chúng tôi. Bà Sơn Hổ đã dung nhập vào ráng chiều, thoát ly hoàn toàn khỏi những ảo tưởng quan hệ vợ chồng với tôi. Những người nông dân từ dưới ruộng lên đang lê những bước chân nặng trịch trên con đường đất đỏ. Mặt ai cũng phủ một lớp bụi dày. Khi tôi và Phương Bích Ngọc kề vai họ rảo bước qua, tôi có cảm giác ai cũng nhìn chúng tôi với cặp mắt thù địch. Một cách vô thức, tôi cho tay vào túi áo ép những đồng nhân dân tệ xuống. Chúng vẫn nằm an toàn trong túi áo. Cả cánh đồng hầu như trọc lốc, chỉ còn một vài khoảnh cây bông vẫn chưa kịp nhổ đi. Hai bên đường thi thoảng mới có vài cây cao là còn giữ được những tán lá màu xanh ẩn tàng đầy yêu khí thần bí, bởi trong khi hầu hết các loài cây đều đã trút lá thì duy nhất chỉ còn chúng có lá xanh. Lần về ấy, để lại ấn tượng sâu nhất và khó phai mờ nhất trong tôi là một gã đàn ông có khì nặng đến trên trăm ký lô đang điều khiển một chiếc xe cọc cạch nhỏ với đầu máy dầu mười hai sức ngựa. Gã đang ngồi trên buồng lái trông như một núi thịt, trên những chiếc cọc sắt ở phía sau thùng xe có cắm tám lá cờ đỏ to tướng, trông vừa kỳ quái vừa thần bí. Gã lái xe này chính là bạn học thời tiểu học với tôi. Chiếc xe đang gầm rú, khói đen bay cuồn cuộn, cờ đỏ phất phới, trông sao mà bi tráng! Tôi và Phương Bích Ngọc vẫy tay chào nhưng gã chẳng thèm quan tâm, gương mặt trang trọng phóng vụt qua mắt chúng tôi.

Tôi và Phương Bích Ngọc nhìn nhau cười, bỗng nhiên cả hai đều cảm thấy tinh thần hưng phấn. Như có một luồng điện nối kết, chúng tôi không hẹn mà hô to lên:

- Đuổi theo!

Người đi đường sợ sệt, nhìn chiếc xe như thể nó chất đầy lửa, vội vàng tránh sang hai bên đường, có người quỳnh quáng vấp ngã dúi dụi. Một con lừa hoảng kinh kéo cả chiếc xe sau đuôi nhảy ào xuống mương nước bên đường, người đàn ông đánh xe văng ra mấy câu chửi, không hiểu là ông ta đang chửi con lừa hay chửi chiếc xe quái quỷ. Hình ảnh này cứ hiện đi hiện lại trong tâm trí tôi như những đoạn phim: một chiếc xe cọc cách quái quỷ như điên dại chạy phía trước, hai thanh niên một nam một nữ ngốc nghếch đuổi phía sau.

Đuổi theo! Đuổi theo! Đuổi theo!... Kịp rồi!

Gã mập dừng xe, nhảy xuống, hỏi:

- Hai người đuổi theo tôi làm gì thế? Có việc à?

Tôi nói một cách bất mãn:

- Lái chiếc xe cà tàng này mà bạn học cũ gọi cũng không thèm trả lời, có lẽ khi lái xe Jeep, bố gọi cậu cũng chẳng thèm liếc mắt, đúng không?

- Bạn cũ à, nói nhăng nói cuội gì thế? - Gương mặt tròn vành vạnh như mặt Phật Di Lặc đang cười. - Tớ tập trung tinh thần để lái xe, chẳng dám liếc ngang liếc dọc, làm gì thấy được hai người. Chị Phương Bích Ngọc thấy tôi nói có đúng không?

Phương Bích Ngọc cười hi hi không nói.

- Cậu lái xe đi làm gì vậy? - Tôi hỏi.

- Không làm gì cả! - Gã trả lời rất thành thực.

- Thế cho chúng tôi quá giang về với, được không?
Phương Bích Ngọc hỏi.

- Tất nhiên là được! - Gã nói. - Chỉ cần chị Phương mở miệng, đừng nói là đưa về đến nhà mà đưa đến bắc cực tôi cũng chẳng từ!

Đứng dưới đất, gã nắm chiếc vô lăng quay nửa vòng để điều chỉnh cái đầu xe, nói:

- Lên xe đi!

Rồi gã vọt lên xe, nói ro:

- Ngồi cho vững nhé, chạy đây!

Chiếc động cơ mười hai sức ngựa kêu ầm lên, khói đen cuồn cuộn, ngật ngưởng chạy về phía trước. Tôi hé t:

- Chạy nhanh lên tí nữa!

- Cậu đừng có làm ồn nữa, đang chạy chậm hơn so với đạn bay thôi!

Bỗng nhiên đằng sau có ai đó gào lên:

- Phương Bích Ngọc! Phương Bích Ngọc! Tiểu Phương!

Té ra đó là Lý Chí Cao. Tôi nói:

- Đợi anh ta một tí!

- Cũng như cậu vậy, để anh ta đuổi theo - Lái xe nói.

Lý Chí Cao đã đuổi kịp, chỉ cần nắm lấy thành xe và nhún người là anh ta đã bay lên xe, ngồi bên cạnh Phương Bích Ngọc, thở dốc, nói:

- Chỉ trong chớp mắt mà đã không thấy bóng dáng hai người, tôi tìm khắp nơi, có người nói lại là hai người đã về nhà, chạy ra cổng đứng nhìn theo đã thấy hai người leo lên xe.

-
- Anh không về nhà à? - Phương Bích Ngọc hỏi.
  - Không về! - Lý Chí Cao nói. - Làm cách mạng thì phải xem bốn biển là nhà!
  - Tìm tôi có việc gì à? - Phương Bích Ngọc hỏi.
  - Cũng chẳng có việc gì - Mặt Lý Chí Cao đỏ lên một tí
  - Chẳng qua là tôi không có nhà để mà về, muốn tiễn hai người một đoạn đường.
  - Vô nghệ Phương Bích Ngọc cao như vậy, tám thằng đàn ông cũng không đến gần chị ấy nổi thì cần gì anh phải tiễn. - Tôi nói - Lý Chí Cao, anh về đi thôi!
  - Để tôi tiễn một đoạn di - Lý Chí Cao nói - Chiếc xe đầy cờ phướn uy phong thế này, cho tôi ngồi một tí cho đỡ nghiêng!

Bóng tối đã dần dần bao trùm không gian, một mảnh trăng lưỡi liềm treo rất thấp ở phía tây nam. Từ phía sau, ngọn đèn cao áp trong xưởng gia công nhấp nháy màu xanh lục trông như mắt quỷ. Gã mập bật đèn pha, chỉ có một bóng đèn sáng, một bóng đã hỏng. Rõng một mắt đang phóng những tia sáng trắng xanh soi sáng con đường gập ghềnh.

- Chạy một hồi lâu, gã mập dỗ xe bên vệ đường, nói:
- Ba người xuống đi bộ đi, sắp đến làng rồi!
  - Cậu mập! Đưa người thì phải đưa đến nhà chứ!
  - Tôi nói.
  - Không được, không được. Tôi còn nhiệm vụ phải làm, lỡ việc là không được đâu.

- Xuống thôi - Phương Bích Ngọc nhảy xuống đất, nói - Cậu đi đi, làm mất bao nhiêu thời gian của cậu, thật không nên.

Lý Chí Cao cũng nhảy xuống xe. Phương Bích Ngọc nói:

- Anh đừng xuống, cứ nhờ xe mà quay về!
- Không, không! - Lý Chí Cao nói - Tôi tự nguyện đi bộ quay lại.

Gã mập quay đầu xe, tăng ga vọt đi. Phương Bích Ngọc nói:

- Anh Lý! Quay về đi. Chúng tôi về làng rồi, chẳng có cách nào quan tâm đến anh được đâu.

- Không sao! Tôi đã từng thám thính địa hình làng, đầu làng có một đống rơm lúa mạch. Tiễn hai người về đến làng, tôi sẽ chui vào đống rơm khoét một lỗ ngủ qua đêm. Sáng mai hai người trở lại xuống, đến đó kêu tôi một tiếng, chúng ta cùng quay về.

- Đúng là anh đã mắc bệnh thần kinh! - Phương Bích Ngọc nói.

- Tôi là thằng thích mạo hiểm, thích làm những việc mà người khác không thể làm được - Anh ta nói.

Fương Bích Ngọc không nói thêm gì nữa.

Đến đầu làng, quả nhiên Lý Chí Cao chui vào đống rơm. Phương Bích Ngọc đứng bên cạnh đống rơm muốn nói gì đó nhưng cuối cùng thì lặng thinh. Ánh sao mập mờ, tất cả trở nên mơ hồ nhạt nhợng, không thể trông thấy gương mặt Phương Bích Ngọc lúc ấy như thế nào.

13. Sau đó, lúc nào tôi cũng nghĩ rằng, nếu Lý Chí Cao không dũng cảm chui vào đống rơm ngủ qua đêm tất nhiên sẽ không có câu chuyện lanh man tiếp diễn ngay sau đó. Tôi còn tưởng tượng ra rằng, khi sự tình đã phát triển đến giai đoạn cao trào, Phương Bích Ngọc đã đầm thùm thụp vào ngực Lý Chí Cao, vừa bi thương vừa phẫn nộ nói: Tại sao? Tại sao anh lại ngủ qua đêm ở đống rơm? Đến nước này, anh lại yếu mềm như thế, như một con ba ba sơ sệt, rút đầu rút cổ trốn vào trong chiếc mai của mình?

14. “Rất nhiều câu chuyện ái tình thấm thiết lảng man đều chứng minh và tuyên bố một cách đau xót rằng: Lửa ái tình của đàn bà một ngày nào đó bốc cháy thì khó lòng dập tắt; còn đàn ông, trong thời điểm then chốt nhất thì giống như một con ba ba bị người ta làm cho sợ hãi, rụt đầu rụt cổ trốn vào trong chiếc mai của mình”. Mười tám năm sau, tôi nốc một cốc rượu thật đầy và nói như vậy với người đối ẩm với mình - Lý Chí Cao.

Chân tóc trên đầu Lý Chí Cao tất cả đều có màu vàng, thoạt nhìn là biết ngay chúng đã được nhuộm đi nhuộm lại rất nhiều lần. Anh ta đã là một người đàn ông hơn bốn mươi tuổi, là phó trưởng trưởng xưởng chế biến dầu bông của huyện. Anh ta cũng nốc một ngụm rượu, dùng đũa gấp một cọng rau màu xanh lục cho vào miệng, gương mặt thênh não nói:

- Sống cho đến giờ, tôi chỉ tin vào số mệnh, ngoài ra không còn tin vào bất cứ điều gì khác.

Tôi đang chuẩn bị phản bác những lời của anh ta thì đứa con gái mười tám tuổi của anh ta - Lý Miên Hoa mặc một bộ

---

quần áo thật rực rỡ bước đến. Cô gái này giống Tôn Hồng Hoa như tạc. Lý Miên Hoa lí nhí nói với Lý Chí Cao:

- Bố ơi, con muốn đổi tên!

- Tại sao? - Lý Chí Cao hỏi.

- Bố đặt cho con cái tên chẳng ra gì, xấu xí, quê mùa. Bạn bè của con cứ cười nhạo mãi.

- Bố làm quen với mẹ con ngay trong xưởng gia công bông, kết hôn rồi sinh con, do vậy mới gọi con là Miên Hoa

- Lý Chí Cao nói.

Cô gái phản đối:

- Gặp nhau trong xưởng bông thì gọi Miên Hoa, nếu gặp nhau trong xưởng sản xuất phân hóa học thì gọi là Hóa Phì, trong xưởng sản xuất cao su thì gọi Tượng Giao có đúng không?

Lý Chí Cao cười đau khổ:

- Nói càn nói quấy! Thế con định đổi thành tên gì?

- Con định đổi thành Lý Khẩu Bách Huệ Tử!

- Tùy ý con, - Lý Chí Cao nói. - Con có đổi thành Sơn Bản Ngũ Thập Lục bố cũng chẳng quan tâm.

15. Tôi tin tưởng rằng, đêm hạnh phúc nhất trong chuyện tình đầy lãng mạn của Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao chính là cái đêm mà Lý Chí Cao ngủ trong đống rơm ở đầu làng. Chỉ qua một đêm như thế, tình cảm giữa hai người tăng tiến một cách đột ngột, nhanh chóng đẩy mọi việc đến chỗ cao trào và đi vào chiều sâu hơn.

Buổi sáng hôm sau, anh ta đứng chờ chúng tôi ngay tại đống rơm đầu làng để quay về xưởng bông. Trong ánh sáng mờ mờ của mặt trời buổi sáng, những cọng rơm trên đầu anh ta rực rỡ như những sợi vàng, nụ cười mỉm trên môi anh ta cũng như đang tỏa ánh sáng rực rỡ của ngọc ngà châu báu.

Qua một đêm đấu tranh tư tưởng, tuy rất đau khổ nhưng tôi nhận thức được một cách rõ ràng: Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao mới là một cặp trời sinh, tôi không phải là đối thủ ngang tài ngang sức với Lý Chí Cao. Tôi không có dũng khí để ngủ qua đêm ở đống rơm. Tôi quyết định thối lui về tuyến sau, biến thành kẻ thứ ba cao thượng vinh quang để cho hai người xâu kim rút chỉ, xây cầu đắp lối. Trong khi còn trẻ như vậy mà đã làm được việc này, quả thực chẳng dễ dàng chút nào.

Phương Bích Ngọc lấy ra từ chiếc túi vải hoa của cô ấy bốn quả trứng gà còn nóng hôi hổi đưa cho tôi và Lý Chí Cao mỗi người hai quả. Cầm lấy quả trứng mà linh hồn tôi đang khóc lóc kêu gào. Tôi biết những quả trứng này đã được luộc vì ai, tuy đều là những quả trứng có vỏ màu đỏ bầm, nhưng hai quả của Lý Chí Cao nặng tựa Thái Sơn, hai quả của tôi nhẹ như lông hồng. Một lão già đi nhặt phân chó buổi sáng với khuôn mặt đầy băng tuyết, đứng trân trối nhìn cảnh tượng này khiến tim chúng tôi muốn nhảy tột ra ngoài.

Tôi cho rằng Phương Bích Ngọc đang dùng ánh mắt chứa chan tình cảm như nước hồ thu nhìn gương mặt đầy góc cạnh phong sương của Lý Chí Cao. Chẳng tỏ vẻ gì khách sáo, anh ta đưa quả trứng lên miệng cắn mạnh. Quả trứng nóng đến độ anh ta chảy nước mắt. Phương Bích Ngọc cười nhẹ rồi dùng bàn tay nửa mở nửa nắm đấm mạnh lên lưng anh ta. Những cú đấm này chính là biểu hiện của tình yêu, một cú đấm là một lời thề khắc cốt ghi tâm của tình yêu. Những cú đấm trên lưng của Lý Chí Cao lại chính là đang đấm vào trái tim tôi. Muộn rồi, tôi đã bị loại trừ. Lý Chí Cao đang cười, những vụn trứng từ miệng anh ta phun ra như những viên đạn màu vàng. Theo tiếng cười, cái đầu của anh ta lắc lư, những lọn tóc bồng bềnh đen nhánh nhảy múa trông như lông vũ của một chú gà trống đang cất tiếng gáy. Thời ấy, mái tóc dài đang cực kỳ thịnh hành, mái tóc dài là tiêu chí của sự phản truyền thống, sự chống đối xã hội. Tôi đã từng nghe "Nhúm Lông" Triệu Nhất Bình ở tổ kiểm nghiệm nói, đàn ông mà để tóc dài là do nhu cầu hấp dẫn đối với phái nữ. Cô ta đã đưa ra hai chứng cứ rất thuyết phục để minh chứng cho lý luận của mình. Cô ta nói có một nhà khoa học nước ngoài đã làm một thực nghiệm

nó như sau: Ông ta cắt trụi những bờm lông vốn rất dài trên đầu con sư tử đực, ngay lập tức con sư tử cái vốn là bạn của nó lập tức từ bỏ nó, đi tìm một con đực có lông dài khác. Ông ta cũng cắt những chiếc lông đuôi cong vòng và cao ngất của con gà trống, ngay sau đó con gà trống đã bị bầy gà mái mổ cho đến chết. Do đó có thể nói, lông tóc trên cơ thể người đàn ông là rất quan trọng, không chỉ liên quan với việc tìm người khác giới để giao phối mà còn liên quan đến cả chuyện sống chết. Nghe xong, tôi sờ lên cái đầu trọc lóc lởm chởm tóc của mình, cảm thấy hổ thẹn vô cùng và từ đó hạ quyết tâm cần phải yêu mái tóc như yêu chính mạng sống của mình, cho dù chẳng gây hấp dẫn gì đối với Phương Bích Ngọc nhưng cũng có thể hấp dẫn những con sư tử cái và gà mái khác.

Bao nhiêu lời đã được tuôn ra trên đường, thực chất là những lời lăng nhách. Nội dung trao đổi của đàn ông và đàn bà đang sa vào trong lưới tình thường là những lời không có nội dung. Tôi cũng chẳng tiết kiệm lời tí nào, thoạt nhìn thì những lời của tôi dung nhập trong những nội dung nhạt nhẽo của họ, kỳ thực là chúng chẳng can dự gì đến những nội dung ái tình trong những lời nói của hai người.

16 • Với lý do là ở tầng dưới quá ồn, ảnh hưởng đến những suy tính trọng đại trong đầu, Lý Chí Cao đề nghị tôi đổi chỗ ngủ cho anh ta. Anh ta vỗ vỗ lên cuốn sổ ghi chép bìa hồng, nói rằng anh ta đang nghĩ cốt truyện và kết cấu của một bộ tiểu thuyết dài viết về cuộc đấu tranh giai cấp ở nông thôn, dày hơn so với bộ "Điểm dương thiên", dày hơn so với bộ "Kim quang đại đạo". Rồi sẽ có một ngày bộ tiểu thuyết này viết xong, nó sẽ là một khối thuốc nổ làm chấn động toàn quốc, trở thành danh tác. Anh ta bảo:

- Cậu em, anh cần phải yên tĩnh. Những lời vĩ thanh của bộ tiểu thuyết này, chắc chắn anh sẽ ghi tên cậu vào!

Đôi mắt anh ta sâu thẳm, sâu như đáy biển không thể dò. Vì một nhân vật lớn của tương lai mà làm một việc gì đó là vận may của tôi, làm sao tôi lại chẳng hy sinh một chút lợi ích cá nhân? Còn chút tư tâm tạp niệm nào mà không thể vứt bỏ? Cho dù tôi thừa biết anh ta đổi chỗ ngủ cho tôi là muốn thiết lập một đường dây liên lạc bí mật với Phương Bích Ngọc, nhưng tôi vẫn rất khẳng khái nói:

- Được thôi, anh Lý. Vì sự nghiệp vĩ đại của anh, đừng nói là em từ giường trên chuyển xuống giường dưới, bảo em chuyển đến chuồng lợn, em chẳng có chút do dự nào đâu!

Rất kích động, Lý Chí Cao ôm lấy tôi, khảng khái trầm bổng nói:

- "Cuộc đời này có một người tri kỷ, đáng nhỉn thế gian như cùng một tấm lòng"!

17

• Trong quá trình khiêng sọt bông, tôi và Lý Chí Cao đã rút ra được rất nhiều kinh nghiệm và công việc của chúng tôi đã biến thành kỹ xảo. Hai vai đã chai lỳ, sọt bông đến gần trăm rưỡi ký được đặt lên vai, chân chẳng còn xiêu nữa, bước chân cũng không run nữa. Bây giờ, nhắc sọt bông lên vai là chúng tôi nhẹ bước thênh thênh, mỗi hối vẫn túa ra trên đầu nhưng miệng chúng tôi lại ngân nga một khúc hát nhỏ. Trước đây tôi đã nói, Lý Chí Cao là kẻ đa tài, chơi đàn ca hát cái gì cũng ngon lành. Anh ta biết hát Lữ kịch, Kinh kịch, biết làm thơ. Những khúc hát mà tôi lẩm nhẩm trong miệng bây giờ đều học từ anh ta. Chúng tôi vừa chạy vừa hát, tất cả con gái trong phân xưởng đều nhìn chúng tôi cười. Chủ nhiệm xưởng Quách Mặt Rỗ rất mê kịch, lại ham vui nên bắt đầu thích chúng tôi rồi sau đó dâm ra mê chúng tôi. Lão ta nói với trưởng xưởng:

- Hai thằng nhóc này chẳng tồi tí nào, đứa nào cũng chứa một bụng văn nghệ, làm việc nặng như thế mà không ca thán, không kêu khổ. Tinh thần lạc quan cách mạng này đã kích động phong trào tích cực lao động trong toàn xưởng, tôi kiến nghị tăng thêm cho họ mỗi ngày năm xu.

Nghe chú tôi kể lại việc Quách Mặt Rõ tán dương chúng tôi trước toàn thể lãnh đạo xuống, tôi vô cùng cảm kích. Tôi nghĩ, đừng nên đánh giá con người qua những biểu hiện bên ngoài, thực ra Quách Mặt Rõ là người tốt, yêu ghét rạch ròi. Tôi đem chuyện này nói lại với Lý Chí Cao, anh ta bảo Quách Mặt Rõ quả thật không tồi.

Hai chúng tôi khiêng sọt mà rèn luyện tài năng. Tôi nghĩ, những tế bào nghệ thuật giống như những sợi bông đã được thẩm nước, chỉ cần chiếc đòn khiêng đè xuống là nghệ thuật tuôn trào:

*Mặt trời hồng vừa khuất sau núi,
Trầm ruồi ký bông lại lên vai.
Tôi khiêng sọt chạy đi chạy lại,
Khiêng bông vào phân xưởng thật nhanh.
Trong xưởng toàn là gái thuyền quyên,
Che mặt che mũi trong làn vải.
Chỉ chừa đôi mắt ngắm nhìn tôi,
Chưa xót dâng trào tôi nhìn lại.*

Tuyệt đại bộ phận những từ ngữ tuôn ra trong thời ấy đại khái là như thế.

Tôi và Lý Chí Cao đã phát minh ra phương pháp lao động vừa làm vừa hát. Lời hát chính là chiếc bánh bao, là thuốc gây mê của chúng tôi. Chúng tôi tăng nhịp độ lao động trong một tiếng đồng hồ rồi nghỉ giải lao ba mươi phút. Trong lúc nghỉ, chúng tôi thường nằm trên đống bông ngược nhìn trời đếm sao, cũng có khi ngồi ở một góc phân xưởng nhìn các cô gái miệt mài bên cạnh máy, mục tiêu chủ yếu vẫn là Phương Bích Ngọc.

Những cô gái thường được chúng tôi chôn dưới những đống bông. Họ rất muốn được chúng tôi bao vây họ trong bông, bởi như thế họ đỡ tốn sức lực khi phải cuí xuống đứng lên để ôm bông cho vào máy. Ngoài ra, bông chất chồng chung quanh cũng có thể ngăn bớt những cơn gió lạnh thấu xương thổi xộc vào trong xưởng. Để cho Phương Bích Ngọc đỡ tốn sức và ấm áp, lúc nào chúng tôi cũng chất bông cho cô ấy trước, rất nhiều cô gái chanh chua, ghen tị thường chửi chúng tôi về chuyện này. Ai chửi thì gánh hậu quả là chúng tôi chẳng cho nhiều bông, phải cuí người khom lưng đi ôm bông ở khoảng cách khá xa và tất nhiên là có cả những cơn gió đêm lạnh cắt da ùa vào khiến toàn thân run lên lập cập.

- Anh Lý ơi! Anh Mã ơi! Mau chôn chúng em đi!

Đó là lời khẩn cầu quen thuộc của họ đối với chúng tôi.

Chúng tôi thường ngầm một cách say sưa hai dòng thác bông trắng như mây liên tục tuôn ra và chảy xuống những chiếc xe đã chờ sẵn. Những cô gái phụ trách vận chuyển bông đã tách hạt đầy những chiếc xe thành hai hàng giữa hai dãy máy chạy tới chạy lui. Những chiếc xe này thực chất là những chiếc sọt vuông đan bằng tre, dưới có gắn bốn chiếc bánh, khi chạy là những tiếng cót két vang lên không ngớt. Phía cuối phần xưởng có một hệ thống ròng rọc. Những cô gái đẩy xe lên trên một chiếc giá đỡ và bấm chuông điện, ngay lập tức một công nhân hợp đồng ở tầng trên sẽ ấn vào công tắc điện kéo chiếc xe lên cao, đổ bông vào kiện để đóng gói, sau đó thì thả chiếc xe về vị trí cũ.

Những tờ bông nhỏ li ti là vật vô cùng đáng ghét, rất thích dính chặt vào quần áo, da thịt, đầu tóc, lông mày, lông mi, đặc biệt là thích chui vào lỗ mũi và miệng người, dùng tay phủi không rơi, giữ không sạch, chỉ có cách là dùng bàn chải hoặc xốp bọt biển chà thật mạnh mới hy vọng lấy chúng ra khỏi quần áo. Khi đi trên đường, chúng là vật có thể chứng minh thân phận của chúng tôi.

Trong mắt toàn một màu trắng khiến mắt chúng tôi rất mệt mỏi.

Tháng mười một âm lịch, màu đỏ tươi rói của máu đã nhuộm đỏ màu trắng của hoa bông!

Đêm ấy, theo lệ thường chúng tôi đã “chôn” xong các cô gái trong bông, đang nằm trên đống bông bên cạnh phân xương để quan sát cảnh lao động. Đêm ấy gia công bông loại mít, trái bông vừa to vừa to. Bởi quá rét, chúng tôi đã đổ chung quanh Phương Bích Ngọc bốn sọt bông, chôn chặt người cô ấy từ ngực trở xuống vào trong bông. Cô gái đứng máy bên cạnh Phương Bích Ngọc có bím tóc rất dài, là một cô gái tốt nên chúng tôi cũng chôn cô ta rất sâu, và chuyện bất hạnh đã xảy ra. Một luồng gió thổi xộc đến và làm rơi chiếc mũ công tác trên đầu cô ta, bím tóc được cuộn rất gọn trên đầu xổ tung ra đúng vào lúc cô ta đang quay người lại để ôm bông. Hai chiếc trực đang quay vù vù của chiếc máy nuốt lấy bím tóc của cô ta. Tất cả mọi người đều nghe một tiếng rú thảm thiết và đều nhìn thấy cô ta đang nằm trên bàn máy, mặt hướng lên trời. Tất cả đều lặng đi trong giây lát, máu tươi văng tung tóe khắp bốn phía, bông trắng chung quanh nhuộm đỏ. Quách Mặt Rõ gào lên: Tất máy! Tất máy! Dừng lại! Vừa gào, lão ta

vừa chạy vào phòng máy, hai chân thoăn thoắt nhún lên nhún xuống như hai chiếc lò xo. Tất cả các cô gái đều kêu rú lên và nháo nhào chạy khỏi vị trí nhưng đống bông mà chúng tôi đỡ chung quanh đã cản trở bước chạy của họ. Chỉ trong chớp mắt, toàn xưởng đã trở nên hỗn loạn, nữ công nhân như bị ngập trong dòng cát chảy, tay chân cào cấu loạn xạ, lúc bờ lúc lăn ra khỏi xưởng.

Bím tóc - nói chính xác hơn là toàn bộ đầu tóc của cô gái ấy đã được nhả ra cùng với bông và chui vào kiện đóng gói. Đầu của cô gái ấy biến thành một quả bầu trọc lóc, vừa xấu vừa đáng sợ, gương mặt đầy máu nên không thể nhận ra đâu là mắt là lông mày. Một đám nữ công nhân chạy hộc toc ra khỏi phân xưởng, cuí gặp người nôn thốc nôn tháo trong những cơn gió lạnh cắt thịt cắt da.

Tiếng máy dã tát, lanh dạo xưởng cùng với một số công nhân chính thức vừa thở vừa chạy vào phân xưởng. Quách Mặt Rõ hai tay ôm đầu ngồi trên một đống bông, trông hình dạng giống như người đã chết. Xưởng trưởng ngoác mồm chửi:

- E, mẹ tổ tông nhà ông! Quách Mặt Rõ!

Mạch Điện - cô công nhân hợp đồng đang thụ hưởng những ân sủng đặc biệt của xưởng như muốn biểu dương thanh thế, xách một hộp thuốc chạy đến. Vừa trông thấy cái bím tóc bầy nhầy, cô ta chỉ còn kịp vứt hộp thuốc xuống đất, kêu lên một tiếng "Mẹ ơi!" rồi... ngất xỉu!

Bí thư chi bộ phân công mọi người khiêng cô gái bị nạn đến bệnh viện gần nhất. Cô ta đang lăn lộn trên đống bông như một con sâu bị chặt đầu, lăn đến đâu thì bông đó đến đấy. Lần đầu tiên trong đời tôi cảm thấy bông sao mà nhớp nhúa, sao mà đáng ghét!

Những công nhân chính thức như sọ máu sẽ làm vẩy bẩn tay nên lùi về phía sau tránh; nữ công nhân hầu hết đều đã chạy ra khỏi phân xưởng. Bí thư chi bộ lúc lắc cái thân hình béo mập kéo cô gái bị nạn ra một cách khó nhọc, ngã sóng soài trên bông, bàn tay dính đầy máu. Ông ta nổi đóa, gào lên:

- Đến đây đi chứ, cứu người như cứu hỏa!

Không phải tôi cố ý đè cao Phương Bích Ngọc mà tôi vẽ thêm cho cốt cách anh hùng của cô ấy, những người có mặt tại hiện trường lúc ấy đều có thể chứng nhận điều này. Phương Bích Ngọc là người thứ hai sau bí thư chi bộ nhào đến ôm lấy cô gái bị nạn. Trong lúc nguy cấp mới tò bản lĩnh, cô ấy vơ một ôm bông ép chặt vào đầu cô gái rồi ôm lấy cô ta kéo ra ngoài, chiếc tạp dề trước ngực thấm đẫm máu tươi.

Bí thư chi bộ gào lên:

- Mọi người đâu, đưa ngay đến bệnh viện!

Phương Bích Ngọc bảo:

- Lý Chí Cao, Mã Thành Công! Mau khiêng chiếc sọt lại đây!

Chúng tôi chấp hành mệnh lệnh rất nhanh, khiêng chiếc sọt đến trước mặt cô ấy.

- Bỏ bông vào sọt, nhanh lên! - Phương Bích Ngọc nói.

Chúng tôi bỏ hai ôm bông lớn vào sọt. Cô ấy đặt cô gái vào trong, phẩy tay ra lệnh cho tôi và Lý Chí Cao:

- Khiêng lên! Chạy nhanh đến bệnh viện!

Trong lúc nguy cấp, những kỹ thuật khiêng sọt siêu cấp của tôi và Lý Chí Cao được dịp phát huy. Từ xưởng gia công bông đến bệnh viện công xã ước khoảng cây rưỡi số, chúng tôi chạy đúng tám phút. Trong tám phút ấy, Phương Bích Ngọc vẫn chạy bên cạnh, một tay vịn vào thành sọt nhằm giữ thăng bằng.

Chúng tôi chạy trước, theo sau là đám đông, nắm tay kéo chân trong chặng khác một đoàn quân thất trận.

Sáng sớm hôm sau, cô gái có bím tóc dài chết!

Cô gái này họ Hứa, là người ở thôn lân cận với xưởng gia công bông. Cô ta mồ côi bố mẹ, sống chung với người chú họ xa. Cô ta đến xưởng bông làm công nhân hợp đồng chính là sự chiếu cố của thôn. Tính khí cô ta trầm trồ, ít cười ít nói, chặng khi nào thấy cô ta vui, có điều rất chăm chút chiếc bím tóc dài của mình. Không ngờ cô ta chết vì sự yêu thích của chính mình!

Người chú họ cô ta đến xưởng làm náo loạn cả lèn. Không hề khóc, chỉ kể lể và tính toán những gì ông ta phải bỏ ra để nuôi cô cháu lớn lên thành người. Số tiền ông ta tính toán lớn đến nỗi mọi người phải giật mình kinh sợ. Xưởng đẽ nghị bồi thường cho ông ta ba trăm đồng, chê ít; tăng thêm hai trăm, cũng vẫn còn quá ít, cuối cùng phải thêm năm mươi đồng nữa. Người chú cầm năm trăm năm mươi đồng ra về, trước khi ra về còn nói, ông ta không cần thi thể của cô cháu, hỏa thiêu hay chôn tùy ý xưởng quyết định và lo liệu lấy.

Lúc ấy, hỏa táng chỉ mới bắt đầu xuất hiện. Lãnh đạo xưởng nghĩ, hỏa táng cần phải thuê xe chở xác, lại phải tốn tiền mua hộp đựng tro, vừa phiền phức vừa tốn kém, lại gây ra nhiều tai tiếng thị phi ánh hưởng không tốt đến dư luận. Suy

---

đi tinh lại, cuối cùng quyết định đào huyệt chôn. Chôn xong, đắp một nắm đất, trên đó cắm một viên đá trắng ghi mấy chữ, thế là xong!

Lão Sài là người viết năm chữ bằng sơn đỏ lên viên đá trắng đặt làm bia mộ: Mộ của Hứa Liên Hoa.

Quan sát cách giải quyết hậu sự cho Hứa Liên Hoa, rất nhiều công nhân hợp đồng, đặc biệt là công nhân nữ cảm thấy chạnh lòng. Bảy cô đã cuốn nệm xếp quần áo bỏ về nhà, người ở lại thì tâm tình nặng nề, trông ai cũng có vẻ lo lo lảng lánh. Trong một thời gian dài, tiếng cười nói vắng ngắt trong xưởng, năng suất sản xuất cũng giảm một cách rõ rệt.

Vì chuyện này mà xưởng gia công bông mất hẳn uy tín đối với cục thương nghiệp huyền. Xưởng trưởng, bí thư bị kiểm điểm đến độ phờ phạc cả mặt mày. Mấy ngày trôi qua, lãnh đạo xưởng mới ý thức được rằng, cho dù có chuyện trọng đại xảy ra vẫn phải đảm bảo duy trì tiến độ sản xuất, nếu không mọi việc sẽ càng ngày càng trầm trọng thêm. Chỉ có thể duy trì sản xuất, nâng cao năng suất lao động, cấp trên mới có thể tha thứ. Hội nghị đảng bộ xưởng được triệu tập, công nhân chính thức tuy không phải đảng viên cũng được mời dự. Các phân xưởng, các tổ sản xuất đua nhau phản ánh tâm tình của công nhân, cá biệt còn có một số công nhân chính thức có lương tâm đề nghị với lãnh đạo xưởng bỏ ra một ít tiền để trấn an dư luận và an ủi nhân tâm.

Lãnh đạo xưởng quyết định tổ chức lễ truy điệu Hứa Liên Hoa. Buổi lễ được tiến hành ngoài trời, ngay trước mộ cô gái xấu số, xưởng trưởng chủ trì, bí thư chi bộ đọc điếu văn. Trước khi kết thúc buổi lễ, bí thư còn biểu dương tôi, Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao, nói chúng tôi là những công nhân

dũng cảm, hành động nhanh và chính xác trong công tác
cứu người vừa rồi. Bí thư còn kêu gọi công nhân trong toàn
xưởng hãy học tập ba người chúng tôi. Để khen ngợi, xưởng
đã đưa tên chúng tôi lên báo bảng và thưởng cho mỗi người
mười đồng.

18. Thời gian ấy là những ngày vinh quang nhất trong cuộc đời làm công nhân của chúng tôi. Xưởng đã đem lại vinh dự này, chúng tôi vô vàn cảm động, do vậy, chúng tôi lại lao vào làm việc để báo đáp ân tình của xưởng. Một số công nhân hợp đồng tỏ ra đố kỵ, tung ra những lời ong tiếng ve rằng quan hệ giữa ba chúng tôi không bình thường, có điều gì đó mờ ám. Công nhân chính thức như loại Búa Sắt Tử, cứ mỗi lần gặp mặt thì châm chọc giễu cợt. Phương Bích Ngọc cảnh cáo lão ta, nếu còn dám đặt điều nói xấu chúng tôi, cô ấy sẽ dùng đá nện vào chiếc đầu sắt của lão, từ đó thái độ của Búa Sắt Tử mới dang hoàng lại một tí, gặp nhau là mắt lão cứ chớp lia lịa trông như gà đói mổ thóe, không biết trong bụng lão đang bày mưu tính kế gì. Chúng tôi bảo với nhau, lãnh đạo xưởng đúng là có mắt như mù nên mới đưa một kẻ cặn bã như thế vào hàng ngũ công nhân chính thức, phá hoại đội ngũ của giai cấp công nhân. Sau đó có tin đồn rằng, xưởng có ý định chuyển ba chúng tôi thành công nhân chính thức. Nghe được tin này, tôi phấn khởi đến độ suốt mấy đêm không hề chợp mắt, liền nói lại cho Phương Bích Ngọc nghe. Cô ấy nói gọn lỏn: Cậu đừng có mà nằm mơ!

Những ngày vinh quang của chúng tôi cũng nhanh chóng kết thúc. Tấm bảng viết bằng phấn biếu dương hành động dũng cảm anh hùng của chúng tôi cũng đã bị một trận mưa lớn làm cho nhòe nhoẹt, mơ hồ. Cái chết thảm của Hứa Liên Hoa đã gây ấn tượng kinh hoàng cho công nhân cuối cùng cũng trở nên mơ mơ hồ hồ.

19. Lại có một lần phát lương.

Lần này trở về nhà, Phương Bích Ngọc không đi cùng với tôi nữa. Tôi hẹn, cô ấy bảo có việc, không thể về nhà. Sau này biết cô ấy và Lý Chí Cao đi ăn uống với nhau, tôi cảm thấy buồn bực và tức giận vô cùng, bởi trước đó Lý Chí Cao có hẹn rằng sau khi lĩnh lương sẽ cùng đi uống rượu với tôi. Có Phương Bích Ngọc rồi, anh ta đã vất bỏ tôi không thương tiếc. Đúng là đồ mê gái mà quên cả bạn bè!

Trong đêm tôi về nhà, bí thư Quốc Trung Lương cho người gọi tôi đến nhà hỏi thăm về tình hình của Phương Bích Ngọc. Tôi nói, cô ấy có những biểu hiện rất tốt, uy tín trong xưởng rất cao. Bí thư Quốc hỏi một cách nghiêm khắc:

- Lý Chí Cao là thằng như thế nào?
- Giống tôi, khiêng sọt, khổ lăm.
- Cậu nhẫn cho Bích Ngọc, bảo nó về nhà, nói tôi có việc muốn tìm nó!

Giọng bí thư Quốc sao mà lạnh lẽo!

20. Bằng một giọng hết sức thông cảm, tôi nói:
- Chị Bích Ngọc! Bí thư Quốc bố chẳng chị bảo chị
về nhà ngay. Ông ấy có việc cần gấp chị.

Gương mặt Phương Bích Ngọc trắng bệch, đứng sững sờ
bên giếng nước, tay vẫn ôm thùng đựng nước. Một hồi lâu, cô
ấy mới thở hắt ra, hỏi:

- Ông ấy còn nói gì thêm nữa không?

Tôi do dự giây lát, cuối cùng quyết định nói hết những
già mà mình đã nghe:

- Lão ta còn hỏi chuyện về anh Lý Chí Cao!

- Cậu nói thế nào?

- Tôi nói, anh ta giống hệt như tôi, khiêng sọt, vất vả
vô cùng.

Mắt Phương Bích Ngọc đầy nước, nói:

- Mã Thành Công, cậu là người rất tốt. Những lời nói ấy cậu cứ giữ kín mãi mãi trong lòng nhé!

Nước mắt Phương Bích Ngọc đã nhiều, nước mắt tôi lại càng nhiều hơn. Tôi nói:

- Chị Bích Ngọc! Chị cứ yên tâm đi. Chuyện của chị và anh Lý, tôi biết hết. Nhưng hai người rất tốt đối với tôi, tôi lúc nào cũng ủng hộ hai người.

- Thực ra chẳng có chuyện gì là ghê gớm cả, chuyện ghê gớm nhất chẳng qua cũng chỉ là cái chết - Phương Bích Ngọc nói.

- Chị Bích Ngọc à, đừng bao giờ nghĩ chuyện bậy bạ. Trời không tuyệt đường người, nếu có chuyện gì không hay, hai người dắt nhau bỏ trốn là xong chứ gì. - Tôi nói.

- Kỳ thực là giữa tôi và anh ta chẳng có chuyện gì hết, - Phương Bích Ngọc thở dài nói.

21

Sau khi tôi và Lý Chí Cao đổi chỗ ngủ cho nhau, lúc nào tôi cũng quan tâm theo dõi anh ta. Sau khi lên giường, ai nấy đều giống như những con lợn chết chìm vào trong những giấc ngủ mê mệt, tôi lại nghe những tiếng gõ vào tường nhẹ nhẹ. Nghe những tiếng gõ này, lòng tôi đau xót vô cùng, những cảm xúc phức tạp như thuốc độc đang tuần hoàn trong máu tôi. Tôi muốn gào lên, tôi muốn chửi ai đó, nhưng tôi không thể gào, cũng không thể chửi ai cả. Tôi kéo tấm chăn ấm mốc trùm kín đầu. Mùi hôi của tấm chăn lâu ngày không giặt khiến tôi tức thở, nhưng tiếng gõ kia vẫn cứ xuyên qua lớp chăn dày và chui tọt vào tai tôi. Hình như tôi đang vận dụng toàn bộ thính giác và cảm giác để nhận diện tiếng gõ vào tường kia. Tôi nhìn thấy một cách rõ ràng, từ phía bên kia, Phương Bích Ngọc đang trở mình ngồi dậy, rón rén mặc quần áo, không, cô ấy có lẽ không cởi quần áo trước khi đi ngủ, cô ấy vẫn chờ tín hiệu của Lý Chí Cao. Cộc cộc! Cộc cộc cộc! Những tiếng gõ như những quả chùy nặng trịch giáng vào lục phủ ngũ tạng, vào hệ thần kinh chằng chịt như mạng

---

nhẹn trong cơ thể tôi. Cô ấy rón rén bên những người bạn khác đang mê mệt trong giấc ngủ, nhẹ nhàng như một con mèo leo xuống bậc thang, lại như một cánh bướm, như một áng mây bay xuống khỏi giường mà không gây tiếng động nào. Cô ấy mang giày, nhón góit đi về phía cửa, nhẹ nhàng mở cửa rồi lướt ra bên ngoài, đứng tần ngần trong bóng đêm và bầu trời đầy sao. Lý Chí Cao cũng mò mẫm trong bóng đêm, vụng về bước xuống thang, lảo đảo xiêu vẹo hướng về cánh cổng, cố làm ra vẻ như đi tiểu, đưa một bàn tay mò vào những chiếc cúc quần, không biết là để mở ra hay cài lại. Anh ta đẩy cổng, một luồng gió mát lạnh thổi vào trong khu ký túc xá đầy mùi xú uế. Tất cả lại chìm trong yên tĩnh. Tôi mở chăn ló đầu ra ngoài. Chiếc bóng đèn hai lăm oát tỏa ra một thứ ánh sáng vàng vọt bạc nhược chiếu trên những vật dụng loạn xì bát nháo trong phòng. Mặt đất kết thành một lớp băng mỏng với những đôi giày nằm lăn lóc đang bốc mùi nặng trịch, những tiếng thở nặng nhọc, những tiếng ngáy khò khè, những tiếng nghiến răng trèo trẹo... vang lên. Tôi biết mình không thể nào ngủ được nữa.

Trong cái đêm ấy, khi những tín hiệu gõ vào tường kêu lên cộc cộc, trong đầu tôi chợt nảy ra một ý nghĩ: Tôi là người được bí thư Quốc phái đến để giám sát Phương Bích Ngọc, giám sát cô ấy là nhiệm vụ mà chi bộ đảng của thôn giao cho tôi, tôi không việc gì mà phải nằm trán trọc trong chăn để mà tưởng tượng mông lung những gì hai người ấy làm trong đêm tối. Tôi hoàn toàn có đủ lý do để yên tâm mà đi theo họ giống như những trinh sát viên đang theo dõi những kẻ đang có mưu đồ phản động. Tôi không phải là đồ đê tiện, thậm chí tôi còn là một kẻ cao thượng!

Tôi bám theo Lý Chí Cao, mặc dù tôi chưa hề phát hiện ra tung tích của Phương Bích Ngọc. Anh ta đang lò dò đến

nhà xí, đứng ngay đầu tường đáy một bãi. Lẽ nào tôi đã nghĩ vớ vẩn? Lẽ nào thần kinh của tôi quá nhạy cảm? Đang do dự định quay vào thì tôi thấy Lý Chí Cao biến nhanh vào con đường tối tăm giữa nhà xí và nhà ăn. Tôi lo lắng nhảy vọt theo. Tôi là kẻ cao thượng, tôi không hề đê tiện. Con đường này dẫn đến một con đường nhỏ là kè hở giữa nhà ăn và tường rào bao quanh xưởng, có mấy cây bông gòn chỉ còn trơ cành, trên đường đầy lá khô và những sợi bông do gió cuốn từ khắp nơi tới. Ánh sáng từ chiếc đèn cao áp chiếu đến dây thì đã yếu đi rất nhiều. Tôi trông thấy Lý Chí Cao men theo bờ tường và đi đến những đống bông cao như những hòn núi bên cạnh xưởng đóng gói, loáng một cái là đã biến mất. Theo dõi và giám sát họ là nhiệm vụ vinh quang mà bí thư chi bộ đã giao cho tôi, tôi đang hành động một cách cao thượng! Tôi áp sát vào, chung quanh tôi là những kiện bông hình chữ nhật được xếp thành những dãy cao ngất ngưởng, giữa hai dãy là những lối đi hẹp tối tăm. Rời khỏi nơi này là đến chỗ người ta chất đầy những máy móc đã hỏng, vào mùa thu tôi đã thấy chúng han rỉ xám ngoét, những loài cỏ tạp đã mọc đầy và vươn lên cao hơn cả những chiếc máy, lúc này cỏ đã héo khô. Vượt qua chỗ này là sẽ gặp kho chứa lô thiêng của xưởng, hơn mười dãy bông cao khoảng hai mươi mét, rộng khoảng năm mươi mét và dài khoảng năm mươi mét rất chỉnh tề đứng bên cạnh nhau. Trong đêm tối, đường như chúng trở nên nguy nga đồ sộ hơn, trông như những con thú khổng lồ đang say sưa ngủ, như những chiếc thuyền vận tải to tướng trên bến cảng. Vượt qua mấy dãy bông, tôi trông thấy một chiếc bóng rất nhẹ nhàng lướt qua trước mắt tôi. Quả nhiên là Phương Bích Ngọc! Tim tôi thắt lại đau đớn. Tôi bỗng nhận ra rằng hai con người này đã làm tổn thương nghiêm trọng đến tình cảm của tôi, tôi là một thằng khờ bị

---

họ lừa dối, đùa cợt. Họ thì thào gì đó với nhau vài câu rồi cầm lấy tay nhau, rất cảnh giác nhìn chung quanh rồi nhắm thẳng về phía trước chạy thật nhanh đến dống bông loại một rất cao to nằm cạnh bức tường. Tôi bám theo mà trong lòng không gợn lên một chút xấu hổ nào.

Xưởng gia công bông chiếm diện tích cực lớn, nơi đây cách những phân xưởng chính ít nhất là nửa cây số. Những tiếng động cơ từ các phân xưởng vang đến đây chỉ còn là những tiếng vọng mơ hồ. Ánh đèn cao áp từ lâu đóng gói chiếu đến đây đã vô cùng yếu ớt nhưng cũng đủ làm nênh những chiếc bóng cho những dống bông. Giữa những dống bông là bóng tối, u ám và thẳn bí chẳng khác nào những khe núi.

Khi còn đang làm nhân viên cân đong, tôi biết dống bông này vô cùng trắng và mềm, nhưng tơ dài bình quân ba mốt phân. Trên tấm biển trắng cẩm ở đầu dống bông ghi rõ: Số 29. Loại 131. Số lượng: 28 vạn tấn.

Căn cứ theo lý mà nói thì phải ưu tiên gia công bông loại một trước, nhưng nghe đâu là dống bông này được giữ lại để gia công thành loại bông đặc biệt, dự định là sau khi gia công hoàn tất tất cả những dống bông khác mới gia công tới nó. Như vậy là dống bông này có thời gian lưu giữ lâu nhất.

Ngay gần sát dống bông số 29 là dống bông số 30 có một nửa cùng loại một với dống số 29, cũng là loại bông để gia công đặc biệt. Dống bông số 30 này không được che kín mà chỉ được đậy bằng hai tấm vải bạt.

Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao tay trong tay chạy xuyên qua lối đi giữa hai dống bông số 8 và số 9, vượt qua đường ngang rồi biến vào trong bóng tối giữa hai dống số 18

và 19, lại vượt tiếp con đường ngang nữa rồi lẩn trong bóng tối hạnh phúc âm u giữa hai đống bông số 29 và 30.

Tôi ẩn trong bóng tối ở đống bông số 18, chăm chú nhìn vào gương mặt bị ánh đèn thủy ngân chiếu cho xanh lét như lá của họ, một luồng khí lạnh tanh tanh dấy lên trong ký ức tôi. Họ đứng cách nhau khoảng một mét, mặt đối mặt. Đường như có một luồng lửa đom đóm xanh lè cháy trên mặt của Phương Bích Ngọc và từ từ bò khắp mặt cô ấy khiến tôi có thể trông thấy những sợi lông mi rất nhỏ, trông thấy đôi mắt và cả những nét tuyệt vọng trong đôi mắt ấy. Tôi cảm thấy đau đớn, vì cô ấy mà buồn, hình như trong trí óc tôi vừa thoáng thấy thi thể của Phương Bích Ngọc.

Hai người đứng đối diện nhau, hai chiếc bóng nhàn nhạt ngã chông lên nhau. Đột nhiên ánh đèn cao áp như chao đảo, run rẩy lay động và cùng đồng thời, họ lao vào nhau. Họ cùng lúc lao vào nhau, không thể nào phân biệt được ai trước ai sau. Nước mắt tôi trào ra, chảy xuống miệng tôi mằn mặn.

Họ ôm nhau, quay cuồng, điên loạn. Những tiếng kêu đau đớn, thống khổ vang lên từ Phương Bích Ngọc, xen lẫn là tiếng thở hổng hộc của Lý Chí Cao. Chẳng có một lời nói nào được thốt ra. Họ chao đảo, họ thở dốc. Tiếng môi hôn chùng chụt như một khúc nhạc chẳng có tiết tấu chương điệu nào cả vang lên từ bóng tối ái tình của đống bông số 29. Đó cũng là tiếng kêu đau đớn trong tim tôi. Cảnh ôm ấp, hôn hít quẫn quại này diễn ra dễ đến mười phút, sau đó, sức cùng lực kiệt họ rời khỏi nhau. Ánh đèn cao áp nhợt nhạt và run rẩy tiếp tục chiếu lên toàn thân họ. Từ đống bông phía đông nam, một giọng ca nam cất lên khàn khàn, thê lương. Nói là anh ta

---

dang hát, nhưng thực ra là anh ta đang kêu gào: Nhận được tiền lương rồi, đi ăn cơm thôi. Hai con người đang ngồi trước giường...

Tôi biết người hát ấy chính là người cùng khiêng sọt với chúng tôi. Không ngờ rằng tiếng hát của một thanh niên lại vang vọng đến như thế, không ngờ rằng trong đêm đông lạnh lẽo thê lương thế này, tiếng hát của một người đàn ông lại làm người ta xúc động tâm can đến như vậy, cho dù ca từ của bài hát là thế nào đi chăng nữa...

Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc hơi ngẩn người một tí rồi lại ôm chầm lấy nhau. Sau đó cả hai cùng ngồi dựa sát vào nhau trên tấm vải bạt của đống bông số 30, trên tấm vải bạt có một lớp sương mỏng lấp lánh đóng băng. Họ bắt đầu mở những nút dây thừng buộc lớp vải bố, từng nút một, tổng cộng là sáu nút, cầm một mép vải bố và cuối cùng lật tung lên. Trong lúc làm công việc này, động tác của họ cực nhanh, chuẩn xác và không hề hé răng nói nửa lời, trông họ giống như hai tên đạo tặc đang hành nghề. Hơn mươi vạn cân bông loại một hiện ra, trắng xanh lấp lánh và sáng rực dưới ánh đèn thủy ngân xanh lét. Tôi ngửi thấy mùi khô chát của bông và cảm giác được sự ấm áp xông lên của chúng. Tôi đang cố gắng lý giải ý đồ lật tấm vải bố lên của họ thì đã trông thấy cả hai đang trèo lên đỉnh đống bông, quỳ xuống đối diện với nhau rồi bắt đầu dùng hai tay đào bông đắp sang hai bên, phía trước, phía sau. Rất nhanh, một cái hố bông đã được hình thành, thân hình họ vươn lên thụp xuống, cánh tay họ co lại vươn ra, trông họ chẳng khác nào hai con cáo đang đào hang. Những ôm bông được vất lên loang loáng dưới ánh đèn thủy ngân xanh lét, từng ôm, từng ôm, cuối cùng cả hai đã chìm vào trong cái

huyệt mà họ tự đào, chỉ còn lại những nhúm bông tiếp tục được dắp lên là có thể chứng minh họ vẫn đang xây đắp cho cái huyệt mộ hạnh phúc của họ.

Cuối cùng thì những nhúm bông cũng không còn được vất lên nữa. Họ đứng dưới huyệt, chỉ còn vai trở lên là nhô lên khỏi bông, một khuôn mặt hướng về đông, một khuôn mặt hướng về tây, lại tiếp tục lùa bông xuống huyệt. Tôi đã nhận ra ý đồ của hai người: Họ muốn dùng bông lấp kín thân thể của mình.

Bây giờ, trên đống bông chỉ còn có hai chiếc đầu nhô lên, rất khít vào nhau, lúc thì hôn, lúc thì thầm điều gì đó. Sau này tôi nghĩ, nếu lúc ấy họ đội nốt chiếc mũ công tác lên đầu để che hai mái tóc đen, e rằng người ta có trèo lên trên đỉnh đống bông cũng không thể phát hiện ra họ. Tôi còn nghĩ là, có ai đó trông thấy giữa đỉnh đống bông có mọc lên hai chiếc đầu xanh lét như lửa lân tinh đang cháy, hai chiếc đầu này lại biết nói, biết hôn và biết nhìn, nhất định đó sẽ là một cảnh tượng kinh hoàng nhất mà người ấy gặp trong đời.

Tuy tôi đã tận mắt chứng kiến cả quá trình họ đào huyệt bông chôn mình như vậy, nhưng khi hai người chỉ còn là hai chiếc đầu lâu đang lúc lắc trên đống bông, một cảm giác ớn lạnh vẫn lan dần trong cơ thể tôi. Họ là người hay là ma? Từ nhỏ tôi đã sợ ma quỷ, sợ đến độ mỗi khi nhìn thấy một nấm mồ hoặc một cây tùng cổ thụ là gai ốc đã nổi khắp người, đầu tóc dựng đứng cả lên.

Đúng lúc ấy, tôi nghe thấy chiếc đầu lâu dần bà trên đống bông khóc nấc lên rồi một tiếng kêu phát ra:

- Anh Lý ơi...! Em... chết mất!

Chiếc đầu lâu ấy gục hẳn lên chiếc đầu lâu kia. Trong tiếng thở, tiếng hôn, bông dưới hai chiếc đầu lâu bắt đầu chuyển động, bông trắng được nhuộm xanh như những cơn sóng biển đậm vào bờ đá làm tung lên những bọt sóng trắng và xanh. Hai chiếc đầu lâu lúc ẩn lúc hiện trong làn bọt sóng, sau cùng thì toàn thân của họ cũng bắt đầu nổi lên lúc ẩn lúc hiện trong làn bọt sóng chẵng khác nào hai con cá giữa lòng đại dương. Những động tác của họ ban đầu thì chậm, sau đó nhanh dần, bên tai tôi chỉ còn những âm thanh rì rào của sóng biển... Khi Phương Bích Ngọc kêu lên tiếng kêu đau thương thì những làn sóng bắt đầu thoái trào, bọt sóng cũng không tung lên nữa. Toàn bộ thân thể họ bị lấp trong bông, chỉ còn nhô lên hai chiếc đầu nhưng cuối cùng chúng cũng chìm xuống dưới lòng biển bông mênh mông...

22. Mồng tám tháng chạp, cả xưởng nghỉ việc buỗi sáng, buổi chiều hội nghị. Bí thư chi bộ đọc một bài xã luận trên Nhân Dân nhật báo bàn về tình hình quốc tế và trong nước; một báo cáo tổng kết thành tích sản xuất của xưởng, biểu dương và phê bình một số công nhân. Tiếp theo sau là phát biểu của xưởng trưởng, nói tết sắp đến, mọi người cần phải cố gắng hơn nữa, phấn đấu hơn nữa để tạo ra nhiều kỷ lục lao động mới. Xưởng trưởng còn nói rằng, trước mắt chúng ta cần phải gia công thật nhiều bông để chi viện cho đất nước Anh em, họ là ngọn đèn xã hội chủ nghĩa duy nhất ở châu Âu, nếu để cho ngọn đèn này tắt, cả châu Âu sẽ chìm trong đêm tối dày đặc. Tuy mọi người vẫn hồi hộp chờ đợi của xưởng trưởng nhưng nhờ tài hùng biện, những điều ông ta nói rất sinh động và hấp dẫn nên mọi người nghe rất chăm chú. Xưởng trưởng còn nói rằng, bông do chúng ta làm ra rất quan trọng, cho nên không được làm bừa làm ẩu. Tại sao chúng ta phải ngừng sản xuất để mở hội nghị nào? Là để nâng cao nhận thức, củng cố tư tưởng của tất cả các đồng chí, bằng những nỗ lực cao nhất gia công xong số bông còn lại. Ông ta bảo, đó là nhiệm vụ chính trị quan trọng mà Đảng và nhà nước đã giao

---

cho xưởng chúng tôi, và để sản xuất ra một loại bông không còn một chút tạp chất nào, xưởng đã lắp đặt máy làm sạch bông. Xưởng trưởng nói tiếp:

- Các đồng chí! Hôm nay là ngày lễ truyền thống, ngày mồng tám tháng chạp. Để động viên phong trào sản xuất, tối nay xưởng quyết định trích kinh phí tổ chức một bữa cháo mồng tám tháng chạp chiêu đãi tất cả mọi người. Các đồng chí cứ thỏa sức ăn cháo, một xu cũng không thu, một phiếu ăn cũng không cần!

Mọi người đồng thanh hoan hô.

Kế toán nhà ăn cựt tay “Thái Sơn” nói:

- Để chuẩn bị cho bữa ăn cháo mồng tám tháng chạp này, nhà bếp đã chuẩn bị hai trăm cân gạo, năm mươi cân hạt kê, ba mươi cân đậu xanh, ba mươi cân đậu đỗ, ba mươi cân đậu vàng, ba mươi cân đậu Hòa Lan, ba mươi cân đậu lạc, tổng cộng gần ba trăm cân, đổ vào chảo lớn nấu dầu, cho vào mười thùng nước, đảm bảo cả xưởng đều no.

23

Trời chạng vạng tối, mùi cháo mồng tám tháng
chạp đã xông lên thơm ngát khắp xưởng. Chúng
tôi vây quanh chiếc chảo to tướng, tay cầm bát sành, thìa sắt gõ
lanh canh, sốt ruột chờ đợi một bửa cháo không phải mất tiền.
Gã bánh trai Giang Đại Diền mặc quần áo lao động, tay cầm
xéng đang quay đều nồi cháo mỗi lúc mỗi đặc lại. Nhiều người
thèm quá chịu không nổi nữa bảo Giang Đại Diền rằng không
cần phải khuấy nữa, đã vừa ăn rồi, khuấy nữa e là thủng đáy
chảo. Gã này bảo vội cái gì, vội quá ăn không nổi cháo nóng.
Đêm ấy không có tí gió nào, lại không quá lạnh, những tay
thợ điện mặc mấy bóng điện lớn để tăng thêm vẻ náo nhiệt,
đèn chiếu sáng trưng làm cho mặt đất như được phủ đầy tuyết
trắng xóa. Mùi thơm càng lúc càng nồng, khói trắng trong nồi
cháo bốc lên cuồn cuộn. Búa Sắt Tử đang ôm một chiếc chậu
rửa mặt, ánh mắt phát ra vẻ hung ác, trông chẳng khác nào
một kẻ đạo tặc đang chuẩn bị hành động. Lại khuấy thêm
một lát nữa, Giang Đại Diền mới báo cáo với bí thư và xưởng
trưởng là cháo đã chín, đã có thể ăn. Cả đám người kêu lên

---

nhốn nháo quái gở và đồng loạt xông lên. Bí thư nhắc nhở mọi người không nên vội vàng chen lấn, rất dễ bị té, té đú cho tất cả mọi người đều no, nhưng tất cả vẫn chen lấn xông lên. Tổ trưởng bảo vệ Tôn Hòa Đấu gào to:

- Còn chen lấn nữa là tôi bắn đó!

Chẳng ai quan tâm đến lời hứa. Ai cũng biết cướp cháo ăn là không hề phạm pháp, càng không phải là tội chết. Xưởng trưởng hét lớn:

- Để tôi cầm mõi! Từng người một đến nhận, vội cái gì, hãy tỏ ra có một chút phong độ lịch sự chứ!

Cũng chẳng ai nghe ông ta nói gì, chỉ lo cầm thia, vừa chen lấn vừa cười vừa chửi vừa kêu la, chẳng khác gì một đàn ong bâu quanh tổ. Suýt chút nữa thì xưởng trưởng đã bị đẩy rơi vào trong chảo. Có ai đó chửi Búa Sắt Tử: Đ. mẹ! Ông sao lại vục cả chậu rửa mặt vào chảo thế. Ông dùng nó để rửa dít, rửa chân, cáu bẩn đóng dày đến hai phân. Bẩn như thế mà vục vào chảo, ông còn cho người khác ăn không hả? Nhưng Búa Sắt Tử đã múc được nửa chậu cháo và đang chen ra ngoài vòng.

- Nước sôi đây! Tránh ra! Tôi có mắt nhưng chiếc chậu thì không có mắt, đổ xuống ai người ấy chịu!

- Gào cái con mẹ nhà ông! Búa Sắt Tử! Cháo đổ lên người tôi rồi đây này!

- Có kêu mẹ kêu cha cũng chẳng ăn thua gì đâu!

Búa Sắt Tử bê nửa chậu cháo đã chen lọt ra ngoài, vừa ngược đầu lên đã bắt gặp ánh mắt nhìn giận dữ của bí thư chi bộ. Búa Sắt Tử cúi đầu lúng túng. Bí thư nói:

- Lão Quách, ông cả đời chưa ăn cơm à? Công nhân chính thức mà ý thức giác ngộ kém đến thế sao, còn kém xa công nhân hợp đồng!

Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc không hề chen lấn, chỉ đứng cầm bát kiên trì chờ đợi ở bên ngoài. Búa Sắt Tử có vẻ khó xử, đứng ngẩn người. Những người đã lấy được cháo đang bắt đầu ăn, nóng bỏng miệng, thổi phù phù, kề miệng vào vành bát húp soàn soạt. Ai cũng sợ việc ăn quá chậm trong lúc này. Giang Đại Điện múc cho Phương Bích Ngọc nửa bát, nói múc ít thì ăn được nhanh bởi càng ít thì cháo càng mau nguội. Ăn cháo không mất tiền là một hoạt động kích thích được tất cả mọi người tham gia, những cô gái ngày thường cứ e e ấp ấp hôm nay cũng chẳng kể gì xấu hổ, cháo nóng bỏng vẫn húp xoành xoạch, ai cũng để miệng ở vành bát nhưng mắt đều nhìn vào cháo. Ăn! Ăn! Ăn thật nhanh! Ai ăn chậm người khác sẽ ăn hết. Cháo trong chảo vẫn còn đầy lăm, trong bếp lò những thanh củi lớn vẫn cháy phừng phừng, ánh lửa đỏ rực, mùi thơm nực mũi. Chúng tôi ăn một cách vội vàng và vô cùng hào hứng. Đến chín giờ đêm, chuyện ăn cháo đã sắp đến hồi kết thúc; cả đàn ông lẫn đàn bà bụng đều đã căng phồng lên, chẳng khác bụng nhện, chẳng khác trái bầu, đi lại khó khăn. Cháo trong bụng hình như sẵn sàng trào ngược lên cổ. Bụng căng đến nỗi đầu óc như muốn hôn mê, não cũng căng phồng lên. Xưởng trưởng rất vui, nói:

- Các đồng chí! Ăn no chưa? No thì tốt! Cố gắng làm việc nhé. Ai làm ca ngày thì về ngủ, ai làm ca đêm thì chuẩn bị vào ca. Đêm nay chúng ta sẽ lập nên những kỷ lục mới!

Sáng hôm sau người ta phát hiện có ai đó đã đặt một bát cháo bên mộ Hứa Liên Hoa.

24. Ăn xong bữa cháo mồng tám tháng chạp, tôi cảm thấy mí mắt mình nặng trịch trich bèn bò lên ổ định ngủ. Trong mơ mơ màng màng, tôi nghe thấy tiếng ám hiệu gỗ vào tường lại vang lên. Nhưng tôi nghĩ mình chẳng còn hơi sức đâu mà theo dõi họ nữa. Những đụn bông màu lam nhạt đang quay cuồng trong đầu tôi, trong những giấc mơ của tôi; hai chiếc đầu như hai quả dưa xanh của Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc lúc ẩn lúc hiện trong bông...

- Dậy! Dậy... đi! Thay... ca... rồi! - Phùng Cà Lăm lại dùng báng súng đập mạnh vào cửa gọi.

Tôi cố gắng mở đôi mắt cay xè, chà mạnh để ghèn trên mí mắt tróc ra, mặc quần áo. Mọi người ở giường trên giường giữa giường dưới đang tấp nập mặc quần áo, tiếng cót két của lán ngủ vang lên mệt mỏi.

- Anh Lý! Anh Lý! - Tôi gọi to, nhưng chiếc giường ở tầng trên chẳng có tiếng trả lời.

Tôi bò lên giường trên. Lý Chí Cao đang cuộn tròn trong chăn.

Lòng tôi dấy lên một cảm giác khó tả, bèn bỏ mặc anh ta, một mình đi về phía đống bông số 7. Tôi biết Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc đêm qua lại đến đống bông số 30 để tự đào huyệt bông chôn mình.

Hai người cũng khiêng sọt với chúng tôi là Vương Cường và Lưu Kim Quả đã đến. Lưu Kim Quả đang đứng dài bên dưới, Vương Cường đang leo lên đỉnh để đạp bông xuống.

- Anh Lý sao lại không đến?

Từ trên cao Vương Cường hỏi vọng xuống. Tôi không trả lời, anh ta vừa đạp bông vừa nói:

- Anh ta không đến là mất vui rồi.

Chiếc máy 135 lại gầm lên. Theo tiếng gầm rú của nó, mười mấy chiếc máy trong phân xưởng cũng kêu cà kêu kẹt vận hành. Vương Cường và Lưu Kim Quả khiêng sọt bông lên vai, xiêu xiêu vẹo vẹo chạy về phía phân xưởng, vừa chạy vừa hát. Tôi và Lý Chí Cao đã phát minh ra cái gọi là "Phương pháp vừa làm vừa ca hát" đến giờ vẫn tiếp tục được duy trì trong tổ khiêng sọt.

Nửa tiếng sau, Lý Chí Cao vẫn chưa đến.

Chủ nhiệm Quách Mặt Rõ đã đến, vừa trông thấy tôi đã chửi:

- Mã Thành Công! Đồ chó chết! Bọn mày định bãi công à?

Tôi không trả lời, lão ta hỏi:

- Đồ chó chết Lý Chí Cao đâu rồi?

Tôi nói không biết.

Quách Mặt Rõ nổi điên, hoa chén múa tay chửi:

- Đồ chó chết này đi đâu rồi? Chó chết Phương Bích Ngọc cũng chẳng thấy, buộc lão đây phải làm việc thay cho cô ta đến nửa ngày trời.

Mặt trăng mồng tám ảm đạm treo xế về phía tây nam
đang chiếu chút ánh sáng vàng vọt thê lương.

Quách Mặt Rõ gào to:

- Vương Cường, Lưu Kim Quả! Hai đứa khiêng mấy sọt
đổ ở phía bắc trước!

Vương Cường lầu bàu gì đó trong miệng, Lưu Kim Quả
cao giọng hỏi:

- Dựa vào cái gì mà ông bảo chúng tôi làm thay cho Lý
Chí Cao?

- Không có bông thì máy sẽ chạy không - Quách Mặt
Rõ nói - Khiêng đi! Sẽ trừ lương của hai đứa nó để bù cho
hai đứa chúng mày. Khiêng đi! Mã Thành Công! Mày lập
tức đi tìm hai con chó chết Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc
về đây!

- Tôi đi chỗ nào tìm họ? - Tôi cao giọng hỏi.

Chẳng quan tâm gì đến lý lẽ, Quách Mặt Rõ nói:

- Tao không cần biết mày tìm chúng nó ở đâu, tao chỉ
cần mày kéo được chúng nó quay về đây.

Đang lúc tôi và lão đấu khẩu, Lý Chí Cao chạy từ phía
sau đống bông ra, vừa chạy vừa gào:

- Đến đây! Đến đây!

Quách Mật Rõ chửi:

- Tao đánh rắm vào cái mặt mè mày, Lý Chí Cao! Mày đi ngủ với con gái thì mặc mày, nhưng đừng có mà làm lỡ công việc của tao!

- Tôi... tôi... - Lý Chí Cao lắp bắp.

Quách Mật Rõ nói:

- Đừng có mà lải nhải nữa, mau đi khiêng bông, chờ đến sáng tao sẽ thanh toán với cái thằng khốn kiếp mày!

Lý Chí Cao nói với tôi:

- Xin lỗi người anh em, tôi đến muộn.

Anh ta bò bằng cả bốn chân lên đỉnh đống bông, bò đến lưng chừng thì trượt tay và rơi xuống, móng đít rơi bịch xuống đất, ngượng ngùng chửi đổng:

- Mẹ kiếp!

Chửi xong thì lại ngồi dậy tiếp tục bò lên, lần này thì cũng lên được tới đỉnh.

Kể từ khi anh ta xuất hiện, tôi không hề hé răng nói nửa lời, bức bối nhét bông vào sọt, nhấc một đầu đòn khiêng lên vai, tôi cảm thấy khó chịu vô cùng. Bình thường thì mỗi lần nhấc đòn khiêng lên vai, miệng tôi tự động há ra để cho những câu hát ngọt ngào tuôn ra bất tận, nhưng đêm nay thì chúng tôi chẳng còn hứng thú gì để mà ca hát. Tình cảnh đêm nay là: Đòn khiêng đặt lên vai, miệng há ra thở dốc, bước chân lảo đảo, hai chân mềm oặt. Bình thường chúng tôi chạy những bước ngắn, phối hợp với nhau rất nhịp nhàng, hai người biến thành một. Nhưng đêm nay thì hai chúng

tôi đưa kéo đưa đẩy, đưa lệch về tây đưa ngã dangle đông. Khi vào trong xưởng, quẳng sọt cái oạch, trong bụng chẳng nhóm nổi một chút vui mừng. Vứt đòn khiêng xuống đất, vừa định lật nghiêng sọt để đổ bông ra đã nghe Quách Mặt Rõ chửi:

- Mẹ kiếp chúng mày!

Phía sau các công nhân nữ trống hoác, chúng tôi đã gây tổn thất lớn cho công việc sản xuất.

Phương Bích Ngọc đã đứng vào vị trí của mình. Đêm nay tôi không muốn nhìn mặt cô ấy.

Quách Mặt Rõ chạy sau đuôi sọt của chúng tôi, đuổi sau mông chúng tôi mà chửi nhưng cũng không thể nào khiến chúng tôi đẩy cao tốc độ chuyển bông lên được. Đêm nay chúng tôi không hát được câu nào. Chúng tôi làm không kịp thở, nhưng càng khiêng chúng tôi càng chán ngán. Dưới sự ép buộc của Quách Mặt Rõ, Vương Cường và Lưu Kim Quả khiêng giúp chúng tôi ném sọt, chừng đó cũng đủ để giải quyết nguy cấp trước mắt. Những ảo giác của quá khứ vốn biến mất từ lâu đêm nay lại cuồn cuộn hiện về: Máy mươi chiếc máy tách hạt như những con quái vật đang ngoác mồm như muốn nuốt lấy chúng tôi, thịt và xương chúng tôi tách rời dưới những hàm răng gớm ghiếc.

Đòn khiêng lại được nhắc lên vai, lại xiêu vẹo, chán nản lê về phía trước, bỗng nhiên nghe một tiếng bịch nặng nề, đồng thời lưng tôi kêu lên một tiếng “rắc”. Ngoảnh nhìn lại, Lý Chí Cao đang mềm oặt nằm trên đất, gương mặt đầy những giọt mồ hôi trong suối.

Anh ta lắp bắp trông thật đáng thương:

- Người anh em, tôi chẳng còn một chút sức lực nào cả!

Tiếng còi vang lên lanh lảnh từ trong phân xưởng, nữ công nhân túa ra ngoài để đến nhà ăn ăn cháo. Lý Chí Cao nặng nề ngã oạch trên lớp bông mềm mại, mắt nhắm nghiền, ngay cả tiếng thở hinh như cũng không có, gương mặt đầy mồ hôi lạnh, trông anh ta giống một xác chết đã cứng ngắt. Tôi cũng cảm thấy mệt mỏi vô cùng, sống lưng bị vặn lúc này bây giờ mới nổi cơn đau âm ỉ. Tôi vùi đầu vào đống bông, nhắm mắt lại. Một màu xanh hiện ra, cảnh những nhúm bông bay lên như những đợt sóng màu xanh choáng ngợp trong trí não tôi.

Tôi cảm thấy những dòng mồ hôi màu lam ẩn tàng trong bông trắng cùng với sương và băng tuyết màu lam từ trên trời rơi xuống đang thâm nhập dần vào cơ thể tôi, đang phá hoại sức khỏe tôi. Tôi nhận ra một cách rõ ràng rằng, mình cần phải gượng dậy, phải vận động, phải làm một cái gì đó và có lẽ tốt nhất là vào nhà ăn húp một bát cháo gạo nóng rồi đi đến chỗ vòi nước ấm chảy từ trong chiếc máy dầu ra rửa mặt để có thể cắn môi trừng mắt tiếp tục qua nốt sáu tiếng đồng hồ còn lại sau nửa đêm, sau đó là chui vào ổ của mình ngủ vùi cho đến hoàng hôn. Nhưng thân xác tôi không thể động đậy được nữa rồi, tất cả những gì tôi nghĩ chỉ ngưng tụ tại cái khoảng không bé xíu trong não mà thôi, giống hệt như chút không khí ngưng tụ trong một khối nham thạch. Tôi biết, đến một lúc nào đó, chút khí ấy vỡ ra và tôi sẽ chìm vào giấc ngủ vĩnh viễn. Tôi nghe thấy mũi và cổ họng mình đang phát ra những tiếng khò khè, và cứ thế xác tôi đã chìm vào trong giấc ngủ nặng nề.

Tiếng còi lại lanh lảnh vang lên, động cơ máy dầu lại gầm rú. Những âm thanh ấy vừa như thực, lại vừa như ảo,

rất xa, rất xa, rất xa..., rất nhỏ, rất nhỏ, rất nhỏ... Quách Mặt Rõ đang ra sức đá vào thân xác tôi, tất nhiên cũng không thể không đá vào Lý Chí Cao. Một chút ánh sáng của lý trí còn sót lại trong đầu tôi đã dần dần lớn lên xua đuổi sự nặng nề, xua đuổi bóng đêm tối tối, xua đuổi cái lạnh cắt da. Tôi mở mắt, những chùm bông màu xanh lam đang lấp ló phát ra những ánh sáng xanh dưới bầu trời đầy sao lạnh.

Cuối cùng thì tôi cũng bò dậy, Lý Chí Cao cũng bò dậy được rồi.

Tiếng chửi hung hăng của Quách Mặt Rõ làm kinh động đến bầy chim sẻ ngủ đêm trên những tán cây gần đó. Chúng xào xạc vỗ cánh bay lên như những viên đá đen bay thẳng lên bầu trời tối đen như mực bên ngoài xuống gia công.

Quách Mặt Rõ theo dõi từng động tác của chúng tôi, thậm chí lão ta còn giúp chúng tôi chất bông vào sọt. Cú chỉ này khiến tôi cảm động, thấy sống mũi mình cay cay.

Đòn khiêng vừa nhắc lên vai, sống lưng tôi đau buốt. Vai tôi lệch qua một bên, chiếc đòn trượt xuống, chiếc sọt vừa rời khỏi mặt đất nặng nề rơi xuống. Như một khối thịt, Lý Chí Cao gục xuống phía sau chiếc sọt.

- Con mẹ nhà mày! - Quách Mặt Rõ chửi. - Đây là hai kẻ làm việc đêm qua ư? Đêm qua vẫn còn như một đôi rồng đôi phượng, đêm nay bỗng trở thành gỗ mục, thành trứng thối thế này sao? Ngủ với đàn bà để biến thành đôi giày rách thế này ư? Mẹ kiếp! Chúng mày có làm hay không đây?

Lý Chí Cao khóc. Mùa lam của bông hắt lên làm sáng rực những giọt nước mắt trên mặt anh ta. Anh ta lấp bấp:

- Quách chủ nhiệm..., hai chúng tôi... quá mệt rồi...

- Tao không quản chuyện chúng mày thế nào, cho dù chúng mày dùng đầu để ủi, chúng mày cũng phải ủi bông vào trong phân xưởng!

Nói xong, Quách Mặt Rõ hùng hùng hổ hổ chạy vào phân xưởng.

- Mã Thành Công! - Lý Chí Cao nói - Bạn tốt của tôi. Chuyện giữa tôi và cô ấy có thể che mắt được mọi người nhưng không thể che mắt được cậu. Tôi biết cậu thích cô ấy, tôi và cô ấy yêu nhau, tâm trang cậu không vui vẻ tí nào. Tình cảm giữa tôi và cậu như chân với tay, không nên vì một người con gái mà làm cho sứt mẻ đi, trong thiên hạ con gái nhiều như cát trong sa mạc, chờ mấy năm nữa cậu lớn lên, anh đây đảm bảo sẽ tìm cho cậu một cô gái hơn Phương Bích Ngọc gấp năm mươi lần để cậu cưới làm vợ!

Những lời của anh ta khiến tôi cảm thấy ấm áp hẳn lên, những oán hận chất chứa trong lòng ngay lập tức biến mất. Tôi nói:

- Anh Lý, chỉ có anh mới xứng đáng với Phương Bích Ngọc, em không hề xứng đáng.

- Đừng nói những lời xuẩn ngốc như vậy. Chúng ta có chết đi cũng đem vở kịch này diễn nốt. Nhưng đã chọc đến

Quách Mặt Rõ, tôi và Phương Bích Ngọc chắc là thê thảm rồi

- Anh ta có vẻ xấu hổ nói tiếp - Cậu bỏ quá cho, tôi và cô ấy làm chuyện này có hơi quá một chút, chân run tay mỏi...

Anh ta đem những chuyện thầm kín giữa hai người nói hết với tôi, nhưng những chuyện ấy lại không làm tôi ghen tức và dối kỵ, ngược lại lại làm tôi khoan khoái vô cùng. Tôi nói:

- Anh Lý, dồn bông vào sọt để em làm, anh chỉ cần
khiêng thôi!

- Chúng ta cùng làm! - Anh ta nói.

Tôi thu thắt lưng vào thêm hai nấc, nhổ nước bọt vào lòng bàn tay, vươn dài đôi tay lao về phía đống bông đang ngưng tụ trùng trùng điệp điệp những con mắt xanh lam. Bông như loài hải miên, như cao su, như rắn cuộn tròn, như những con sứa nổi pháp phù trong lòng đại dương... Khi ôm lấy chúng, toàn thân tôi nổi da gà, trước mắt chỉ còn lại một màu xanh lục, một chất vừa ngọt vừa tanh xông lên trong mồm. Nhưng tôi vẫn nghiến răng ôm lấy chúng và trong một thoáng, tôi cảm thấy như mình đang ôm Phương Bích Ngọc trong lòng...

Khiêng sọt bông chạy về phía phân xưởng, tôi có cảm giác như mình đang khiêng cả một sọ rắn lục trên lưng. Bọn chúng đang kêu lên rin rít, đang quấn lấy nhau khiến sống lưng tôi lạnh toát và để tránh bọn chúng chỉ còn một cách là phải chạy thật nhanh.

Cảm giác chán ghét và sợ hãi đối với bông khiến năng suất lao động của chúng tôi nâng lên đáng kể. Để tránh chúng, tôi phải dùng những động tác thật mạnh, thật nhanh, thật chuẩn để ôm chúng và quẳng vào sọt. Khi đạp lên chúng ở trong phân xưởng, tôi có cảm giác chúng đang quẩy đạp. Cảm giác này buộc tôi phải co giò chạy thật nhanh với những bước chạy thật dài để bàn chân tôi được nhanh chóng đạp trên nền đất cứng. Để tránh, tất nhiên phải tiếp xúc, tất nhiên phải ôm lấy chúng. Đêm ấy đúng là một đêm đầy màu lam âm u, là đêm đấu tranh có tính sống chết giữa tôi và những sọt bông đáng sợ. Đó là cuộc đấu tranh giữa sự thúc ép và truy đuổi, với sự phản kích và tiếp cận. Tôi không còn

---

cảm giác mệt mỏi, cũng chẳng còn cảm giác đau đớn, chỉ thấy lạnh lẽo và chán ngán.

Bốn giờ sáng, cái vật xanh lam và kêu lên rỉ rít ấy đã chất chồng như núi trước và sau nữ công nhân. Chỉ còn một con đường tiến vào trong xưởng men theo tường, sọt bông cuối cùng không cách nào đưa vào trong được. Chúng tôi khiêng một thứ nặng trịch và dính dâm dấp, nhờn nhὸn; chôn chúng tôi dập lên một thứ dính dâm dấp, nhờn nhὸn; chôn chúng tôi ngập sâu trong một thứ dính dâm dấp, nhờn nhὸn, cuối cùng cũng leo lên đến đỉnh, đổ ra; cũng là một thứ dính dâm dấp, nhờn nhὸn.

Tôi đưa mắt nhìn những cô gái đang bị ngập trong cái thứ dính dâm dấp, nhờn nhὸn ấy. Trong cái màu lam âm u, mū của họ cũng màu lam nhợt nhạt u tối, khẩu trang cũng màu lam nhợt nhạt u tối. Không nhìn thấy những biểu hiện gì trên mặt họ, chỉ có thể quan sát đôi mắt màu vàng thắn bí, vành tai đỏ ửng một cách quái dị và những ngón tay như những cánh hoa cúc tươi đang di động qua qua lại lại liên tục... Tôi bỗng nhiên nhận ra rằng, những cô gái này đã dung hòa làm một với bông trắng, đầu của họ chính là đầu của bông; thân thể và tứ chi của họ chính là hải miên, là cao su, là rắn, là súsa pháp phù trong lòng đại dương...

Lúc ấy, sau lưng tôi vang lên tiếng kêu vui mừng như được thưởng lớn của Quách Mật Rõ:

- Hai thằng trứng thối này, muốn chôn tao chết ngạt trong bông sao?

25. Vốn lưu tâm từ rất sớm, cuối cùng Tôn Hòa
Đấu và Búa Sắt Tử cũng đã chộp được Lý Chí
Cao và Phương Bích Ngọc. Bắt trộm giữ tang vật, bắt gian dâm
giữ cả đôi, Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao chỉ mặc đồ lót
đang đứng run rẩy trong văn phòng xưởng. Tôn Hòa Đấu ôm
khẩu súng cà tàng lúc thì chĩa vào Phương Bích Ngọc, lúc thì
chĩa vào Lý Chí Cao, nhưng nói chung là chĩa vào Phương Bích
Ngọc nhiều hơn. Đôi mắt chuột của gã dán chặt vào thân hình
Phương Bích Ngọc, gào lên đắc thắng:

- Để coi các người còn chạy được không! Chồn cáo
có giảo hoạt đến mấy cũng không thoát khỏi thợ săn cừ
khôi!

Búa Sắt Tử gào đến khản giọng:

- Bí thư, xưởng trưởng đâu rồi? Mau đến mà xem những
nhân vật mà các ông bồi dưỡng thành diễn hình này!

Rồi gã chạy đến ký túc xá nam lẩn nữ, tiếp tục gào:

- Ra đây! Ra mà xem đùi xem mông, chỉ xem, không phải
mất tiền!

Lúc ấy khoảng hơn mươi giờ đêm, tôi đang nằm trong ổ nửa tỉnh nửa ngủ, Lý và Phương gõ tường hẹn nhau tôi biết tất, cho nên khi Búa Sắt Tử vừa gào lên là tôi biết cả hai đã gặp chuyện chẳng lành. Cả khu ký túc xá như muôn nổ tung, ai ai cũng muốn xem chuyện vui, chuyện ly kỳ hiếm thấy nên cuồng cuồng xỏ quần lê giày chạy ra ngoài đứng vây quanh cửa văn phòng. Kiểu bình luận, nhận xét nào cũng có. Tôn Hồng Hoa chửi Phương Bích Ngọc là đồ giè rách, chửi Lý Chí Cao là đồ lưu manh. Lý Chí Cao đứng cúi đầu, Phương Bích Ngọc thì từ từ ngẩng đầu lên. Búa Sắt Tử ôm quần áo của Lý và Phương, dương dương tự đắc khoe khoang thành tích trước mọi người:

- Tôi đã từng nhận ra đôi nam nữ này mắt liếc mày đưa một cách bất chính từ rất sớm. Tôi và Tôn Hòa Đấu theo dõi chúng lâu lắm rồi nhưng chúng luôn nhanh như chạch, chỉ loáng một cái đã tuyệt vô tung tích. Đôi nam nữ này đã đào một cái địa đạo để “chiến đấu” với nhau, địa đạo bí mật này ở trên đỉnh của đồng bông số 30, chính giữa đỉnh, ấm áp lắm. Đúng là kẻ biết tìm nơi hạnh phúc!

Đúng lúc ấy, xưởng trưởng và bí thư đang uống rượu trong nhà ăn vội vã chạy ra, vì chạy quá nhanh nên cả hai đều thở hồng hộc. Trông thấy cảnh tượng trong văn phòng, cả hai đều đứng ngỡ ngàng. Búa Sắt Tử vất mớ quần áo đang ôm trong tay xuống đất, nói một cách độc ác:

- Hai vị lãnh đạo hãy xem đi!

Xưởng trưởng đập mạnh tay xuống bàn, hé:

- Làm loạn rồi!

Không biết là ông ta bảo Tôn Hòa Đấu và Búa Sắt Tử làm loạn hay là Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao làm loạn.

Bí thư chi bộ nói với những người đang bu kín ngoài cửa:

- Xem cái gì? Xem cái gì? Có gì đáng xem đâu? Về đi!
Về đi!

Nói xong, bí thư bước ra đóng cửa, bảo:

- Mặc quần áo vào đi!

Chúng tôi bu vào bậu cửa sổ để xem. Lý Chí Cao lóng ngóng, vội vã mặc quần áo, Phương Bích Ngọc mặc rất từ tốn, không chậm cũng không nhanh, mặc xong lại nhìn mọi người cười.

- Cô còn cười được à? Các người làm chuyện này cảm thấy có tội với bố mẹ các người không?

- Tôi chẳng có gì để ân hận cả! - Phương Bích Ngọc nói.

Mạch Điện đứng ngoài cửa sổ hé lén:

- Nghe chưa? Đúng là không cần cái mặt trên đầu nữa!

Bí thư mở cửa, rất tức giận quát to:

- Về! Về hết đi!

Quay về ký túc xá, lòng tôi vô cùng chua xót, vô cùng uất ức, tự nhiên lại cảm thấy nhen nhém một mối thù rất khó gọi tên với Mạch Điện. Lợi dụng bóng tối, tôi vớ một nửa viên gạch nhắm eo lưng cô ta ném mạnh.

Mạch Điện rú lên một tiếng thê thảm rồi bật khóc, nhưng chẳng ai quan tâm đến cô ta.

26.

Đêm ấy, Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc đã không đi làm, vị trí của Phương Bích Ngọc đã có một cô gái khác đứng thay, chiếc sọt của tôi và Lý Chí Cao đã do hai công nhân khác khiêng. Tôi bị điều động đến đứng máy làm sạch bông. Công việc này vô cùng nặng nhọc, lại rất bẩn, dùng chĩa ba hất bông vào trong máy. Nói là máy nhưng thực ra chỉ là một cái thùng sắt, bên trong lắp một chiếc ống lăn to tướng với những chiếc răng sắt to như ngón tay và dài như chiếc đũa được chạy bằng một động cơ điện công suất rất lớn. Tôi có một chút sợ hãi với nó, e rằng nếu chỉ cần lơ là một chút là sẽ bị cuốn vào và khi được nhả ra chỉ là một đống bầy nhầy.

Xúc, ôm, vắt những mớ bông màu xanh lam đầy ma lực này, tôi chạnh nhớ Lý Chí Cao và Phương Bích Ngọc, một nỗi nhớ cực kỳ phức tạp, bởi xuất phát từ đáy lòng, tôi đã thầm yêu cô ấy. Hình ảnh hai chiếc đầu của họ ẩn hiện mờ tỏ giữa những đợt sóng bông cứ hiển hiện trước mắt tôi. Tôi căm hận đồ chó chết Búa Sắt Tử vô cùng.

Liệu xuống có đuổi việc Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao?

27 • Xưởng không đuổi Phương Bích Ngọc, cũng chẳng đuổi Lý Chí Cao, chỉ điều chuyển công tác của họ. Lý Chí Cao bị điều sang phân xưởng sửa chữa máy móc để tay quai nẹn búa, Phương Bích Ngọc được điều xuống nhà ăn làm công việc gánh nước và đốt lò. Mọi người đều nói, cả hai nhân họa mà hưởng phúc, bởi hai công việc này nhẹ nhàng hơn so với công việc trước đây nhiều, lại khỏi phải làm ca đêm.

Lại nghe nói bí thư chi bộ gọi Tôn Hòa Đầu và Búa Sắt Tử lên chửi cho một trận, ghép cho họ cái tội danh là không nắm vững chính sách.

Búa Sắt Tử hấp háy đôi mắt chửi:

- Mẹ kiếp! Lãnh đạo xưởng bảo vệ dung túng cho đồ giẻ rách lưu manh! Đây là thiên hạ của ai thế nhỉ?

28. Chuẩn bị ăn trưa, bí thư chi bộ thôn họ Quốc dẫn theo mấy tay dân binh khỏe mạnh lăm lăm gậy và dây thừng trong tay tiến vào xưởng. Bí thư Quốc đứng bên ngoài nhà ăn, hai tay chống nạnh, nộ khí xung thiên hét lớn:

- Mau vào trong lôi ả làm chuyện chồn cáo đó ra đây!

Mặt Quốc Trung Lương đỏ rần, lắp bắp:

- Bố..., bỏ qua đi...

- Đồ bất lực! Mày thì được cái tích sự gì? - Bí thư Quốc chửi con trai rồi ra lệnh cho bọn dân binh. - Chúng mày đi đi!

Mấy tay dân binh nhìn nhau, nét mặt biểu lộ sự bối rối. Bí thư Quốc nổi giận hét:

- Nhìn cái gì? Di mau, có chuyện gì tao gánh!

Phần lớn công nhân ngẩn hận chẳng nói chẳng rằng gì, chỉ đứng yên nhìn cảnh náo nhiệt trước mắt, nhóm của Mạch Điện lại reo hò cổ vũ. Tôi thu người thật nhỏ lại ẩn trong đám đông, chẳng dám xuất đầu lộ diện.

Mấy tay dân binh cầm gậy định đi vào nhà ăn.

Gã bảnh trai Giang Đại Diền ưỡn ngực đứng ngay trước cửa, quát lớn:

- Các người định làm gì? Ở đây còn có phép tắc nào không hả?

- Mày là thằng nào? Tao tìm con dâu của tao, mày có cần được không? - Bí thư Quốc xông lên, xăng giọng đầy ngang ngược rồi quay sang phía mấy tay dân binh ra lệnh. - Đi vào trong bắt nó ra đây!

Giang Đại Diền hai tay cầm hai con dao giơ lên, đứng choán lấy cửa, hé:

- Để tao xem chúng mày có đứa nào dám bước qua cánh cửa này?

- Trước tiên là đập thằng oắt con này một trận cho tao! - Bí thư Quốc ra lệnh.

Mấy tay dân binh giơ gậy xông lên.

Bí thư chi bộ xưởng đã xuất hiện, quát lớn:

- Giữa thanh thiên bạch nhật, định làm trò thổi phì ở đây sao?

- Ông đang đánh rắn đấy à? - Bí thư Quốc nói.

- Té ra là ông! - Bí thư chi bộ xưởng nói - Đây là xí nghiệp nhà nước, không phải là một mảnh ba đất nhà ông. Hãy tìm một chiếc bao chứa bông gói cái uy phong của ông lại cho rồi!

- Xí nghiệp nhà nước cái quái gì, chỉ là một ổ điếm thôi!

- Bí thư Quốc nói.

- Cút! Ông mà còn làm loạn nữa, tôi gọi điện lên huyện ngay lập tức! - Bí thư xưởng nói.

- Ông đã làm tôi sợ khiến lưỡi tôi đỏ mồ hôi rồi đấy! Bí thư Quốc quát - Trước tiên là bắt thằng già thôi tha này lại cho tao!

Tôn Hòa Đấu dẫn theo mấy tay bảo vệ ôm súng nhào đến, đứng nghiêm, kéo cơ bấm súng, hé:

- Thằng nào dám động đến một sợi lông của bí thư, tao bắn nát óc thằng ấy ra!

Phương Bích Ngọc bước ra từ phía sau lưng Giang Đại Diền, nói:

- Một mình tôi làm chuyện này, một mình tôi chịu! Đi thôi!

Có ai đó nói to:

- Phương Bích Ngọc giỏi võ nghệ, đánh cho bốn thằng ấy chổng vó lên đi!

- Cô làm đẹp lắm! - Bí thư Quốc lạnh lùng nói.

- Đã làm rồi! - Phương Bích Ngọc trả lời cũng lạnh lùng chẳng kém.

- Phương Bích Ngọc! - Quốc Trung Lương kêu lên - Em cùng về với tôi đi, chúng ta sẽ kết hôn sống cùng nhau!

- Anh đã muộn quá rồi, - Phương Bích Ngọc nói. - Tôi đã ngủ với người ta!

Quốc Trung Lương òa lên khóc nức nở, vừa khóc vừa vung nắm đấm lên đấm vào đầu mình.

- Đồ vô tích sự! - Bí thư Quốc quát lớn - Đánh chết nó đi, đánh chết nó tao sẽ tìm cho mày một con vợ khác!

- Bố! Con... không thể...

- Mày không phải là giống của tao, - Bí thư Quốc nói. - Nếu biết sớm mày vô tích sự thế này, khi mới đẻ ra tao đã vứt vào hố phân cho mày chết luôn.

Phương Bích Ngọc tiến đến gần Quốc Trung Lương, nói:

- Quốc Trung Lương! Anh hãy đánh tôi đi!

Quốc Trung Lương ôm đầu ngồi bệt xuống đất khóc như một đứa trẻ. Bí thư Quốc giật một chiếc gậy từ tay một dân binh đánh thẳng vào lưng Phương Bích Ngọc. Cô ấy chẳng kêu lấy một tiếng, lảo đảo rồi ngã soài ra đất.

Bí thư Quốc vứt gậy rồi hồn hển bỏ đi.

Quốc Trung Lương cũng bị mấy tay dân binh lôi đi.

Rất nhiều người bình phẩm rằng, gã thanh niên cao lớn ấy đúng là một kẻ bất lực.

Giang Đại Diền đỡ Phương Bích Ngọc dậy, kêu lên.

- Lý Chí Cao! Lý Chí Cao chạy đi đâu rồi?

29.

Tôi chạy đi tìm Lý Chí Cao.

Anh ta đang ngồi ôm đầu khóc trong một lùm lau lách cạnh dống bông số 18, Tôn Hồng Hoa đứng sát bên cạnh đang dùng những câu nói hết sức dịu dàng để khuyên nhủ anh ta. Trong tay cô ta là một chiếc khăn tay, đôi mắt đỏ hoe, hình như cô ta cũng vừa khóc xong.

- Lý Chí Cao! Tại sao anh lại trốn? - Tôi hét lớn. - Phương Bích Ngọc bị bố chồng đánh chết rồi!

Tôn Hồng Hoa trừng mắt nhìn tôi, nói:

- Mày bắng nhắng cái gì thế? Không thấy anh ấy đang khóc à?

- Khóc cái con mẹ các người! - Tôi chửi - Khóc cái gì chứ, bị đánh đâu mà khóc?

- Lòng anh ấy còn đau hơn cả bị đánh ấy chứ - Tôn Hồng Hoa vừa nói vừa cầm khăn tay lau nước mắt cho Lý Chí Cao. Anh ta hất tay Tôn Hồng Hoa ra, sụt sịt hỏi tôi. - Người anh em, Phương Bích Ngọc ra sao rồi?

- Anh vẫn còn quan tâm đến cô ấy ư? Bị nhà họ Quốc đánh gãy lưng rồi!

Lý Chí Cao đứng bật dậy, sắc mặt trắng bệch, đôi mắt ngây ngây chẳng khác người bị bệnh thần kinh. Đứng ngây hồi lâu, nước mắt bắt đầu túa ra chảy tràn xuống má. Anh ta đưa tay tát mạnh vào mặt mình, vừa đánh vừa gào lên:

- Tôi là đồ khốn kiếp! Tôi là đồ khốn kiếp!

Tôn Hồng Hoa ôm lấy vai anh ta, khóc nức nở khuyên nhủ:

- Đừng đánh nữa, đừng tự sỉ vả mình nữa!

Anh ta đẩy Tôn Hồng Hoa ra, gào to:

- Đừng ngăn cản tôi! Đừng ngăn cản tôi! Tôi là hảo hán, hảo hán đã làm thì tự chịu trách nhiệm. Tôi phải đi tìm Quốc Trung Lương báo thù cho Phương Bích Ngọc!

Tôn Hồng Hoa nhào đến ôm vai anh ta, nước mắt nước mũi lòng thòng kêu lên:

- Không được đâu! Anh không được đi... Bọn họ đông lắm, lại có dây thừng, có gậy... Anh chỉ là một thư sinh, làm sao chống chọi được với họ...

Mái tóc Lý Chí Cao rối bời, xõa xuống che cả trán, giãy giụa như điên cuồng nhưng không hiểu vì sao lại không thể thoát được vòng tay của Tôn Hồng Hoa, lại bị cô ta kéo dần về phía cái giếng. Vừa chứng kiến được một chuyện vui, bây giờ lại thấy một chuyện vui mới, những công nhân ngắn hạn đổ dồn về phía cái giếng.

Hình như Lý Chí Cao được tiếp thêm dũng khí, không chỉ đá chân múa tay mà còn há miệng ra cắn vào tay Tôn Hồng Hoa. Cô ta kêu lên:

- Anh cắn đi! Đồ hung dữ! Cứ cắn đi! Có cắn chết, tôi cũng chẳng buông anh ra đâu...

Giang Đại Diền dùng sống dao lạnh ngắt gỗ lên đầu Tôn Hồng Hoa, chép giēu:

- Tiểu thư! Thả tay ra, để cho anh ta đi. Anh ta nên đi!

Tôn Hồng Hoa bị sống dao lạnh ngắt làm cho rụt cổ lại, hai cánh tay tự nhiên lỏng ra. Lý Chí Cao đứng yên thon mặt, trông chẳng khác nào một chú gà vừa thất bại sau một trận quyết đấu, nói:

- Lý Chí Cao này quả thực không xứng với cô ấy. Phương Bích Ngọc! Tôi chết đi rồi, em nên lấy ai thì cứ lấy người ấy nhé!

Nói xong thì chạy đến bên giếng, hét to như đang tuyên thệ:

- Bố ơi! Mẹ ơi! Từ nay con không còn thấy mặt bố mẹ được nữa rồi!

Giang Đại Diền chụp lấy tay Lý Chí Cao, nói:

- Thằng ranh này, mày đừng coi thường tao thế. Mày có nhảy xuống thì chúng tao cũng vớt mày lên, mày thì chẳng việc gì nhưng chúng tao lại có việc để làm, lại phải vét giếng. Muốn chết thì quá dễ, nào nhảy lầu, nào cho điện giật, lấy dao cắt cổ, nhưng đừng bao giờ nhảy giếng. Toàn xưởng mấy trăm người vẫn cần đến nước của cái giếng này!

Tôn Hồng Hoa ra vẻ chân thành và vô tư ôm lấy Lý Chí Cao, nói:

- Anh nhảy xuống giếng em sẽ nhảy theo, dù gì thì em cũng là người của anh rồi!

Câu bôc lộ cuối cùng này của Tôn Hồng Hoa khiến đầu óc tôi trở nên mụ mị, chẳng hiểu gì cả.

30. Lý Chí Cao và Tôn Hồng Hoa đồng thời được điều động đi đơn vị khác. Lý Chí Cao đến tổ thông tin tuyên truyền của công xã, Tôn Hồng Hoa được điều về Hội Liên hiệp phụ nữ công xã.

Ngày ấy, Phương Bích Ngọc trốn trong ổ trên tầng ba của mình khóc sướt mướt, lại còn đấm liên tục vào tường.

Tôi đem chăn chiếu chuyển lên chỗ ngủ mà Lý Chí Cao đã bỏ lại, nơi đây vốn là chỗ của tôi. Nhìn lên những dấu vết trên tường mà Lý Chí Cao để lại, nghe tiếng Phương Bích Ngọc khóc tẩm tức, nước mắt tôi trào ra chảy xuống miệng mặn chát.

Tôi gõ vào tường, giọng tôi sao mà khô chát:

- Phương Bích Ngọc! Chị đừng khóc nữa, đừng khóc nữa...

Từ phía dưới, chú tôi đang gọi, gọi đúng tên cúng cơm của tôi. Tôi quệt nước mắt và bò từ tầng ba xuống. Vừa bò xuống đất chưa kịp đứng vững, trước mặt các công nhân ngắn hạn, tôi đã nhận của chú một bạt tai trời giáng.

-
- Tại sao chú lại đánh tôi? - Tôi gào lên giận dữ.
  - Mày làm liên lạc chuyên truyền tin tức cho Phương Bích Ngọc và Lý Chí Cao nên bí thư Quốc đã sửa đổi thành phần gia đình từ trung nông thành trung nông lớp trên rồi!
  - Chú tôi giận dữ nói.

Ngay cả một câu tôi cũng không thể hé miệng được, lại tiếp tục nhận một cú bạt tai nữa của chú. Mắt tôi hoa lên, trong mờ mờ ảo ảo, tôi thấy chú tôi men theo tường rời khỏi phòng như một con chuột.

31. Phương Bích Ngọc khóc hết một ngày. Ngày hôm sau mọi người đã trông thấy cô ấy lò dò ra giếng mực nước. Chộp cơ hội này, tôi nói với cô ấy:

- Phương Bích Ngọc à, nghĩ cho thoáng một chút. Loại người như Lý Chí Cao trước sau gì cũng gặp họa mà thôi.

Mồng tám tháng chạp di qua, tết đã cận kề. Trong xuôi dã loan tin ngày hai chín tháng chạp bắt đầu nghỉ tết, còn có kẻ bắn tin rằng, nhân dịp này xuống cũng sẽ cho thôi việc một số công nhân ngắn hạn. Tôi nghĩ mình và Phương Bích Ngọc chắc chắn sẽ nằm trong danh sách những kẻ cuốn gói ra về. Tôi về thì về, chẳng làm sao cả nhưng nếu Phương Bích Ngọc về thì những ngày sau đó cô ấy sẽ sống ra sao? Tôi mang tâm trạng nặng trĩu đến gặp Phương Bích Ngọc, cô ấy nói:

- Đừng có mà rầu rĩ như vậy, chỉ cần muốn sống tự khắc sẽ có cách để mà sống thôi!

32

Đêm hai mốt tháng chạp, mây đen đầy trời.
Những cơn gió tây bắc se lạnh vừa ngừng thì tuyết
bắt đầu rơi nhẹ. Khi ăn cơm tối, tôi gặp Phương Bích Ngọc tại
một góc nhà ăn. Cô ấy thì thầm vào tai tôi:

- Ăn cơm xong hãy đến đống bông số 30 chờ tôi, tôi có
chuyện muốn nói với cậu.

Trước mắt tôi, một màu xanh lam lấp lóá.

Tôi cố gắng tìm ra mấy trăm lý do để chứng minh rằng
tôi buộc lòng phải đến đống bông số 30 để chờ Phương Bích
Ngọc. Trong lòng có chút khiếp sợ, tôi men theo những lối đi u
ám để đến với con đường tình ái của họ, ngẩn đầu nhìn ngắm
những đóa hoa tuyết biến thành màu xanh lam dưới ánh đèn
cao áp đang bay liệng trên không. Mùi vị của ái tình phảng
phất thoảng trước mũi và chui vào cuống họng tôi.

Trước mắt tôi, tấm vải bạt đã được phủ lại, che lấp cả
đống bông. Sào huyệt tình yêu của họ đã bị Tôn Hòa Đấu và
Búa Sắt Tử xóa sổ rồi ư? Đúng lúc ấy, một góc của tấm vải bạt

---

lật lên và bên dưới, một chiếc đầu hiện ra, đầu được bọc kín trong bông màu xanh, trên chiếc đầu ấy có hai con mắt màu vàng, vành tai màu hồng, đôi môi màu đỏ nhạt. Chiếc đầu ấy là của Phương Bích Ngọc! Cô ấy đã làm tôi kinh sợ.

- Mau đến đây đi! - Có vẻ gấp gáp, cô ấy giục tôi.

Tôi nhìn bốn phía, do dự ngại ngùng.

- Nếu cậu sợ thì cứ quay về đi! - Phương Bích Ngọc nói.

- Không, không, không! Tôi chẳng sợ gì cả. - Tôi vội vã nói rồi nhấm khoảng không bên cạnh thân thể cô ấy, như một con chó, tôi nhảy tót vào.

Phương Bích Ngọc thả tấm vải bạt xuống. Màu xanh lục lấp loáng biến mất, trước mắt tôi chỉ là một màu đen kịt. Cô ấy vượt qua người tôi, nói như gió thoảng:

- Hãy bò theo tôi!

Vừa nói, cô ấy dùng một bàn tay lạnh căm nấm lấy tay tôi.

Tôi vốn nghĩ là tấm vải bạt sẽ đè lên thân thể chúng tôi lúc bò, nhưng đến lúc này tôi mới phát hiện là nó vẫn treo ở trên cao. Thì ra cô ấy đã móc bông bỏ về hai bên để tạo thành một giao thông hào trong đống bông.

Tôi bò lên theo cô ấy. Tất cả chỉ là một màu đen, không thấy gì cả, chỉ căn cứ vào mũi trên thân thể cô ấy ngay trước mũi mà bò theo. Con đường này chạy thẳng lên giữa đống bông, tôi ước lượng phải dài đến bảy tám mét. Trong bóng tối, tôi nghe tiếng cô ấy:

- Đến nơi rồi!

Tôi mò mẫm và nhận ra đây là một cái hố rộng khoảng hai mét vuông, chỉ cần đưa tay lên là đúng ngay tẩm bạt ở phía trên đầu.

- Ngồi xuống đi! Phương Bích Ngọc bảo.

Tôi lùi rìu nghe lời, tim tôi đột nhiên đập mạnh dữ dội.

Có hai luồng ánh sáng xanh lớn khoảng cây bút máy chiếu thẳng vào trong hố. Tôi biết đó là luồng ánh sáng từ hai lỗ thủng trên tẩm bạt. Đây là nơi cung cấp chút ánh sáng, cũng là lỗ thông hơi cho chiếc hố này.

Mắt tôi dần dần cũng làm quen với bóng tối. Chung quanh tôi, bóng đang phóng ra những chút ánh sáng màu trắng nhè nhẹ, tôi nhận ra gương mặt mơ mơ hồ hồ của Phương Bích Ngọc. Tôi nghe thấy tiếng thở của cô ấy, tôi ngửi thấy một thứ mùi hỗn hợp từ thân thể cô ấy, thứ mùi có một chút chua chua, một chút mặn mặn và một chút thơm tho. Khi bắt đầu hiểu chuyện đời chuyện người, tôi đã mê đắm con người chỉ ngồi cách tôi ba mươi phân kia, chỉ cần vươn tay là có thể ve vuốt được, nhưng tôi không dám dụng vào. Tôi cảm thấy lạnh, răng đánh vào nhau lập cập phát ra thành tiếng nghe rất rõ ràng. Cô ấy không nói gì, cô ấy đang nghĩ gì? Tôi lắp bắp:

- Chị... Bích Ngọc... Chị gọi tôi đến đây làm gì...

Cô ấy thở dài, giọng rất rõ và trong:

- Ngay tại chỗ này, tôi đã làm chuyện ấy với anh ta chín lần!

Tiếng nói của cô ấy đúng phải bức tường bông, ngay lập tức bị chúng hấp thu. Trong chín lần hoan lạc của họ, bông

---

đã hấp thu bao nhiêu âm thanh, bao nhiêu mùi vị, bao nhiêu nước mắt?

- Tại chỗ này, tôi dùng bông... Rốt cuộc thì tôi đã dùng bông để lau máu...

Bông đã tiếp nhận những giọt máu trinh nguyên của cô ấy!

Những bí mật của dàn bà bắt đầu hé mở trong tôi.

Tôi đã mười tám tuổi!

Đột nhiên Phương Bích Ngọc khóc nấc lên nghẹn ngào. Tôi đưa tay tìm bàn tay cô ấy, chỉ tìm được một bàn tay, tôi nắm chặt lấy, nói:

- Chị Bích Ngọc, đừng quá đau khổ như thế. Lý Chí Cao là thằng táng tận lương tâm, cứ chờ mà xem, con của hắn và á mặt tròn Tôn Hồng Hoa sẽ không có mông đít!

Phương Bích Ngọc nắm một nhúm bông nhét vào miệng. Cái loài quái vật vừa lạnh vừa nhờn vừa dai ấy đang ở trong miệng cô ấy, đang thô lỗ hấp thu những giọt nước miếng của cô ấy. Cô ấy khóc, loài quái vật ấy lại tỏa cái mùi vừa khô vừa tanh trong miệng cô ấy. Tôi cảm thấy miệng mình cũng vừa khô vừa tanh.

Phương Bích Ngọc nấc lên mấy tiếng cực to khiến tim tôi đau nhói. Cô ấy vặn vẹo thân thể khiến tôi nổi giận. Tôi dùng những câu chửi tục tếu nhất, ác độc nhất để chửi Lý Chí Cao. Phương Bích Ngọc nhả bông ra, nói:

- Tôi van cậu, cậu đừng chửi anh ta!

- Chị còn nhớ anh ta? Chị quên anh ta không nổi sao?

- Đúng là không thể quên!

Hai luồng ánh sáng màu lục làm cho sào huyệt của ái tình trở nên sáng nhờ nhở. Tôi nghe trên đầu mình, tấm vải bạt vang lên những tiếng lộp bộp nho nhỏ. Đó là âm thanh của tuyết rơi trên tấm vải bạt, cũng là âm thanh của chính tấm vải bạt.

- Cậu đã thích tôi từ rất lâu rồi, đúng không? - Cô ấy hạ giọng hỏi.

- Đúng thế! - Tôi thành thật nói. - Từ khi biết chuyện nam nữ, tôi đã mê chị, điên cuồng vì chị, nhớ chị... Tôi... yêu chị... Phương Bích Ngọc!

- Tiếc thay, tôi đã trở thành miếng giẻ rách mất rồi.

- Tôi không hiềm về chuyện đó đâu!

- Trước sau gì rồi cậu cũng sẽ chê tôi thôi. Đàn ông cùng một giuộc với nhau cả thôi.

- Tôi không giống Lý Chí Cao!

- Bây giờ hoàn toàn không giống nhau!

- Sau này cũng sẽ không giống nhau.

Phương Bích Ngọc cười buồn:

- Cậu đã muốn có tôi đã bao nhiêu năm nay, thật không dễ dàng gì. Đêm nay tôi sẽ để cho cậu thỏa ước nguyện nhé!

Toàn thân tôi run lên dữ dội.

- Cậu sợ à?

- Tôi... tôi... không sợ....

- Cậu không sợ Quốc Trung Lương?

- Không... không sợ!

- Kỳ thực thì cậu không cần phải sợ. Chuyện đêm nay chỉ cần cậu không tự mình nói ra, chỉ có quỷ thần mới biết thôi.

- Tôi không nói.

- Nhưng nếu có nói cũng chẳng hề gì, - Vừa nói, Phương Bích Ngọc vừa cởi cúc áo. - Cậu cũng cởi ra đi!

Cô ấy ôm lấy đầu tôi, hôn vào môi tôi. Tôi cảm thấy một luồng khí lạnh vô cùng kích thích chảy khắp toàn thân, đầu tiên là len vào trong xương tủy rồi sau đó xông thẳng lên trên đầu.

Màu xanh lam trùm lên thân thể cô ấy.

Tiếng nói của Phương Bích Ngọc yếu ớt, chẳng khác nào một đốm lửa lúc cháy lúc tắt:

- Sao cậu chưa cởi quần áo ra đi?

Đôi mắt màu vàng đang nhìn đắm đắm vào tôi, hàm răng màu xanh lam như những mảnh thủy tinh lấp lánh, môi như một cành lan Tử La. Phương Bích Ngọc đang quỳ, khuôn ngực mà tôi đã từng thấp thoáng thấy khi cùng cô ấy bơm thuốc trừ sâu vào buổi sáng năm nào đang ưỡn thẳng trước mặt tôi. Cô ấy dùng những ngón tay mềm mại cởi áo cho tôi và cởi tất cả những gì có trên thân thể tôi.

Cô ấy ôm tôi vào lòng. Toàn thân tôi như cứng đơ, lại cảm thấy mình như vừa trải qua một ngày lao động vô cùng nặng nhọc và mệt mỏi, trong đầu chỉ còn lại một chút minh

mẫn. Tôi cảm thấy mình đang ngập trong một hố băng, chung quanh toàn là bông màu lam, mềm mại và hấp thu tất cả. Trước tiên là cô ấy dung hòa làm một với loài quái dị ấy, tiếp theo là tôi và cô ấy dung hòa làm một, dung hòa làm một với cô ấy cũng chính là dung hòa làm một với bông...

Áp bàn tay vào miệng không cho tôi nói, Phương Bích Ngọc than lên đầy bi thương:

- Mã Thành Công, cậu vẫn còn quá trẻ, xin lỗi cậu...

33. Phùng Cà Lăm gọi chúng tôi dậy để chuẩn bị thay ca. Bước ra khỏi cổng, tôi gấp ngay Phương Bích Ngọc. Cô ấy đang mặc đồ công tác, đeo khẩu trang kín mặt chỉ chừa lại đôi mắt. Phương Bích Ngọc bảo:

- Cậu Mã, về ngủ tiếp đi, để chị làm thay cho cậu ca này.
- Không cần đâu. Chị đã làm cả ngày, mệt lắm rồi.
- Tôi nói.

- Sáng mai, cậu thay chị về nhà một chuyến nhé, - Phương Bích Ngọc nói. - Sắp đến tết rồi, mua một ít đồ gửi về cho bố mẹ cậu.

- Chuyện này cũng không cần đâu!

Cô ấy xô nhẹ tôi, nói:

- Cậu còn khách sáo với chị sao?

Tôi còn muốn tranh cãi nhưng cô ấy đã đi về phía phản xuồng.

Nửa đêm, trong mơ mơ màng màng nghe có tiếng huyên náo, tôi bò dậy, có ai đó đang gào lên thất thanh:

- Có chuyện rồi! Có chuyện rồi! Phương Bích Ngọc đã bị máy nghiên nát rồi!

Dầu tôi như bị nện một búa thật nặng.

Máu huyết bê bết bên cạnh chiếc máy làm sạch bong. Một đám đông vây quanh một thân thể trần truồng, toàn thân đầy những lỗ sâu hun hút, chiếc đầu trọc lóc như một quả dưa hấu. Không ai nói được câu gì, đứng lặng yên run rẩy chẳng khác gì những chiếc lá trong cơn cuồng phong. Từ nơi xa xăm, tiếng gà vang lên văng vẳng. Trời sắp sáng rồi.

34.

Dêm ba mươi tết, đang trực ở cổng, Tôn Hòa
Đấu trông thấy một bóng trăng bồng bềnh bay
đến. Anh ta nghiêm giọng quát:

- Ai đó? Đứng lại! Nếu không tôi bắn!

Chiếc bóng trăng cười nhẹ và vẫn tiếp tục bay đến. Tôn Hòa Đấu cảm thấy có một luồng không khí lạnh bao vây lấy anh ta. Tay chân anh ta cứng đờ, không thể mở miệng nói được câu gì. Dưới ánh sáng của bóng đèn cao áp trăng xanh, anh ta nhận ra người đang bay đến toàn thân được phủ bằng bóng trăng, máu chảy ròng ròng trên mặt. Không ai khác, chính là Phương Bích Ngọc! Hai chân Tôn Hòa Đấu khụy xuống, ngã ngồi trên đất, cứt rái đầy quần.

Cũng trong đêm ấy, Búa Sắt Tử uống đến độ say mềm mỏ cửa ra ngoài đi tiểu, bỗng nhiên cảm thấy có một bàn tay rất lạnh chộp lấy cổ hắn. Lưỡi hắn cứng đờ, lắp bắp:

- Đừng, đừng đùa nữa!

Ngay lúc ấy, dằng sau lưng Hắn có tiếng cười rất thê lương. Hắn quay đầu lại, bắt gặp ngay gương mặt đầy máu của Phương Bích Ngọc.

Sau khi những chuyện này xảy ra, những người trực tết trong xưởng gia công bông đều nhớ lại rằng, hình như ai cũng nghe được tiếng khóc rất thương tâm của một cô gái trong phân xưởng làm sạch bông.

Phần vĩ thanh

Hình như tôi đang ở một điểm cao nào đó rơi xuống một biển bông mênh mông. Quanh tôi, vô số bông trắng trông như những hoa tuyết tinh khiết đang từ từ bay lên rồi lại nhẹ nhàng rơi xuống. Bay lên và rơi xuống đều không gây ra tiếng động nào. Vô số cánh bông giống như một trời tuyết trắng nhẹ nhàng rơi xuống, lấp dần thân thể tôi. Ban đầu, tôi còn nhìn thấy mặt trời qua những kẽ hở của bông, trông thấy những con nhạn bay về phương nam, cuối cùng chỉ còn lại một màu trắng toát. Tôi khóc cho lễ tang của chính mình, hai dòng nước mắt lâ châ rơi xuống hai bên má. Một người tinh tú敏锐 để trông thấy lễ tang của chính mình là một điều hết sức hạnh phúc, đặc biệt là lúc anh nhìn thấy những người thân yêu khóc lóc vì cái chết của anh. Phương Bích Ngọc đang khóc tôi, trên mi cô ấy có những giọt nước mắt sáng như châu ngọc. Cô ấy đang khoác một bộ áo may bằng vải sa rất mỏng, nhẹ nhàng như muốn bay lên cõi tiên,

---

thân hình dong dỏng và thanh mảnh, mông lung như khói trong vòm liễu. Trong tay cô ấy đầy bông trắng, ngắt từng chùm từng cánh, cô ấy rải xuống mắt tôi. Mã Thành Công! Hãy yên nghỉ! Tôi khóc trong bông trắng... Mưa rồi! Mưa rồi! Có ai đó đang gào to bên tôi, tôi vật vã rời khỏi cơn mơ trong bông, cảm thấy có một chất lỏng nóng hổi hổi, khai nồng từng giọt từng giọt rơi xuống mặt mình. Nhường mắt nhìn lên, mới hay là qua những chấn song của chiếc giường phía trên, nước đang thấm xuống. Té ra người nằm ở tầng trên đang té đầm. Bốn năm người vương tai họa đồng loạt chui ầm lên, người ở giường trên vẫn im lìm, hình như là đã chết. Chờ cho đến sáng mới biết người té đầm ấy chính là Dương Quý làm ở phân xưởng đóng gói, một gã đại hán cực kỳ khỏe mạnh. Nghe người cùng thôn với gã nói rằng, Dương Quý cao lớn là vậy nhưng cưới một cô gái có chiều cao không đầy một mét làm vợ, nếu không dành phải cô đơn cả đời. Tôi đã biết qua chuyện Dương Quý nổi khùng, rất đáng sợ. Nguyên nhân là tay Lý Kết Thực trong xưởng đóng gói đem chuyện vợ Dương Quý thấp lùn ra làm chuyện cười, lúc ấy đôi mắt của Dương Quý đỏ sọc lên, hai tay bóp cổ Lý Kết Thực, nếu không có mọi người đồng loạt nhảy vào cứu, e rằng Lý Kết Thực đã chết trong tay của gã.

Phùng Cà Lăm trực bảo vệ ca đêm, đến nửa đêm bụng đói không chịu nổi bèn vắt súng lên lưng lần mò đến nhà ăn với ý định kiếm chút gì đó cho vào bụng. Cửa nhà ăn khóa im im không thể vào được, muốn cạy khóa nhưng không dám, đành thở dài rồi lảo đảo đi thẳng, đột nhiên nhớ lại bên ngoài nhà ăn có một chiếc lều, trong lều có một chiếc nồi thật to chuyên luộc khoai cho công nhân ngắn hạn. Có thể tìm ra một củ khoai lót dạ rồi! Phùng Cà Lăm bèn

cúi người chui vào trong lều, ngửi thấy mùi thơm của khoai mới nhận ra lửa vẫn chưa tắt hẳn. Đột nhiên bên trong có những tiếng động nhỏ vang lên, Phùng Cà Lăm dựng tóc gáy lẩn mò lấy đèn pin. Một luồng ánh sáng lóe lên bao trùm xuống đám cỏ nhỏ trước bếp, ở đó có hai người không hề mặc quần áo. Định thần nhìn kỹ, thì ra là Triệu Hổ và Triệu Nhất Bình. Phùng Cà Lăm nói một cách thành thực:

- Các người đừng sợ, tiếp tục làm việc đi. Tôi cho phép hai người đứng dậy, đứng dậy mà làm!

Hai người vội vàng mặc quần áo, mặc xong Triệu Nhất Bình cúi người chạy biến vào bóng đêm. Triệu Hổ và Phùng Cà Lăm đối mặt nhau. Phùng Cà Lăm nói:

- Tao đói rồi, chẳng có thời gian để đau với mày!

- Ở chỗ tôi có bánh khô, anh chờ một tí - Triệu Hổ nói và chạy đi. Chỉ một lát sau đem đến cho Phùng Cà Lăm một cân bánh khô.

- Sau đó, đêm nào tôi cũng đến căn lều ấy để kiểm bánh khô ăn, nhưng bọn họ chẳng bao giờ đến đó nữa - Phùng Cà Lăm cười nói.

Tiếng còi tàu kêu vang. Đoàn tàu đang băng qua một chiếc cầu sắt.

Tay công nhân ngắn hạn Trương Hồng Khuê ở xưởng đóng gói phụ trách công việc nén bông. Công việc của anh ta là bỏ bông vào chiếc thùng gỗ bên ngoài bọc thép cao hai mét rưỡi, rộng tám mươi phân, dài bảy thước rưỡi rồi đứng lên giัm cho nén chặt xuống rồi đẩy đến chiếc máy đóng kiện có tấm thép nâng lên hạ xuống để ép. Trước khi thay ca, Trương Hồng Khuê đang nén được nửa thùng bông, cơn mệt mỏi ập

---

đến, chỉ vừa ngồi xuống là chìm luôn vào giấc ngủ mê mệt. Người làm ca sau nghĩ rằng thùng bông đã được nén đầy bèn đẩy thẳng đến chỗ máy đóng gói, khởi động máy, lạch cách nhắc lên cao và ép xuống, ép xuống... Từ những kẽ hở của chiếc thùng, máu tươi rịn ra, mọi người mới nhận ra có chuyện chẳng lành. Mở thùng ra xem, Trương Hồng Khuê đã trở thành một chiếc bánh thịt!

Thi hài của Phương Bích Ngọc được dùng vải trắt quấn nhiều lớp và an táng bên cạnh mộ Hứa Liên Hoa. Sau khi cô ấy chết, bí thư chi bộ đến tìm tôi tra hỏi tình hình, tôi thành thực khai báo tất cả. Có người cho rằng Phương Bích Ngọc muốn tự sát, bởi cô ấy có nhiều lý do để làm chuyện ấy: việc xấu bị bóc trần, bị bố chồng đánh, Lý Chí Cao phản bội... Mọi người đều chửi Lý Chí Cao là đồ chẳng ra gì, ngay cả con cái của những cán bộ như Mạch Điện, Nhữm Lồng vốn rất ghét Phương Bích Ngọc cũng hết lời chửi bới anh ta.

Xưởng phái tôi về thôn để báo tin về cái chết của Phương Bích Ngọc.

Bí thư Quốc nói Phương Bích Ngọc sống chết chẳng liên quan gì tới lão ta.

Bố của Phương Bích Ngọc nghe tin con gái chết, treo cổ lên xà nhà tự vẫn.

Hậu sự của Phương Bích Ngọc xưởng phải đứng ra lo liệu.

Tiếng khóc vang trời trong ký túc xá nữ.

Tôn Hòa Đầu, Búa Sắt Tử trở nên lặng lẽ. Mọi người đều bảo hai gã đã bức tử Phương Bích Ngọc.

Sau khi gặp ma, thần kinh Tôn Hòa Đầu trở nên thất thường nên đã được đưa vào bệnh viện tâm thần. Búa Sắt Tử gặp một cơn bạo bệnh suýt vong mạng. Sau khi ra viện, họ không quay trở lại xuống gia công bông làm việc nữa.

Lý Chí Cao đến bên bia mộ Phương Bích Ngọc khóc ngất, đầu tóc rối bời, hốc mắt sâu hoắm, xem bộ dạng đau đớn thực sự. Có người bảo anh ta đang đóng kịch, thực giả khó phân.

Tôi không ngờ cái chết của Phương Bích Ngọc lại được nhiều người đồng tình thương xót đến như thế. Cô ấy vừa chết, nữ công nhân liền tổ chức bái công, lãnh đạo xuống đền phái trả lương và cho nghỉ trước thời hạn. Sau khi nhận được lương, không hẹn mà tất cả nữ công nhân kéo nhau đến cửa hàng, mua mỗi người một bông hoa vải đem đến rải kín trên phần mộ của Phương Bích Ngọc và Hứa Liên Hoa.

Ngày hai bốn tháng chạp, hơn hai trăm nữ công nhân mang toàn bộ vật dụng lặng lẽ rời khỏi cổng lớn của xưởng gia công. Tâm trạng khi ra đi của họ hoàn toàn đổi lập với tâm trạng hồ hởi khi mới nhập xưởng. Sau khi họ ra đi, xưởng trầm lặng hẳn đi, đâu đâu cũng thấy mùi tử khí. Những đống bông chưa kịp gia công vẫn đứng sừng sững yên lặng như những phần mộ khổng lồ.

Sau tết, hầu hết nữ công nhân đều từ chối quay lại làm việc. Chuyện Phương Bích Ngọc hiện hồn dọa những người gây oán với cô truyền đi rất xa. Những đống bông chưa kịp gia công đành phải bốc lên xe chở đi đâu đó.

Bất kỳ chỗ nào trong xưởng gia công bông cũng đều có ma lớn vờn. Hầu hết công nhân chính thức đều có nguyện

---

vọng được điều động đi nơi khác. Xưởng trưởng ra lệnh cho thợ điện giăng bóng đèn khắp nơi, lưới điện quốc gia bị mất là ngay lập tức máy phát điện của xưởng nổ giòn. Xem ra xưởng trưởng cũng có dấu hiệu sợ hãi.

Trên con tàu đang lao đi vun vút, Phùng Cà Lăm nói với tôi:

- Mã Thành Công à, Phương Bích Ngọc đúng là một kỳ nữ hữu dung hữu mưu. Cô ấy đã làm cho tất cả mọi người trở nên hồ đồ. Trong cái đêm hai mươi hai tháng chạp ấy, một mình cô ấy đã bí mật đào mồ Hứa Liên Hoa ôm xác về giấu trong đống bông. Đêm hai mươi ba tháng chạp, cô ấy thay cậu đến đứng máy làm sạch bông. Lúc ấy, cô ấy đã mang thi thể Hứa Liên Hoa đến đặt cạnh máy. Khi làm việc, cô ấy không hé răng lấy nửa lời, có lẽ không ai chú ý đến chuyện cô ta thay cậu làm ca ấy. Đến khi ăn khuya vào mười hai giờ đêm, cô ấy tắt ngọn đèn bên cạnh máy, thừa lúc không có người, cô ấy dùng chiếc xe chuyển bông đặt thi thể Hứa Liên Hoa lên và dùng bông phủ kín đầy đến cạnh máy làm sạch bông và giấu ở đó. Cậu biết rồi đó, những công nhân vận chuyển bông trước khi nghỉ tay để ăn khuya thường chuyển bông về chất đầy bên cạnh máy làm sạch bông nhằm có chút thời gian để thong thả húp cháo, khi máy trong phân xưởng hoạt động trở lại, họ vẫn còn khoảng một tiếng để nghỉ ngơi trước khi chuyển bông. Trong khoảng thời gian ấy, chìm ngập trong đống bông chỉ có mỗi mình Phương Bích Ngọc. Cô ấy đã chuẩn bị hoàn tất đâu vào đấy và ngồi bên cạnh máy chờ đợi. Khi máy làm sạch bông cùng với máy nổ ầm ầm chuyển động, cô ấy đứng dậy, trước tiên là bỏ một ít bông vào máy, sau đó lôi cái thi thể đã cứng của Hứa Liên Hoa ra, lột sạch quần áo, cuộn thành một gói cho vào bao đặt bên cạnh. Dựa

vào đôi cánh tay mạnh mẽ vì đã rèn luyện võ nghệ, cô ấy ném thi thể của Hứa Liên Hoa vào miệng chiếc máy. Chiếc máy nghiến lên ken két quái dị và nhả thi thể Hứa Liên Hoa ra, lúc này cô ấy mới đem lọn tóc cắt lúc chiều tối cùng với những thứ mà mọi người đã quen thuộc như quần áo ngoài, quần áo lót, giày, quần áo lao động, khẩu trang... ném vào máy. Sau đó, cô ấy đem mực đỏ đã chuẩn bị sẵn đổ vào máy, vào thi thể của Hứa Liên Hoa. Tất cả đã hoàn bị, cô ấy cầm quần áo, giày đã lột từ thi thể Hứa Liên Hoa rời khỏi hiện trường, ẩn thân ở nơi cô ấy và Lý Chí Cao đã từng gặp nhau ở đống bông số 30. Ở đó đã có sẵn thức ăn, có nước. Cô ấy ở đó đến đêm ba mươi, chờ cho đến khi tiếng pháo tổng cựu nghinh tân ở các thôn làng chung quanh rộ lên, cô ấy mới rời khỏi chỗ nấp, sau khi giả làm ma dọa Tôn Hòa Đấu và Búa Sắt Tử ngất xỉu còn chạy vào những phân xưởng trống rỗng khóc lên mấy tiếng, cuối cùng thì chạy ra khỏi phân xưởng, dùng tuyệt kỹ võ thuật vượt qua tường, cao chạy xa bay.

- Đây là những điều anh tận mắt chứng kiến chứ?
Tôi hỏi.

- Lúc ấy tôi đang ăn tết ở nhà, làm sao chứng kiến tận mắt được chứ? Tôi chỉ đoán thôi. - Phùng Cà Lăm trả lời.

- Hóa ra cũng chỉ là đoán mò, - Tôi nói.

Màu lam âm u, màu lục lạnh lẽo lập tức lóe sáng trong trí óc tôi. Cái thi thể thon dài với những lỗ thủng to bằng nắm đấm lấp lánh ánh lân tinh như xác một con cá mập trên bờ biển được bao bọc bởi bông như những đợt sóng, như những con rắn đang kêu lên rin rít hiện ra, bao vây lấy tôi... Trong sống mũi bỗng trào lên một mùi xác chết, tôi vội vàng đưa tay chộp lấy cuống họng mình.

- Cậu không phát hiện điều gì kỳ lạ trên thi thể ấy chứ?

Tôi lắc đầu.

- Khi học nghề đầu bếp ở Singapore, tôi đã gặp một quý phu nhân giống Phương Bích Ngọc như hai giọt nước - Phùng Cà Lăm nói.

Tôi giật mình kinh sợ:

- Trên thế giới này, đàn bà giống nhau nhiều lắm.

- Tôi dám đánh cược với cậu, hai phần môt trong xưởng gia công bông, chỉ có một cái là có xác. Nếu không tin, cậu cứ đào lên mà xem...

Tiếng còi tàu vang lên quái dị. Đoàn tàu đang lao vào một đường hầm tối om, dài đến độ hình như vĩnh viễn không bao giờ ra khỏi. Trong một màu lam âm u lấp ló, cái cảm giác kỳ quái lành lạnh, nhầy nhầy, kéo không đứt, xé không nát do bông trắng mang đến lại một lần nữa quấn chặt lấy tôi.

Bắc Kinh

Tháng 4. 2004

Mạc NGÔN

bach miên hoa

TRẦN TRUNG HÝ *dịch*

Chịu trách nhiệm xuất bản: Nguyễn Cử
Biên tập: Triệu Xuân

Bìa và trình bày: Đặng Thiên Thư
Sửa bản in: Chí nhánh

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
18 Nguyễn Trường Tộ - Hà Nội
ĐT: (84.4) 829 4685 * Fax: (84.4) 829 4781
E-Mail: nxbvanhoc@hn.vnn.vn

CHI NHÁNH TP HỒ CHÍ MINH
290/20 Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Quận 3, TP.HCM
ĐT: (84.8) 848 3481; 846 9858 * Fax: (84.8) 848 3481
E-Mail: xuantrieuwriter@gmail.com

In 1.000 cuốn, khổ 13 x 21cm, tại Xí nghiệp In Công ty Văn hóa Phương Nam.
Số đăng ký KHXB: 867-2007/CXB/54-179/VH.
Quyết định số 720/QĐ-VH do NXB Văn học cấp ngày 19.12.2007.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 1 năm 2008.

|| - Chị... Bích Ngọc...

Chị gọi tôi đến đây làm gì...

Cô ấy thở dài, giọng rất rõ
và trong:

- Ngay tại chỗ này, tôi đã làm
chuyện ấy với anh ta chín lần!

Tiếng nói của cô ấy đúng phải
bức tường bông, ngay lập tức bị
chúng hấp thu. Trong chín lần hoan
lạc của họ, bông đã hấp thu bao
nhiều âm thanh, bao nhiêu mùi vị,
bao nhiêu nước mắt?...

Một thiên truyện gần gũi với "Cao lương đỏ".
Chưa có bất kỳ ai viết về bông trắng như thế này.
Một thiên sử thi đầy máu và nước mắt
trên con đường tiến lên công nghiệp hóa...

ĐƠN VỊ LIÊN DOANH

PNC
PHƯƠNG NAM CORP.

CÔNG TY VĂN HÓA PHƯƠNG NAM
940 Đường Ba Tháng Hai, P.15, Q.11, TP.HCM
ĐT: (08) 8663447 - 8663448. Fax: (84.8) 8663449

Bach miên hoa

8 932000113515
Giá: 24.000đ